National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 8 1982
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

BIOS C23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 39 (1700) 1982 NELJAPAEVAL, 30. SEPTEMBRIL — THURSDAY, SEPTEMBER 30 XXXIII aastakäik

Eesti Kesknõukogu Kanadas esimees Laas Leivat dekoreerib Eesti Vabariigi peakonsulit saadiku ülesandeis USA-s Ernst Jaaksoni Kanada eestlaste kuld-teenetemärgiga, milline tseremoonia leidis aset New Yorgi Eesti Majas E.V. uue konsuli dr. Aarand Roosi tutvustamiseks korraldatud kokkutulekul. Taga vasemal EKN juhatusliige Teder. Foto — Salme Parming

Õpetaja Udo Petersoo EELK Vana-Andrese koguduse peale õnnistamise jumalateenistuselt. Seitse vaimulikku asetasid oma käed altari ees põlvitavale ametivennale. All, vasakult — koguduse esimees Tõnu Orav, õpetaja Udo Petersoo, Tõnis Nõmmik, praost Andres Taul, õpetajad Albert Roost, Albert Lorch ja Juris Calitis. (Lähemalt lhk. 3) Foto — S. Preem

Iisraeli väeosad peavad lahkuma Beirutist

USA president Ronald Reagani ettepanekul otsustas LRO julgeoleku nõukogu saata uuesti Liibanoni LRO rahuhoidvad üksused ja nõudis Iisraeli väeosade lahkumist Beirutist. USA, Itaalia ja Prantsusmaa rahuhoidvad üksused olid valmis asuma oma ülesannete täitmisele möödunud pühapäeval, kuid keeldusid sellest, kuna Iisraeli väeosad selleks ajaks Beirutist ei lahkunud. Arvatavasti Iisraeli väeosad lahkuvad sel nädalal. Nagu Washingtonist teatatakse, on Inglismaa ja Holland avaldanud nõusolekut saata Liibanoni oma rahuhoidvad väeosad täienduseks USA, Prantsuse ja Itaalia üksustele.

Rahuhoidvad väeosad jäävad Liibanoni nii kauaks, kui seal on vajadus nende järele. Enam ei räägita 30 päevasest tähtajast ja nad ei ole seal ainult vaatlejateks, et rahu säilub. Vajaduse korral nad astuvad tegevusse rahu säilitamiseks.

LRO rahuvalvurite autoga, mis tuli lõunast Beiruti poole juhtus õnnetus. Auto sõitis üle maamiini ja selle plahvatamisel sai vigastada ning 2 ameeriklast ja 6 soomlast sai surma.

Liibanoni uueks presidendiks mõrvatu vend

Möödunud nädalal Liibanoni parlament valis uueks presidendiks moderaatse parempoolse kristlase Amin Gemayel'i. Amin Gemayel on presidendiks valitu vend, kes mõrvati 2 nädalat tagasi pommiga. Uus president loeb oma tähtsamaks ülesandeks lepitada Liibanonis ükstelsega vaenujalal olevaid, vasakpoolseid ja parempoolseid gruppe ning normaliseerida elu sõja läbi raskesti kannatanud maal, eriti purustatud pealinnas Beirutis.

IISRAELI PRESTIIZH ON SAANUD PARANDAMATU LÖÖGI

Iisraelis ja kogu maailmas leiavad aset suured valitsusvastased demonstratsioonid. Nõutakse peaminister Begini ja sõjaministri Sharoni lahkumist massmõrva pärast, mis leidis aset Lääne-Beirutis, kui seal olid Iisraeli väeosad korra hoidmise eesmärgil. Õli valas tulle peaministri keeld avaliku juurdluse korraldamiseks selle massmõrva kohta.

Eriti oluliseks peetakse Iisraeli ja tema praeguse valitsuse prestiizhi kaotust USA rahva ja president Reagani silmis. Iisrael ei ole enam väike Taavet, kes edukalt võitles ja võitis Koljati. Ta on nüüd ise brutaalne Koljat. USA president Ronald Reagan, kes selle võrdlusega välja tuli, oli arvamisel koos oma administratsiooniga, et Liibanoni valitsus on suuteline korda hoidma Beirutis ja kogu maal pärast PLO üksuste lahkumist Beirutist ja oli ebameeldivalt üllatatud, kui Iisraeli väeosad läksid Lääne-Beiruti pärast Liibanoni presidendile korraldatud atentaadi.

USA KINDLAM HOIAK

USA administratsiooni arvates, nagu hindab seda London Observer Service, Iisraeli praegune valitsus on ebakohane rahuliku koostöö arendamiseks Lähis-Ida rahvaste vahel. Iisraelil tuleb arvestada seda, et nüüdsest peale USA võtab kindlama hoiaku poliitilise olukorra lahendamisel selles ruumis, eriti vööraste sõjaliste jõudude väljaviimise järele valvamisel Liibanonist ja seal tegutsevate, üksteisele vaenulike gruppide omavahelisel lepitamisel. Võimalik, et siit peale PLO ei ole enam üks probleem vaid rahvas, kelle elulisi vajadusi tuleb arvestada. Eriti võib nüüd palju tõsisemalt esile tõusta palestiinlaste autonoomia küsimus Jordani jõe läänekaldal.

Olukorra tõsidust arvestades Iisraeli president Yitzhak Navon erakorralise teatega soovis erapooletu juurdluse korraldamist möödunud nädalal asetleidnud massmõrva kohta ja poliitiliste kui ka sõjaväeliste juhtide ametist kõrvaldamist, kes võisid olla segatud sellesse massmõrva. Presidendi ettepanekul Iisraeli valitsus nõustus rahvusvahelise rahuhoidva üksuse tagasitulekuga Beiruti ja Iisraeli väeosade väljatõmbamisega Beirutist.

PLO SAAB TUNNUSTUSE

10 Euroopa Ühisturu maad on otsustanud läbirääkimistesse astuda PLO-ga ja tõenäoselt on valmis andma sellele poliitilise tunnustuse. Egiptuse valitsus, kes sõlmis rahulepingu Iisraeli valitsusega 1979. a. kutsus Iisraelist ära oma suursaadiku lähema informatsiooni saamiseks olukorra kohta Iisraelis.

N. Liidu kommunistlik valitsus Moskvas on jäänud sündmuste vaikseks pealtvaatajaks kogu Liibanoni sõja kestel, arvestades, et USA vahekord Araabia riikidega selle sõja tagajärjel halveneb. Massmõrv Lääne-Beirutis andis Moskvale hea võimaluse suure propagandakampaania vallandamiseks araabia rahvaste seas. Selle peamiseks eesmärgiks on veenda araabia rahvaid selles, et Iisrael aitas kaudselt kaasa selle mõrva sooritamisele ja USA valitsus oli sellest teadlik. Sõda Liibanonis on heitnud mitmeti halba varju Moskvale. Esiteks vähenes selle sõja ajal N. Liidu mõjuvõim Lähis-Idas ja teiseks kannatas raskesti vene relvade prestiizh tunduvalt paremate, Ameerika päritoluga relvadega võrreldes, mis olid kasutamisel Iisraeli väeosadel. Oma aktiivsuse esiletoomiseks rahu sobitamisel Iisraeli ja Araabia riikide vahel, N. Liit nõuab, et LRO Julgeoleku Nõukogu võtaks selle oma kätte kutsuks tegevusse mingisuguse rahvusvahelise konverentsi, kus N. Liidu esindaja saaks USA poliitikat rünnata Lähis-Idas ja oma aktiivsust esile tõsta.

EESTIAINELINE KURSUS FRASERI ÜLIKOOLI ÕPPEKAVASSE

VANCOUVER — Simon Fraseri Ülikooli (SFU) president dr. K. G. Pedersen teatas, et „ülikool on vastu võtnud Eesti Kultuur Ühing Kanadas (EKÜK) ettepaneku eestiainelise kursuse õppekavasse võtmiseks. Kursus on tunnustatud ja selle eduka lõpetamise eest saab kolm krediit-punkti teadusliku kraadi taotlemiseks. Loengud algavad jaanuaris 1983.

Esimese kursuse nimeks on ESTO 355-3 „Estonians in Canada and their Cultural Heritage" (Eestlased Kanadas ja nende kultuuripärand). Selle kursuse ulatuses käsitletakse eestlaste elu enne ja pärast Teist maailmasõda Kanadas, nende kultuurset tegevust ja eestlaste panust Kanada kultuurile.

EKÜK õppekava, mille SFU vastu võttis, näeb ette kokku 15 eesti kultuuriainelist kursust. Need kursused käsitlevad põhjalikult eesti kultuurajalugu, keelt ja lingvistikat ning kultuurpoliitilist seisundit. Loengud toimuvad inglise keeles kolm tundi nädalas. Semester lõpeb eksamiga. Iga kursus näeb ette $250 suuruse stipendiumi andmist üliõpilasele kes saavutab aines kõige paremad akadeemilised tulemused.

Dr. Pedersen oma vastuses EKÜK'le tänas $10 000 ja ligi 300 raamatu eest mis lähevad eestiainelise kursuse katteks ja õpetamiseks. Suur hulk raamatuid on inglise keeles mis käsitlevad Eesti praegust ja endist poliitilist seisundit. Nii võib neist kursustest ülikooli juures kujuneda tõhus abi meie kodumaa ja kultuuri tutvustamiseks Kanada akadeemilises ringkonnas.

SIMON FRASERI ÜLIKOOL

Simon Fraser University on 1965. a. asutatud teine kõrgem õppeasutus Suur-Vancouveri piirides University of British Columbia kõrval. Ülikool asub Vancouveriga kokkukasvanud Burnabys kõrgel mäel. Ülikooli linnak (campus) on projekteeritud tuntud arhitekti Arthur Ericksoni poolt ja on suurepärane oma treppide, veekogude ja stiilsete ehitustega.

Nov. 6 ja 7 Eesti Majas

Maalikunstnik

Joann SAARNIIT/i

35. ISESEISEV tööde näitus.

Meie nooremaid teadlasi filoloog dr. Juta Kõvamees Kitching ja tema estofiilist abikaasa prof. Laurence Kitching olid märgatavaks ajendiks, et 1980. a. detsembris asutati Vancouveris „Eesti Kultuuri Ühing Kanadas" (Society for the Advancement of Estonian Studies in Canada), mis inkorporeerit 1981. a. Briti Kolumbia valitsuse juures ja sai taksivaba staatuse Kanada federaalvalitsuselt samal aastal.

Nädalakroonika

KANADLASED ÄRGU OLGU RAHULOLEMATUD

☆ Uus energiaminister Jean Chretien, pidades kõnet õli ja gaasi tootvate ettevõtete juhtidele Ottawas, mainis, et kanadlased on ebapatrioodid, pessimistid ja rahulolematud. Neil tuleks võrrelda oma elamise võimalusi teiste rahvaste võimalustega ja veenduda selles, kui lahedalt nad elavad oma looduslikult rikkal maal.

☆ Rikkad mineraalide lademed on avastatud Atlandi Ookeani põhjas. Need asuvad 3000 jala sügavusel vee all ja võiks rikkalikult varustada nendega tööstuslikke maid, kui leitakse võimalused nende mineraalide toomiseks kaldale. Mineraalide lademete olemasolu avastas USA erilisel allveelaeval, ookeani põhja uuriv dr. Peter Rona.

☆ Iraani parlament keelustas erilise seadusega suudlemise seksuaalseks lõbuks. See on nüüd kohtulikult karistatav. Sama seadus kehtis 14 aastat tagasi kui islaamlik karistus. Shahh Pahlevi valitsuse ajal see seadus muudeti, kuid taastati. Nüüd võib sellise „kuriteo" sooritaja kaotada sõrme või käe kohtu otsusel.

(Järg. lk. 3)

TARTU INSTITUUT

Neljapäeval, 21. oktoobril 1982 kell 7.30 õhtul

SALME EKBAUMI SÜNNIPÄEV

Kõneleb MARI ASER Montrealist

Kaastegevad: Õnne Laikve — Elna Libe — Lydia Vohu — Ingrid Heinmaa — Andres Raudsepp

KOHV ☆ KÕIK ON KUTSUTUD

Tartu Instituut
Mulkide Selts

BALTIMORE EESTI SELTSI TEATER esitab

ROOSAD PRILLID

Hugo Raudsepa komöödia kolmes vaatuses. Lavastaja: Aede Koppel-Klark

Pühapäeval, 10. oktoobril 1982 kell 3 p.l. Toronto Eesti Majas.

Piletid: $6 täiskasvanuile, $4 noortele ja seenioridele

Pühapäeval, 17. oktoobril 1982 kell 4.00 p.l.

sopran ÕNNE LAIKVE iseseisev kontsert

CHARLES KIPPER: KLAVER

Eesti Maja suures saalis, 958 Broadview Ave.

Pääsmed: $5.00, pensionärid ja õpilased $4.00

Saadaval: 444-2897, EAK poes ja kohapeal.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm. —5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm. — 8 õ., laup. kl. 9 hm. —1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $34.00, 6 k. $18.00, 3 k. $13.00; USA-sse — 1 a. $37.00, 6 k. $20.00, 3 k. $14.00; Ülemeremaadesse: 1 a. $42.00, 6 k. $21.00, 3 k. $14.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $23.40, 6 k. $11.70. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $26.00, 6 k. $13.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $48.30, 6 k. $24.15.

Üksiknumber — 65¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $5.00, tekstis $4.50, kuulutuste küljel $4.25.

Ottawa raport:

AMETIÜHINGUD ON VASTU 6 JA 5 PROTSENDI SEADUSANDLUSELE

BEN MALKIN, Canadian Scene'i Ottawa kaastööline

Valitsuse 6% ja 5% töötasude tõusude reguleerimine seaduse abil, mis kehtiks valitsuse ja riigiametnikel ning ametiühingute liikmete kohta föderaalses ulatuses, on leidnud vastuseisu ametiühingute poolt.

Ühe või kahe erandiga on kõikide provintside peaministrid selle seaduse vastu.

Valitsuse sihiks on 1983. a. inflatsiooni allaviimine kuuele protsendile ning 1984 a. viiele protsendile. Kui see siht on saavutatud, hakkavad palgad ja kaupade hinnad jälle inflatsiooniga käsikäes käima. Tõuseb inflatsioon, tõusevad hinnad ja palgad vastavalt.

Uus poliitika leidis näiteks ühel juhul otsekohe rakendamist. Bell Canada soovis telefoniteenindust tõsta 25% võrra. Kuna aga valitsus reguleerib Bell Canada hindu, siis vastas valitsus, et hinnatõus ei tohi ületada 6%. Bell Canada nõustus, kuigi vastutahtmist.

Ametiühingute vastuseis on väga sügavale ulatuv, sellest annab ehk parima pildi Public Service Alliance of Canada (PSAC) presidendi Pierre Samsoni sõnavõtt Argus-Journalis (augustikuu number), mis on PSAC'i häälekandja: „Oma seadusega C-124 (mis määrab palga- ja hinnatõusud 6/5 protsenti) on Kanada valitsus astunud sõtta kanada ametiühingutega. Meie ühing ega meie liikmed ei soovi seda sõda, meie poolt pole see k.. alustatud. Kuid valitsus on meid sundinud võitlema esirindel. Kui me ei võitle, anname alla või tõmbume tagasi, siis muutub meie ühing impotentseks ja kaotab oma mõtte koos võimuga, meie liikmed jäävad kaitseta ja neile võib kaela määrida ükskõik missuguseid ebaõiglasi kontrakte."

STREIGIAHVARDUS

PSAC'i abipresident Jean Bergerson kõneles eelmisel kuul Lathbridge'is toimunud koosolekul ning teatas, et föderaalvalitsuse teenistujad hakkavad käesoleva aasta lõpul streikima, nad on selleks sunnitud, kuid streik ei oleks üldine vaid nn. „wildcat" streik. Ta mainis, et vahepeal aga võetakse tarvitusele mitmeid teisi abinõusid, nagu piketeerimine, töötempo alandamine, kohtukaebused jne.

Canadian Labour Congress teatas juulis, et ta esitab seadus C-124 asjus kaebuse Rahvusvahelisele Tööliste Organisatsioonile, kaebus toetub faktile, et valitsus oma uue seadusega on vastuolus ILO (International Labour Organization) regulatsiooniga nr. 98, mis annab kõikidele ametiühingutele õiguse organiseeruda ja nõuda kollektiivset töölepingut palkade tõstmiseks.

Seadus C-124 („C" tähendab, et seaduse esitas alamkoda) on leidnud vastuseisu peamiselt kahel põhjusel: esiteks võtab see ametiühinguilt ära õiguse kollektiivseks kauplemiseks, teiseks aga peetakse seda seadust diskrimineerivaks, kuna see on kehtestatud ainult valitsuste teenistujate ja tööliste kohta, mitte aga eraettevõtete kohta.

LÄBIRAAKIMISED VOIMALIKUD

Valitsus on püüdnud ümber lükata esimest süüdistust, s.t. kollektiivset kauplemist, valitsus ütleb, et kollektiivne kauplemine on ikka veel kehtiv kõikides teistes asjades, väljarvatud palgatõusud. Valitsus selgitas veel, et ka palga osas on võimalik pidada läbirääkimisi — kui palgatõusud ja nõuded ei ületa ettenähtud 6/5 protsenti.

Diskriminatsiooni kohta ütles Treasury Boardi president Johnston: „On muidugi kibe rohi alla neelata kui ainult üks teatav töötajate grupp peab alluma teatud seadusele. Riigiteenistujad muidugi pole meie inflatsioonis rohkem süüdi kui ühegi teise sektori teenistujad. Kuid erafirmad üle Kanada on juba enne seaduse kehtestamist oma palgatõuse piiranud, on toimunud suuremaid vallandamisi, on vähendatud edutamisi ühest palgagrupist kõrgemasse, töötunde on suurendatud jne. Riigiteenistujad on aga selles mõttes priviligeeritud grupp olnud, neid pole vallandatud, neile pole töötunde lisatud."

Seaduse kehtestamiseks riigiteenijate osas ainult on olemas veel üks põhjus. Seda formuleerib parimini Montrealis asuv C. D. Howe Institut, mis on majanduslike uurimiste firma. Instituut leiab, et valitsus pidi seaduse kehtestama ainult selles sektoris, mille üle tal on jurisdiktsioon. Uldine hindade- ja palkadekontrolli kehtestamine üleriigiliselt oleks vajanud kõikide provintside peaministrite nõusolekut ning et seda saavutada oleks föderaalvalitsus pidanud välja kuulutama hädaolukorra. See oleks aga olnud drastiline samm ning pealegi oleks see pidanud olema põhjendatud nii tugevalt, et ükski kohus poleks sellele külge saanud hakata.

Kui aga see poleks kohtute ees õigustatud samm, siis seisaks meie föderaalvalitsus savijalgadel.

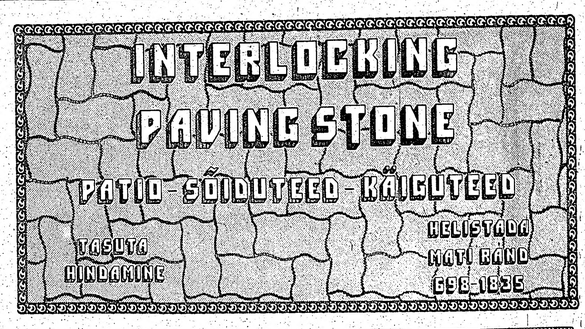

UNITED NATIONS ON VÕIMETU

Peasekretär avaldas ainult ühe poole tõdedest

United Nations'i peasekretär, Peruu diplomaat Perez de Cuéller, esinedes 7. sept. UN-i täiskogus, märkis, et UN on mõjutu ja vajab nii struktuurilist ümberkorraldamist kui ka tema käsutuses olevate rahujõudude suurendamist ühes nende prestiizhi tõstmisega. Näidetena, kus UN-i püüdlused ja sammud on nurjunud, nimetas ta Afganistani, Liibanoni, Iraan—Iraagi tapatalguld, Falklandi ja Küprost. Seal ei ole UN suutnud midagi saavutada, samuti mitte ka Kesk-Ameerikas, Kamboodias, Aafrikas ja mujal.

Peasekretär oli selles osas avameelne ja kriipsutas alla, et liikmesriigid kas ignoreerivad UN-i otsuseid või püüavad oma jõule ja ambitsioonidele saada rahvusvahelist tunnustust. Ollakse jõutud umbtänavasse, kus kas keerutatakse lõputa või lihtsalt ignoreeritakse. Need on ligilähedaselt samad seisukohad, nagu neid on avaldanud mõnelgi korral juba varem ka USA saadik UN-is, Jeane Kirkpatrick.

Millest peasekretär aga sõnagi ei lausunud, oli Moskva vägivald Poolas, ülemvõim Ida-Euroopas, eriti Balti riikide orjastamine ühes röövitud osaga Soome Karjalast, kus näit. endisel Valamo kloostrisaarel keset Laadogat asub suur sunnitöölaager ja vähematel saartel sõjaväe üksused salajastes baasides ning lennuväljad.

UN on lääneriikidele otsatult kallis Moskva ja ta orisulaste propaganda-kõnetool, millest tema küllalt juba pika eluea kestel inimõigustele toetuvatele või neid õigusi ootavatele rahvastele ei ole olnud vähimatki kasu. UN ei tööta ega ole saavutanud vähimatki nendel alustel, millistele ta loodi. Tegelikkuses on osutunud ta tohutult nõrgemaks omaaegsest Rahvasteliidust. UN-i peasekretäril ei olnud esitada konkreetseid ettepanekuid olukorra parandamiseks, kuid üks osa lääne ajakirjandusest julgeb vähemalt loota, et peasekretäri seisukohavõtt algatab laiemaid mõttevahetusi UN-i vajalikkuse üle, võttes arvesse ka majanduslikku koormat, mis lääneriikidel on UN-i ülalpidamisega hoopis rängemad N. Liidust, kuigi just viimane lõikab seal propagandavilja.

I.K.

ÜLIÕPILASSELTS RAIMLA 60-NE AASTANE

Üliõpilasselts Raimla registreeriti Tartu Ülikooli juures 22. sept. 1922. a. Asutajateks olid 15 üliõpilast, kes peale paari erandi olid seni kuulunud EÜS Ühenduse liikmeskonda. Juba märtsis 1923. a. registreeriti ka ÜS Raimla vilistlaskogu, mille algatajateks olid samuti kolm endist EÜS Ühenduse vilistlast.

Omariikluse saabumisel, eriti peale Vabadussõja lõppu, algas Tartu Ülikooli ümberorganiseerimine Vene ülikoolist Eesti ülikooliks. Pikemat aega ajaloo kestel oli Tartu Ülikool saksa keelega õppeasutuseks, kuid alates 1890. a. muudeti see venekeelseks. Sellest ajast peale valgus hulgaliselt üliõpilasi Venemaalt, samuti avanes rohkem võimalusi kohalikkudel eestlastel ülikooli astumiseks. Pikki aastaid kestnud I maailmasõda, sellele järgnev revolutsioon ja Vabadussõda oli laastanud maa ja rahva nii majanduslikult kui ka moraalselt. Selles raskes olukorras arenes Tartu Ülikool eesti kõrgemaks õppeasutuseks. Ka üliõpilaskonna organisatsioonides sündisid vastavalt olukorrale muudatused. Kuigi mitmed endised organisatsioonid jäid edasi tegutsema, tekkis aastate jooksul üliõpilaste arvu kasvamisega uusi juurde, nende seas ka ÜS Raimla.

ASUTAMINE

Nagu eelpool öeldud, olid ÜS Raimla asutajateks EÜS Ühendusest lahkunud liikmed. Ühendus oli küllalt vana organisatsioon, asutati aastal 1906, mõlemast soost üliõpilastele. Miks osa liikmeid sealt lahkus uue organisatsiooni loomiseks, selleks oli mitmeid põhjusi, neist olulisemad olid seltsi struktuur ja sisekord. Lahkujad soovisid noorliikmete instituudi rakendamist, valiku teostamist uute liikmete vastuvõtmisel, liikmete seltskondlikku kasvatamist ja mitmeid muudatusi distsipliini alal. Lahkumine toimus igati sõbralikult, kus isegi Ühendus andis Raimlale kaasavaraks poole omast vallasvarast. Raimla algaastail liitusid temaga veel mitmed endised Peterburi Eesti Üliõpilaste Seltsi liikmed, kuna viimane Eesti omariikluse saabumisel oma tegevuse lõpetas.

Kui 1935. a. valitsus otsustas Tallinna Tehnikumi sulgeda ja kõrgema tehnilise hariduse andmise korraldada Tartu Ülikooli tehnika osakonna kaudu, siis sealne Üliõpilasühing Valgma, nähes lagunemise ohtu, otsustas samal aastal ühineda in corpore ÜS Raimlaga. Hiljem, Tallinna Tehnika Instituudi (Tehnika Ülikooli) uuestiavamisel registreeriti ÜS Raimla ka Tallinnas. 1940. a. oli Raimla kasvanud ligi 400 liikmeliseks, millise liikmete arvuga leidus vähe üliõpilasorganisatsioone Tartus. Seltsil oli oma maja Veski tänaval No. 42.

ÜS Raimla püüdeks oli liikmeid mõjutada, et neist kasvaksid oma käitumiselt korrektsed ja oma erialal hästi ettevalmistatud töötahtelised kodanikud, kes annaksid väärika panuse meie omariikluse sisustamisel. Austati isiku omapära ja vaateid, sellejuures aga rõhutati kohuseja korratunnet, nii enda kui ka kaaskodanike suhtes. Selts õhutas liikmeid oma oskuste ja teadmiste täiendamisele, olles teadlik, et ülikooli diplom ei tarvitse olla hariduse lõpp-eesmärgiks. Selleks oli seltsil omapärane funktsionäär „vaimuvanamees", kelle ülesandeks oli sisendada noortele akadeemilist töötahet, andes sellejuures vajalikke juhiseid ja indu tööks. Vilistlaskogu omaltpoolt premeeris üliõpilasi akadeemiliste saavutuste puhul.

TEGEVUS JATKUB

Teine maailmasõda koos okupatsioonidega tõi hävingu ka Raimla perre. Nimeliselt on teada järgmised kaotused: sõjakeerises suri 4 isikut, Vene tagalas 2, hukati Vene võimude poolt otseselt 13, küüditati 25, uppus põgenemisel merel (Moero ja Nordstern) 6. Andmed puuduvad teise Vene okupatsiooni küüditatute kohta. Vaba maailma pääses 1940. a. nimekirjas olnud liikmetest umbes üks neljandik. Neist põgenes Rootsi 42 isikut, Saksamaale 15 ja mujale 5. Saksamaale pääsenud rändasid edasi ülemeremaadesse; üks pöördus vabatahtlikult tagasi kodumaale.

Nagu mitmed teised üliõpilasorganisatsioonid uuel asukohamaal jatkavad tegevust, nii teeb seda ka ÜS Raimla. Selts asutab ÜS Raimla Rootsi Koondise juba 1946. a., järgmisena USA-s 1952 ja Kanadas 1956. a. 1970. aastal oli raimlalasi Austraalias 5, Kanadas 22, USA-s 49, Rootsis 59, — nii et kõige elujõulisem koondis asub meil Rootsis.

Olukordadest tingituna on seltsi tegevus väljaspool kodumaad mitmeti muutunud, kuid põhimõtted on jäänud endiseks: püüda noori arendada ja kasvatada, kui neid juurde tuleb. Kanada Koondis on võtnud juurde noorliikmeteks oma vilistlaste noori, kes on nende aastate jooksul juba siinsed ülikoolid lõpetanud ja vilistlaskokku üle läinud. Peale mõne erandi on samuti teinud ka USA Koondis. Mis puutub Kanada Koondise tegevusse, siis tuleme kokku koosolekuks üks kord kuus (väljaarvatud suvekuud) kus muuhulgas esitatakse ka lühike referaat. Viimasel ajal on liikmete arvu vähesuse ja liikmeskonna vananemise tõttu siiski tihti referaat ära jäänud. Koos külaliste ja perekonnaliikmetega on korraldatud pidulikumaid kokkutulekuid aastapäeval ja vilistlaspäeval

(Järg. lk. 3)

KORRUPTIIVNE KOMMUNISM

Iseseisvas Eesti Vabariigis sai iga inimene siiia nii kuidas ta tahtis ja millised olid tema võimalused. Tänapäeva Nõukogude Eestis seisavad töötajad poeuste taga sabades ja jäävad ilma, sest liha, võid, mune jne. lihtsalt ei ole. Kuid ühedel on siiski paksult raha ja teised peavad lihtsalt oma üksikuid rublasid peos ringi pöörama, et ots-otsalt kokku tulla.

Kust tuleb ühede raha ja miks teistel seda ei jatku selles „tasavõrdses" kommunistlikus ühiskonnas. Seletus: rahakad „oskavad elada", teised lepivad sellega, mis neile makstakse palga näol. Sest ärilettide all on sageli kõike, kuid saavad need, kes altkäe maksavad. Ka teenuseid saavad need, kellele altkäe makstakse, eriti välismaadelt saadud kaubaga. Need rahamehed elavad suhteliselt hästi, eriti aga kommunistlikud tipud. Küsime siinkohal, kus on riiklik järelvalve, et teostada riiklikke inspektioone, et korruptsiooni vältida? Kui inspektoreid on olemas, siis on nad lihtsalt altleti kinni makstud, sest ka nemad on inimesed ja tahavad elada.

Kuid kogu Nõukogude Liit on korruptiivne, sest ülemused tahavad hästi elada, vähemused tahavad ka midagi saada ja lihtrahvas püüab läbi saada. Nii ongi nõukogude ühiskond iseloomustatud korruptsiooniliste valitsejate poolt, kes valitsevad korruptsioonilise ühiskonna üle. Nii kirjutab Nõukogude Liidust väljasaadetud autor Konstantin Simis oma raamatus „Korruptiivne ühiskond".

Autor kirjutab: „Ei ühtegi vajadust elus ei saa rahuldada ilma letialuse tehinguta. Lihakauplused, elamuvalitsused, arstid, kes nõuavad prantsuse konjakit, haiglavoodite kättesaadavus — kõige eest tuleb altkäe maksta." Kuid maksuvõimelised on ainult need, kes ise on altkäe maksu võtnud. See on see tänapäeva õnnetu Venemaa ja koos temaga ka allutatud maad. Korruptsioon on Nõukogude Liidu elukool, mis pehastab, mädandab kuni oletatava kokkuvarisemiseni.

Simis kirjutab: „Kremli juhtide ekstravagantne eluviis koos valgitud skandaalidega kõrgemas tipus koos võimalustega ligipääsuks varustusele on loonud olukorra, kus igaüks järgneb ja kedagi karistamas ei ole. Poliitbüroo lige Frol Koslov, Nikita Krushtsheville järgmine võimul, tabati kullavarude ja juveelidega kodus, maeti ometi riiklike austusavaldustega 1965. aastal.

Mustaturu hangeldajad on N. Liidu rikkamad inimesed, kuid võim ei tee nende suhtes midagi. Kuid nii on ka tööstuste, ettevõtete ja transpordiga Nõukogude Liidus. Materjale, masinaid ja transporti saab ainult vastavate ülemuste „määrimise" teel. Nii on kasvanud revolutsiooni päevil idealiseeritud uus ühiskond Venemaal: igapäevases hädas, partei ja bürokraatia võimu all ja ka kõige väiksemate meeste ja naiste ekspluateerimine.

Simise raamatu kohaselt on see süsteem rafineeritud viimaseni. Isegi kui surnud viiakse krematooriumi, siis kistakse neil seljast riided, murtakse suust kuldkroonid ja kõrvaldatakse kirstud. Riided lähevad müügile tarvitatud riiete kauplustesse, kuld läheb asjameeste tasku ja sulatamiseks ning kirstud järjekordseks tarvitamiseks. Nii ei ole Nõukogude Liidus piiha midagi, sest seal pühadusi ei tunta ja inimtundeid ei arvestata. Niikaugele on jõudnud Emakene Venemaa kommunistide võimu all!

Konstantin Simis peaks teadma. Ta on olnud nõukogude mitmetes positsioonides, ka kohtulnstantsides, kuni talt lõpuks võeti kodakondsus ja maalt välja saadeti. Elab nüüd USA-s, Virginias, kus ta võib oma mälestuste kirjutamist arendada. Sealt tulevadki detailsed andmed Nõukogude Liidu kohta, kuigi selle kohta võiks täita raamatukogud.

Meid tohiks need küsimused huvitada, sest need puudutavad ka okupeeritud kodumaad. Need puudutavad mitusada miljonit inimest nõukogude valduses, kust surutakse peale oma idealiseeritud ideoloogiat kõikjale maailmas.

Küsime: kas tahame ka meie sellega kaasa minna või peame selle vastu võitlema? Vastus on jaatav, nagu ta peabki olema. Kuid sellega ühenduses kerkib teine küsimus: kas peame ka meie asuma võitlema nõukogude mädanend korruptsiooni vastu kõigi nimel, kes selle korruptsiooni all ägavad? Ka siin on vastus jaatav, sest ka meie oma rahvas asub selles idealiseeritud korruptsiooni orbiidis ja kannatab.

Nõukogude Liit ja tema rahvas, koos okupeeritutega, vajab uut seerumit laostumiseks selleks, et ta kiiremini laguneks. Meie kohus on seda seerumit anda.

V.

SOOJAVEEKÜTTED
☆ Uued ja parandamine ☆ OLI ja GAASI AHJUDE vahetamine
☆ Kasutage riiklikku toetust ☆ Veetorude parandamine.
☆ Mõõdukad hinnad, oskustega töömehed.
ROLAND KULLIK Tel. (416) 275-1280

„MEIE ELU" TÄHTRAAMAT 1983
on koostamisel
SISU: kalendaarium, organisatsioonide aadressid, äride, ettevõtete, advokaatide, arstide kuulutused, ürituste kalender ja muu vajalik informatsioon.
AASTA LÄBI KASUTATAV AADRESSIRAAMAT
Kuulutusi Tähtraamatusse võetakse vastu 15. oktoobrini.
„Mele Elu" tellijad saavad Tähtraamatu tasuta.
„MEIE ELU"
Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont.
M4K 2R6 — Tel. 466-0951

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Liibanoni algelanikud polnud juudid

Ühenduses järjekordsete segadustega Liibanonis tohiks olla märkimisväärne, et vastupidi Iisraeli propagandale, teaduslike uurimuste kohaselt selle maa vanimaks nimetuseks oli Kaanan ja sealseiks algelanikeks loetakse hetiite ja eriti remori-amurro-aramealasi ja kanaanlasi, kes juba 3-dat aastatuhandel e.Kr. s. rännanud sinna sise-Araabiast ja rajasid 4 linn-riiki Siidon, Tüüros, Beirytos ja Byblos. Nende vanimaks keeleliseks mälestusmärgiks peetakse Moabite kivi (c. 850 B.C.). Nad olid aga kestvalt Assüüria ja Egiptose valitsejate kontrolli all. Piibliski on märgitud, et Tyre-Tüürose kuningas Eiram saatnud 30,000 (!) meest, et lõigata ja kohale vedada seedri palke Jerusalemma palee ehitamiseks. Nendest linnadest Tüüros-Tyre ja Siidon olid ehitatud mere kaljudele, et olla kaitstud maa-poolt sissetungijate vastu. Nende õitseaeg oli 2-sel aastatuhandel enne Kristust n.n. Fööniikia-Phoenicia perioodil, mil nad juhtisid ja valitsesid merekaubandust ja neile omistatakse koguni Briti saarte külastamist tina hankimiseks ja esimestena Ameerika mandrile jõudmist.

S.

Hollandi ajakirjanik valgustab olukorda Eestis

Hollandi ajalehe „Nederlands Dagblad'i" kaastööline Henk Hoksbergen, kes möödunud aastal külastas okupeeritud Eestit ja kelle sulest ilmus lehes kuus artiklit reisimuljetega, jätkab kirjutustega meie rahva ja kodumaa saatuse üle. Talle on eriti südamelähedased teisitimõtlejad ja N. Liidu vanglates vaevlevad eestlased.

4. aprillil oli „Nederlands Dagblad'is" artikkel „Lõppeks elumärk Mart Nikluselt", mille juures on ka Mart Nikluse foto. Artiklis kirjeldab ajakirjanik Mart Nikluse saatust ja kannatusteed ning nimetab ka Jüri Kukk'e. Kõne all on Mart Nikluselt ta emale saadetud kaart üle pikajalise vaikimise Permi vangilaagris.

Järgmine pikem artikkel samas lehes oli 11. augustil pealkirjaga „Rahvuslaste ja kristlaste vaenamine Eestis kestab edasi". Sissejuhatuses on mainitud Eesti okupeerimine 1944 a. N. Liidu poolt. Nimetatakse möödunud aasta 1. detsembri vaikset pooletunnilist protesti ja selle tagajärgi. Kirjeldatakse arreteerimisi Tallinnas ja mujal okupeeritud Eestis. Juttu on eestlaste protestist Afganistani olukorra pärast. Artiklis on nimeliselt vangistatutest märgitud Endel Rose, Johannes Hint. Pikem peatükk on kristlaste tagakiusamisest. Hoksbergen nimetab veel Herbert Murd'u, Vello Salum'it, Villu Jürjo't ja Eva Ahonen'i. Pika artikli juurde on lisatud Mart Niklus'e, Veljo Kalep'i, Tiit Madisson'i ja Viktor Niitsoo fotod. Iga foto juures on kirjutatud isiklikud andmed, milles isikut siiüdistatud ja karistuse pikkus.

Peaaegu igas „Nederlandse Dagblad'is" on artikleid Nõukogude Liidu kuritegudest.

V.B.-S.

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
☆ 31 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334

900 KIRIKULIST ÕPETA... AMETISSE ÕNN...

Pidulikul jumalateenistusel, kus teenis piiskop Karl Raudsepp, õpetaja Elmar Pähn, Ida-Kanada Sinodi asepresident, õpetaja Albert Lorch ja läti koguduse vaimulik Vana-Andrese kirikus õpetaja Juris Calitis, õnnistati Vana-Andrese koguduse õpetajaks Udo Petersoo. Peale nende panid oma käed õnnistamisel Udo Petersoo pea peale praost Andres Taul, õpetajad Tõnis Nõmmik ja Albert Roost.

Õpetaja Petersoo ametisse õnnistamise jumalateenistus peeti Vana-Andrese kirikus pühapäeval, 26. sept. kell 4 pl. Jumalateenistusel laulis

Õpetaja Udo Petersoo

NÕUPÄEVAL LON... RAHVUSLIKKI...

Ema, vanemad, kodu, ühiskond, isetegevus, suurpidustused kuid ka „omavahelises tapluses kadunud eestlastele hingekella löömine" olid mõisted, mis Londonis laupäeval, 18. septembril kohapealse Eesti Seltsi korraldatud nõupäeval südilt kõne all olid. Esmakordne üritus Lõuna-Ontario linnas oli kokku toonud 35 inimest kohapealt, Torontost, Hamiltonist, Niagara Fallsist, North Bayst, Copelandist ja ühe isegi Rootsist. Päevane üritus leidis aset Lamplighter Inni mugavas saalis.

Nõupäeva sissejuhatavad sõnad peale kella 10-t ütles kokkutuleku kava koordineerija Robert Kreem. Sellele järgnesid kaks referaati kodu taustal. Tiina Hansen kõneles eesti kodu vaimsest palgest puudutades ka suhtlemist okupeeritud Eestiga. Teisena pidas referaadi psühhiaa...

Üliõpilasselts . . .

(Algus lk. 2)

ning harilikult augusti kuul väljaspool linna — suvepäeval.

„RAIMLA SIDE"

Omavaheliseks sidepidamiseks üksikute koondiste vahel andis iga koondis kuni 1979. aastani välja 40—50 leheküljelise „Raimla Side", mida paljundati 175 eksemplari ja saadeti välja igale teadaolevale raimlalasele. „Raimla Sides" leidub kirjutisi väga mitmelt alalt, olenedes autori erialast, tavaliselt 4—5 artiklit, peale selle ülevaade koondise tegevusest, kroonikat, mälestusi ja muud. Alats 1979. a. ilmub ainult üks „Raimla Side", mis antakse välja igal aastal vaheldumisi kolme koondise poolt. Viimane „Raimla Side" ilmus hiljuti Rootsi Koondise toimetusel 67 leheküljelisena meie seltsi 60-da aasta juubeliks. ÜS Raimla 60-dal aastapäeval on veel elus üks asutajaliige — dr. Rudolf Peets, endine Vabariigi konsul Marokos, elab praegu Prantsusmaal 89 aastasena. Samuti on elavate kirjas ÜS Raimla esimene noorliige — vil. Nikolai Westman, 84 aastat vana ja elab Austraalias.

Nagu eelpool öeldud, Raimla Kanada ja USA koondised ei ole värvanud noorliikmeid, väljaarvatud erijuhud, sellega on üks tähtsamaid seltsi ülesandeid likvideerunud, kuid oma siseringis seltsi tegevus on hoidnud oma liikmeid nördimusest, pakkudes neile mitmesugust vaimset tegevust. Samuti, organiseerituna on tõhus töö tehtud eestluse säilitamisel väljaspool kodumaad ja jõukohaselt kaasa aidatud Eesti ühiskonna tegevusele mitmel alal.

Toronto ÜS Raimla 60-da aastapäeva koosviibimine kavatsetakse pidada oma nere keskel oktoobri kuul esimehe vil. Andres Olveti kodus.

J. OINUS

CKING
STONE
D - KAIGUTEED
HELISTADA
MATI RAND
698-1835

ON VÕIMETU
ainult ühe poole
lest

alti riikide orjastamine ühes röö-itud osaga Soome Karjalast, kus äit. endisel Valamo kloostrisaarel eset Laadogat asub suur sunnitöö-ager ja vähemalt saartel sõjavä ksused salajastes baasides ning len-uväljad.

UN on läänerikidele otsatult kal-s Moskva ja ta orisulaste propagan-a-kõnetool, millest tema küllalt ju-a pika eluea kestel inimõigustele petuvatele või neid õigusi ootavate rahvastele ei ole olnud vähimatki asu. UN ei tööta ega ole saavutanud ähimatki nendel alustel, millistele loodi. Tegelikkuses on osutunud tohutult nõrgemaks omaaegsest ahvasteliidust. UN-i peasekretäril olnud esitada konkreetseid ette-anekuid olukorra parandamiseks, uid üks osa lääne ajakirjandusest ulgeb vähemalt loota, et peasekre-äri seisukohavõtt algatab laiemaid nõttevahetusi UN-i vajalikkuse üle, õttes arvesse ka majanduslikku koormat, mis läänerikidel on UN-i ülalpidamisega hoopis rängemad N. Liidust, kuigi just viimane lõikab eal propagandavilja.

I.K.

TS RAIMLA
ASTANE

US Raimla püüdeks oli liikmeid mõjutada, et neist kasvaksid oma käitumiselt korrektsed ja oma eri-alal hästi ettevalmistatud töötahte-lised kodanikud, kes annaksid väärika panuse meie omariikluse sisustamisel. Austati isiku omapära ja vaateid, sellejuures aga rõhutati kohuse-ja korratunnet, nii enda kui ka kaas-kodanike suhtes. Selts õhutas liik-meid oma oskuste ja teadmiste täiendamisele, olles teadlik, et üli-kooli diplom ei tarvitse olla hariduse lõpp-eesmärgiks. Selleks oli seltsil omapärane funktsionäär „vaimuva-namees", kelle ülesandeks oli sisen-dada noortele akadeemilist töötahet, andes sellejuures vajalikke juhiseid ja indu tööks. Vilistlaskogu omalt-poolt premeeris üliõpilasi akadeemi-liste saavutuste puhul.

TEGEVUS JATKUB

Teine maailmasõda koos okupat-sioonidega tõi hävingu ka Raimla perre. Nimeliselt on teada järgmi-sed kaotused: sõjakeerises suri 4 isikut, Vene tagalas 2, hukati Vene võimude poolt otseselt 13, küüditati 25, uppus põgenemisel merel (Moero ja Nordstern) 6. Andmed puuduvad teise Vene okupatsiooni küüditatu-te kohta. Vaba maailma pääses 1940. a. nimekirjas olnud liikmetest umbes üks neljandik. Neist põgenes Rootsi 42 isikut, Saksamaale 45 ja mujale 5. Saksamaale pääsenud rän-dasid edasi ülemeremaadesse; üks pöördus vabatahtlikult tagasi kodu-maale.

Nagu mitmed teised üliõpilasorga-nisatsioonid uuel asukohamaal jat-kavad tegevust, nii teeb seda ka US Raimla. Selts asutab US Raimla Rootsi Koondise juba 1946. a., järg-misena USA-s 1952 ja Kanadas 1956. a. 1970. aastal oli raimlalasi Austraa-lias 5, Kanadas 22, USA-s 49, Rootsis 59, — nii et kõige elujõulisem koon-dis asub meil Rootsis.

Olukordadest tingituna on seltsi tegevus väljaspool kodumaad mit-meti muutunud, kuid põhimõtted on jäänud endiseks: püüda noori aren-dada ja kasvatada, kui neid juurde tuleb. Kanada Koondis on võtnud juurde noorliikmeteks oma vilistlas-te noori, kes on nende aastate jook-sul juba siinsed ülikoolid lõpetanud ja vilistlaskokku üle läinud. Peale mõne erandi on samuti teinud ka USA Koondis. Mis puutub Kanada Koondise tegevusse, siis tuleme kok-ku koosolekuks üks kord kuus (väl-jaarvatud suvekuud) kus muuhulgas esitatakse ka lühike referaat. Viima-sel ajal on liikmete arvu vähesuse ja liikmeskonna vananemise tõttu siiski tihti referaat ära jäänud. Koos külaliste ja perekonnaliikmetega on korraldatud pidulikumaid kokkutu-lekuid aastapäeval ja vilistlaspäeval

(Järg. lk. 3)

900 KIRIKULIST ÕPETAJA UDO PETERSOO AMETISSE ÕNNISTAMISEL

Pidulikul jumalateenistusel, kus teenis piiskop Karl Raudsepp, õpetaja Elmar Pähn, Ida-Kanada Sinodi asepresident, õpetaja Albert Lorch ja läti koguduse vaimulik Vana-Andrese kirikus õpetaja Juris Calitis, õnnistati Vana-Andrese koguduse õpetajaks Udo Petersoo. Peale nende panid oma käed õnnistamisel Udo Petersoo pea peale praost Andres Taul, õpetajad Tõnis Nõmmik ja Albert Roost.

Õpetaja Petersoo ametisse õnnistamise jumalateenistus peeti Vana-Andrese kirikus pühapäeval, 26. sept. kell 4 pl. Jumalateenistusel laulis Vana-Andrese koguduse segakoor Peeter Tammearu juhatusel ja Toronto Eesti Segakoor Uno Kook'i juhatusel. Ruumikas pühakojas oli 900 kirikulist. Orelil mängis Tiina Mitt-Kreem.

Õpetaja Udo Petersoo

Õnnistamise kõne pidas õp. Elmar Pähn, rõhutades, et koguduse õpetaja tegevusväli on laialdane ja Jumala väel ning juhtimisel peab ulatama iga abivajava koguduse liikme juurde, ükskõik kui lähedal või kaugel ta elab. Ametivande võttis piiskop ja andis kaasa Issanda õnnistuse õpetajale ja tema kogudusele.

Jutluse aluseks, mille pidas piiskop, olid võetud Joh. 6. 67—68, „Sul igavese elu sõnad..." ja vaatles selle alusel meie rahva rasket teekonda, eriti alates septembrikuu viimastest päevadest 1944 kuni tänaseni, kus oleme leidnud omale uue kodumaa ja rajanud uue elu.

Ametisse õnnistatud õpetajat õnnitlesid aupeakonsul Ilmar Heinsoo, Vana-Andrese läti koguduse õpetaja Juris Calitis, Johannes Järvalt praost Lepiku ja Toronto Ortodoks koguduse nimel, õp. Tõnis Nõmmik Hamiltoni ja Jakobi koguduse nimel, praost Andres Taul Toronto Peetri koguduse ja praostkonna nimel, Hans Lupp EKN ja Eestlased Kanadas Sihtkapitali ja Eesti Selts Täienduskooli nimel, Tiiu Kütt Eesti Gaidide Maleva nimel ja Silver Kask Eesti Skautide Maleva nimel. Neid kõiki tänas õpetaja Udo Petersoo omapoolses sõnavõtus. Teadustajaks oli koguduse nõukogu esimees Tõnu Orav.

Pärast jumalateenistust koguneti ülesse saali, kus oli korraldatud riikkalik kohvilaud koguduse naisringi poolt, nende esinaise pr. Pintsoni juhtimisel.

USA-s Eesti Vabariigi uue konsuli dr. Aarand Roosi ametisse astumise puhul tema tutvustamiseks tolmunud pidulikul kokkutulekul viibis ühenduses sa-mal nädalalõpul olnud Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu aastakoosoleku tõttu seal suur kogu eesti selle mandri poliitilisest juhtkonnast. — Pildil vase-malt alates EKN esimees I. Leivat, UEKN esimees L. Savi, E.V. konsul dr. A. Roos abikaasa mag. M. Roos-Duesbergiga, E.V. aupeakonsul Kanadas I. Heinsoo, E.V. peakonsulaadi New Yorgis ametnik N. Kink, Rahvuskomitee USA-s esimees mag. J. Simonson, pr. Jaakson ja pr. Pärl, nende taga E.V. peakonsul E. Jaakson, K. Pärl ja H. Malvet. Viimased kaks on endised E.V. diplomaatkonda kuulunud ametnikud, K. Pärl oli atashee E.V. saatkonnas Kaunases ja hilisem välisministeeriumi pressibüroo sekretär, kuna H. Malvet oli atasheeks Prantsusmaal ja Hispanias, asukohaga E.V. Pariisi saatkon-nas.
Foto — Salme Parming

NÕUPÄEVAL LONDONIS SÕELUTI RAHVUSLIKKE KÜSIMUSI

Ema, vanemad, kodu, ühiskond, isetegevus, suurpidustused kuid ka „omavahelises tapluses kadunud eestlastele hingekella löömine" olid mõisted, mis Londonis laupäeval, 18. septembril kohapealse Eesti Seltsi korraldatud nõupäeval südilt kõne all olid. Esmakordne üritus Lõuna-Ontario linnas oli kokku toonud 35 inimest kohapealt, Torontost, Hamiltonist, Niagara Fallsist, North Baysi, Copelandist ja ühe isegi Rootsist. Päevane üritus leidis aset Lamplighter Inni mugavas saalis.

Nõupäeva sissejuhatavad sõnad peale kella 10-t ütles kokkutuleku kava koordineerija Robert Kreem. Sellele järgnesid kaks referaati kodu taustal. Tiina Hansen kõneles eesti kodu vaimsest palgest puudutades ka suhtlemist okupeeritud Eestiga. Teisena pidas referaadi psühhiaater Arvo A. Sauks. (Kokkuvõtted referaatidest ja järgnenud mõttevahetuse toome järgmises numbris.)

Robert Kreem Eesti Päevade küsimuse juurde minnes ütles, et meie ajalookäigu kulgemist on mõjutanud suururitused nagu laulupeod, siis Peterburi rongkäik ja lõpuks Eesti Mängud. Suururitused on saanud suurteks paljude inimeste ühisesse plaanitsemisse ja tegemisse haaramisega. Kaastegemise rõõm on alati suurem ja püsivam kui pealtvaatajaks olemine. See põhimõte on õieti aluseks kogu organiseeritud tegevusele.

Oma arengu 25. a. juubeliikka jõudnud Eesti Päevade ideoloogia on erinev eelmistest suururitustest eesti ajaloos sellega, et EP on oma mõttelt ja kavaliselt meie rahvusliku olemuse ja taotluste terviklikkuse väljendajaiks. On mõlemad — eesmärk ja abinõu rahvusliku töö tiivustamiseks. Uhtlasi on pidustused ise alati vanad ja uued. Ta kutsus eestlasi kaasa tegema IV UEP või Esto töös.

Siis Esto 84 Peakomitee abiesimees dr. Endel Aruja ja liikumislavastuse üldjuht Härnald Toomsalu andsid ülevaate suurpidustuste kavadest. Rongkäigu korraldamise kohta andis seletusi rongkäigu toimkonna juhataja August Jurs. Kuulajaskond soovitas Peakomiteed rohkem rõhku panna eestlaste juures ööbimiste selgitamisele ja odavate üliõpilaskorterite saamisele. Kaugemad tulijad tahavad sellistest võimalustest juba nüüd teadlikud olla.

ELK esimees V. Hubel tunnustas oma sõnades endise Toronto ja Londoni täienduskooli juhatajat Valdek Lenki pikaaegse tegevuse eest noorte ja sellega ühenduses eesti tuleviku hüvanguks.

Londoni Eesti Seltsi esimees Kalju Loone ütles lõppsõna õnnestunud ja argumenterikkale nõupäevale, tänades nii lektoreid, kaasaaitajaid ja osavõtjaid.

Üliõpilasselts . . .

(Algus lk. 2).

ning harilikult augusti kuul väljaspool linna — suvepäeval.

„RAIMLA SIDE"

Omavaheliseks sidepidamiseks üksikute koondiste vahel andis iga koondis kuni 1979. aastani välja 40—50 leheküljelise „Raimla Side", mida paljundati 175 eksemplari ja saadeti välja igale teadaolevale raimlalasele. „Raimla Sides" leidub kirjutisi väga mitmelt alalt, olenedes autori erialast, tavaliselt 4—5 artiklit, peale selle ülevaade koondise tegevusest, kroonikat, mälestusi ja muud. Alats 1979. a. ilmub ainult üks „Raimla Side", mis antakse välja igal aastal vaheldumisi kolme koondise poolt. Viimane „Raimla Side". ilmus hiljuti Rootsi Koondise toimetusel 67 leheküljelisena meie seltsi 60-da aasta juubeliks. US Raimla 60-dal aastapäeval on veel elus üks asutajaliige — dr. Rudolf Peets, endine Vabariigi konsul Marokos, elab praegu Prantsusmaal 89 aastasena. Samuti on elavate kirjas US Raimla esimene noorliige — vil. Nikolai Westman, 84 aastat vana ja elab Austraalias.

Nagu eelpool öeldud, Raimla Kanada ja USA koondised ei ole värvanud noorliikmeid, väljaarvatud erijuhud, sellega on üks tähtsamaid seltsi ülesandeid likvideerunud, kuid oma siseringis seltsi tegevus on hoidnud oma liikmeid nördimusest, pakkudes neile mitmesugust vaimset tegevust. Samuti, organiseerituna on tõhus töö tehtud eestluse säilitamisel väljaspool kodumaad ja iõukohaselt kaasa aidatud Eesti ühiskonna tegevusele mitmel alal.

Toronto US Raimla 60-da aastapäeva koosviibimine kavatsetakse pidada oma pere keskel oktoobri kuul esimehe vil. Andres Olveti kodus.

J. OINUS

ÜLIKOOLIS ÕPPIVATE NOORTE VANEMAD!
Tellige oma kodust eemal asuvatele lastele kooliaastaks „Meie Elu"!

KUUE JA VIIE PROTSENDI FORMULA MAJANDUSKRIISI VASTU

Pidevalt suurenev inflatsioon ja tööpuudus Kanadas ning teistes tööstuslikes maades on toonud esile üldise majandusliku kriisi. Tööstuslik produktsioon on vähenemas, pangaprotsendid suurenevad vastavalt inflatsioonile. Lahedalt elama harjunud palgasaajad nõuavad töötasude tõstmist ja need nõudmised surutakse läbi streikide abil. Elame teatud nõlaringis, millest väljapääsu püütakse leida. Kanada rahaminister ei ole suutnud enam koostada eelarvet, mis oleks vastuvõetav palgasaajaile, pensionäridele, riiklikul abil elavatele isikutele, rääkimata opositsiooniparteidele parlamendis. Viimased ei ole olnud rahul ühegagi viimastest eelarvetest. Valitsuselt nõutakse uute töökohtade loomist, vaatamata sellele, kas need töökohad on produktiivsed või mitte.

Inlatsiooni ja palkade tõusu pidurdamiseks valitsus Ottawas rakendas palkatõusu kahel järgmisel aastal mitte rohkem kui 6% esimesel ja 5% teisel aastal. See kava on leidnud heakskiitmist tööstuste ja erasektori poolt, oma lihtsuse ja mõõdukuse poolest, võrreldes 12% inflatsiooni ja nõutud palkade tõusuga. Föderaalvalitsuse kava on võtnud omaks mõnede reservatsioonidega BC, Nova Scotia ja Ontario valitsused. Ontario rahaministri Frank Milleri arvestuse kohaselt 6 ja 5 protsendiline palkade tõus kahel järgmisel aastal aitaks Ontarios väljaminekuid kokku hoida kuni $840 miljonit ja teistes provintsides $350 kuni $500 miljonit. Osaliselt selle tagajärjel majanduslik olukord võiks paraneda ja hoida ära ettevõtete pankrotti mineku praegusel, alarmeerival arvul.

Ontario provintsi teenistujad ei taha kuidagi leppida palkade tõusu piiramisega. Nad korraldasid möödunud nädalal suure demonstratsiooni parlamendihoone ees. Seal peeti sõjakaid kõnesid ja põletati peaminister Robert Davise nuku. Arvatakse, et ametiühingute juhatused siiski on sunnitud leppima vähemate palkade tõusuga, kui viimaseaja keskmine 12%.

KOKKUHOID

Ottawas, peaminister Trudeau sekretär Tom Axworthi on vähendanud peaministri büroo ja valitsuse kulutusi pidustuste, vastuvõttude osas. Kõigile ministritele on tehtud korraldus oma esinduskulusid vähendada, Ontario peaminister Davis kavatseb ostmata jätta kuluka eksekutiiv lennuki ja teha teisi kokkuhoide. Ta püüab kokkulepet saada ka provintsis teotsevate arstidega, et need ei suurendaks oma norme. Raskused on tööliste ametiühingutega, kus uued palgalepingud on praegu sõlmimisel. Siin ametiühingud pressivad peale ja osaliselt on saanud kõrgemat palka tõusu. Ontario peaminister Davis on nõus palkade tõusuga 1983. a. kuni 9% ja järgmisel aastal 5%.

Vaatamata teatud kokkuhoidudele, Kanada föderaalvalitsuse puuduiääk käesoleval aastal on suurem möödunud aasta omast 49%.

Üldiste majanduslike raskuste tagajäriel mitmed suurtööstused on saavutanud kokkuleppe tööliste palkade vähendamise suhtes. Teistes kohtades on teenistujate töötunde suurendatud, et vältida ületunde ja uute tööliste palkamist. Olukord tööturul on küllalt tõsine.

KA MUJAL

Teistes tööstuslikes riikides olukord ei ole suugi parem. Inglismaal on tööta töölisi 14% ja Lääne-Euroopas on 11 miljonit töötut. Kardetakse, et nende arv kasvab järgmistel aastatel.

USA majandus on stabiilsem ja sealse dollari väärtus tõuseb Euroopa riikides. Kanada majandusteadlased on arvamisel et vähendada tuleks ettevõtete võlakoormat ja produktsiooni kvaliteeti tõsta, alles siis hakkab majanduslik olukord paranema. Kuni seda ei juhtu, mitmed pangad ja suurärid teistavad kokkuhoidu ja vähendavad oma filiale. Seda on teinud mitmed pangad Kanadas ja Simpsoni suuräri sulgeb oma osakonna Ottawas. Sama teevad mitmed teised ettevõtted ja saadavad oma teenistujad tänavale. Majanduslikel raskustel ei ole veel näha lõppu, kuigi seda pikisilmi oodatakse.

KORTERID MÜÜA

Boca Ratonis, Floridas, eestlaste korterimajas
2 MAGAMISTUBA
ujula, saun, ühisruumid, suur krunt.
1 miil Atlantist, ½ km äridest.
Tel. 447-3844.

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

☆ Ülemkohtunik Alan Philip Winnipegis teatas et narkootiliste ainetega äritsemise keeluseadus on vastuolus Kanada inimõiguste deklaratsiooniga. Ta siiski karistas ühte 21 aastast noormeest narkootiliste ainetega äritsemise pärast, leides olevat seadusega vastuolus viisi, kuidas ta narkootiliste ainetega äritses.

☆ **Saddle Lake indiaanlased nõuavad omale õigust kehtestada oma seadused ja elada nende järgi. Nell on kavas koostada oma seaduste kogu, asutada oma kohtud ja ehitada isegi oma vanglad kuhu palgutada seaduste rikkujad.**

☆ N. Liidu vägedel Afganistanis ei lähe hästi, kuigi president Brezhnev kinnitas möödunud nädalal India peaminister Indira Gandhile, et olukord seal on muutumas normaalseks. Venelastel on seal suuri kaotusi vabadusvõitlejatega võideldes.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

JOHN ABOLS
Advokaat – Notar
3080 YONGE ST., SUITE 5064
Lawrence'i allmaaraudteejaama juures
Toronto M4N 3N3 Tel. 482-6181

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Akende asendamine thermo-akendega. ☆ 5 tollised veerenntd kuues värvis. ☆ Räästaaluste katmine.
Keldri akendele sissemurdmise vastu metallkaitsed.
Tasuta hindamine. Helistage päeval töökoda tel. 832-2238
Kodus 769-0932
OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

ILMUS
Valev Uibopuu
„TOSELLI SERENAAD"
Jutustusi, novelle ja dialooge. 214 lhk.
Hind $16.00. Postiteel tellides lisandub saatekulu.
Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Ilmus
INGLISE–EESTI SÕNARAAMAT
Paul F. Saagpakk
1216 lk. $150.00 (U.S.A.)
Kõikide aegade suurim kakskeelne eesti sõnavara, idioome ja väljendeid sisaldav sõnaraamat. Esmakordselt pakub see eestikeelsete sõnade etümoloogiat ja esitab sõnu vanemast keelepruugist: Kalevipojast ja rahvaluulest.
Sõnaraamatul on kaks peamist otstarvet. Eestlasest kasutajal võimaldab see leida täpseid inglise ja ameerika vasteid eestikeelsetele sõnadele ja mõistetele. Kogu maailma filoloogidele ja keeleõppijatele on see aga ulatuslikuks abivahendiks eesti keele õppimisel.
Sõnaraamatus on kokkuvõtlik ülevaade grammatikast, kus käsitletakse olulisemat eesti keele häälduse, õigekirja ja muutevormide osas; kirjutis tuletusliidete kohta koos näidetega; lühike arutelu mõningatest eesti lauseehituse omapärasustest; uudiskeelendeid ja uuemaid grammatilisi vorme.
Piiratud aja jooksul on sõnaraamat saadaval 20% hinnaalandusega.
Tellimise aadress: Dept. M.E.
YALE UNIVERSITY PRESS
Box 92A Yale Station
New Haven, Connecticut 06520
U.S.A.
Please send me ..... copy(ies) at $120.00 (U.S.A.) each (plus $2.50 for postage & handling)
Name .....
Street .....
City ..... Province ..... Postal Code .....
My check or money order is enclosed.

„VÕÕRA VORMI ALL TUKSUS EESTI SÜDA"

Lennuväepoisid pidasid ühise sünnipäevapeo

Lennuväepoisid pühitsesid möödunud laupäeval Torontos ühiselt oma 55 aasta sünnipäeva. Neid oli tulnud kokku mitmelt poolt 80, enamikus kõik, kes 15-aastastena rakendati lennuväe abiteenistusse Teise maailmasõja ajal. Koos perekonnaliikmete ja külalistega oli kunstnik Joann Saarniit'i poolt dekoreeritud Eesti Maja suures saalis sünnipäevalisi 220.

Külaliste hulgas olid aupeakonsul Ilmar Heinsoo abikaasaga, kaugemalt USA Eesti Vabadusvõitlejate Liidu esimees kol. Ylo Anson, major Henno Uus j.t. Sünnipäevapidajatest endist oli Austraaliast tulnud Sven Kiviväli, Rootsist Heino Hallis ja Eddy Lainevool, USA-st veerandsada ja Kanadast, peale Toronto üsna mitmest teisest keskusest.

Tere tulemast ütles kõigile korraldava toimkonna nimel teadustaja Eerik Purje. Palvuse pidas „Ameerika Hääle" eesti osakonna juhataja õp. Karl Laantee, kes iseloomustas seda aastakäiku eesti noori kes saadeti ellu täiskasvanute ülesannetesse meie kodumaa kaitsel. Selle aastakäigu käes on ka praegu siin paguluses eesti elu edasikandmine ja meie vabadusvõitluse jatkamine.

Sünnipäevakõne pidas Evald Oder, heites pilgu tagasi muistse Eesti vabadusvõitlustesse ja siirdus siis aega, kui Eesti Vabariik oli üheksa aastat vana. 1927. a. sündis enamik neid noori, kes 1942. a. rakendati lennuväe abiteenistusse, koondati Taani ja anti ülesanded õhutõrjes. „Need olid meie noored, kel võõra vormi all tuksus eesti süda."

Olles iseloomustanud võitlusi Ümera jõel, Jüriöö mässu ja Paju lahingut Vabadussõjas, kus eesti sõdalased tungisid peale otsetünnakuga, kõneleja meenutas õpetust Kalevipojale — löö servilauda. Ka meie peame sellest midagi õppima — löö servilauda kui VEKSA siin kipub meie ühiskonda.

„Kui Eestist põgenesime oli meil kindel usk ja lootus oma kodumaad kord vabana näha. Oleme täna siin kindlas usus ja töötame selleks, et kord jälle vabaduse päike hakkab paistma Eesti kohal."

Kõneleja tõstis esile Kalju Jõgi teeneid kokkutuleku korraldamisel ja Arvi Tinits'at, kes hoolitseb ajalooraamatu „Välgumärgi kasvandikud" väljaandmise eest, mis on trükikojas.

Pärast kaugemalt tulnud tervituste edasiandmist esinesid Valve Tali ja Olaf Kopvillem meeleolulaulude sarjaga, mis kajastas lennuväepoiste mõtteid ja meeleolusid. Siis rivistus „sünnipäevalaste" koor ja andis omaltpoolt lisa akordionide saatel. Hoogsa tantsumuusika eest hoolitses Harry Liivi orkester, aidates tõusta meeleolul, mis vanade sõjakaaslaste ühisele sünnipäevapeole andis erilise hoo.

Oma 55. sünnipäeva pühitsesid vanade kamraadide keskel, vaatamata sellele, kas tegelik tähtpäev oli möödas või alles ees: Boris Auksmann, Mart Aviste, Esper Baida, Endel Ebrok, Heino Eespere, Lembit Enders, Kalju Entmaa, Heino Hallis, Hans Hüva, Jaak Iir, Harry Iisak, Artemi Jaago, Viktor Jaanus, Eric Jentson, Ilmar Jõgi, Kalju Jõgi, Lennart Kadak, Peeter Kallaste, Heino Kannel, Leo Kanter, Leo Keerberg, Aksel Kiis, Sven Kiviväli, Leo Koff, Ulo Kompa, Uno Koot, Hugo Kuiva, Leo Kull, Toivo Kõhelik, Karl Laantee, Heino Laimets, Eddy Lainevool, Peeter Lanno, William Leppsaar, Heino Lippassaar, Harry Liiv, Igor Lupkin, Olev Makk, William Mandra, Harry Meindok, Paul Mihkelson, Udo Nurme, Evald Oder, Georg Orgusaar, Voldemar Otskivi, Kalju Pada, Ralf Paevere, Martin Paju, Ants Pallop, Lembit Palumäe, Mart Pedel, Ulo Pikkov, Hans Pilli, Arthur Purika, Eerik Purje, Lembit Puusepp, Leo Püss, Raimond Rammul, Valdur Raudjalg, Aadu Raudsepp, Aadu Rein, Jaan Roosiorg, Rein Rutnik, Raimond Rätt, Osvald Rüütel, Gunnar Saare, Ilmar Sambla, Heikki Sillaste, Raoul Soobik, Rein Stamm, Ülo Sukk, Olaf Talistu, Eero Tamm, Arvi Tinits, Guido Toming, Endel Toomsoo, Arno Viira, Arved Villem, Rein Virro, Martin Vissak, Erich Väli, Ilmar Värk.

KUS SINA OLED NÜÜD? Edgar Laas, Reet Vanaselja, Taimi Voksepp, Jüri Kadai, Konsa Leemets, Helle Naarismaa, Malle Pärn, Andres Olvet, Aili Talviste, Herbert Mänd (ees) E.R.R. „Kungla" väljasõidul Kotkajärvele 1966. a. „Tule, tule tantsi veel üks kord!"

„TULE TANTSI VEEL ÜKS KORD!"

Toronto eesti seltskonnas on levinenud hea uudis, et „Kungla" rahvatantsu rühm asutab käesoleval sügisel tuliuue „veteranide" tantsurühma. Mis on veteranide rühm, ja kes sinna kuuluvad? Vastuse saame Taimi Voksepp'alt, kes on idee algataja ja grupi koordineerija.

— Veteranide rühma saab liikmeks astuda kui oled „uus vana" tansija. See muidugi tähendab et oled kunagi minevikus tantsinud ja tahad jällegi labajalga lõssi lüüa. Seda saab teha värskelt asutatud veteranide rühmas, selgitab T. Voksepp.

Aastate jooksul on „Kungla" rühmas tantsinud ligi tuhat rahvatantsu harrastajat — ühel või teisel põhjusel on need endised tantsijad pidanud loobuma, aga rahvatants on nendele alati südamelähedaseks jäänud.

Nii siis tuli idee, et tuleks asutada rühm mis koosneb endistest tantsijatest, olgu nad noored või vanad.

Veteranide rühma asutamisega tuli ka mõte, et nende tantsukingad on veidi „roostes". Selle üle ei ole vaja mingit muret tunda kuna rühm on just selle taoliste kingadele mõeldud.

Rühma juhtimiseks on nõus aitama juba mitu endist „veterani". Allan Liik ja Enn Matsoo on lubanud oma akordionid jällegi ellu tuua et uueie rühmale muusikalist hoogu luua.

Piret Komi, Jaanus Marley ja Taimi Voksepp on ühel arvamisel, et nad saavad need „roostes" kingad jällegi sujuvalt tantsima panna.

Esimene harjutustund toimub esmaspäeval, 4. oktoobril Eesti Maja suures saalis, algusega kell 7.00 õhtul. (Tunni pikkus on üks ja pool tundi).

Käesolevaga ulatame iga endisele rahvatantsijale kutse: „Tule, tule tantsi (veel üks kord)!"

T.V.

UUS EESTI SPORDIKESKUS ONTARIOS

Brightoni ligidal Ontario järve kaldal valmis pärast mitmeaastast tööd spordikeskus, mida saab kasutada sportlikeks üritusteks, väljasõitudeks või „Muistse Olümpiaadi" korraldamiseks, mis oli kavas möödunud suvel, kuid jäi ära liiga tiheda eesti suvise tegevuse tõttu.

Mitmeid suve on eesti võrkpalluri seda kohta kasutanud oma väljasõitudeks ja ka ümbruskonna Conseconi võrkpallivõistlusi on peetud. Spordistaadion asub Olümpias ehk Linnuses, mis ümbritsetud mäega ja veega, nagu vanasti esimeste Olümpiamängude ajal Kreekas oli.

STAADION

Staadionil on 200 meetriline ring murul, kaugus- ja kolmikhüppe alad, samuti kõrgushüpe ja kuulitõuge. Kettaheide ja 100 m, 200 m jooksud toimuvad eemal, vaatega Olümpiamäelt. 1500 m jooks on välja mõõdetud ja toimub vähese liiklusega maanteedel läbi Carrying Place muru-, asfalt- ja liivateel, mis parem jooksjaile. Võrkpalliväljak valmis juba aasta varem, läbikaevatud piiridega, mis täidetud saepuruga, et püsiks läbi aastate.

Teadaolevalt on see esimene sellise menetlus võrpalliväljaku ehitamisel. Samuti on võimalused lauatennise- ja badmintoni turniiriks, ning baseball'i harrastuseks. Olümpias asub vabaõhulava, tribüün paarisajale inimesele, riietusruum, käimla, kaev, väliköök (neid on üldse kolm), lippude mastid, Olümpiatulealus kõrgel mäel koos ringjooksurajaga ja veel mitmeid istekohti. Väljaspool Olümpiat on veel 2 umbes 200 meetrilist jooksuringi, võimlemisalad, lõkkeplatsid, hulka telgitamisja parkimisruumi. Rannast toimub väljasõit läbi vesiroosilisest lahest purje- ja mootorpaatidega loodusilukult ilusatele liivaluidetele ja Ontario järvele. Vaatetornidest on vaade ümbruskonna ilule ja rahule, kus kalamehed oma õngesid proovivad. Veesuusatamisvõimalused on ideaalsed.

SAUN JA SUPLUS

Sportlastele on kasutada veel saun, välipesemis- ja dushiruumiga, ning hüppega järve, mille keskel asub saar välikõögi ja lõkkeplatsiga.

Kõik sillad ja trepid on uued ehitatud, kuna neid ei kandnud enam võrkpallurite vägi!

Peamajas asub raamatukogu ja perekonna spordiauhindade kogu, mida on üle ½ tuhande.

Külalismaja ja saunamaja koos antiikse pliidiga võib mahutada kuni 20 isikut ööbimiseks.

Ligidal külas asub tennis- ja golfiväljak, ratsutamisvõimalused, poed, telefon ja postkontor.

Linnust või Olümpiat on aastate jooksul külastanud turistid Hollandist, Inglismaalt, Eestist, Austraaliast, Saksamaal, Kaliforniast ja mujalt Ameerikast. Loodame pidada siin tuleval suvel „Muistset Olümpiaadi", nagu see toimus kunagi Kreekas, kui eesti spordijuhid selleks oma abi annavad, tuues juurde uusi alasid, nagu võrkpall, ujumine j.m. Ka on võimalused olemas töösspordiks, nagu metsast puude mahavõtmised, kahemehesaega saagimine, järvede puhastamine sooheintest, kivide juurimised ja ilukivide kogumised saartelt, ja toimuksid ka eestipärased mängud kotijooksu, köieveo, kingaviskamise, hobuserauamängu, puuotsaronimise, vees palgi peal seismisega jne.

Informatsiooniks ja koha külastamiseks helistada perek. Kreem, tel. 416-924-6028.

M.K.

Sopran Õnne Laikve iseseisev kontsert

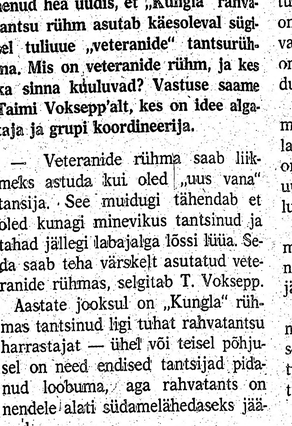

Sopran Õnne Laikve ja pianist Charles Kipper.

Pühapäeval, 17. oktoobril annab sopran Õnne Laikve Eesti Maja suures saalis kell 4 p.l. vlienda iseseisva kontserdi. Kava on huvitav ja koosneb suuremalt osalt eesti helilooming ust.

Õnne Laikve viimane iseseisev kontsert oli maestro P. P. Lüdigu klaverisaatel Toronto Ülikooli Hart House kontsertsaalis ja toimus E.K.K. kontsertseerias.

Samal aastal laulis lauljatar külalissolistina Ottawas „Baltic Evening'ul", Linda Küttise klaverisaatel.

1980 aasta sügisel esines lauljatar koos Linda Küttise ja Helmut Lipsky'ga E.K.K. kontsertseerias Heliconia kontsertsaalis.

Samal aastal laulis ta Mihkel Lüdigu 100 aastase sünnipäeva mälestamiskontserdil, millest tehti ka helilplaat „In Memoriam" Mihkel Lüdig, kus Õnne Laikve laulis kaks laulu maestro P. P. Lüdigu klaverisaatel.

1981-sel aastal esines sopran solistina Toronto Eesti Meeskoori kontserdil ja paar kuud hiljem Chicago „KLEK'I" päevade kontsertkavas.

Viimase paari aasta jooksul on ka palju teisi väiksemaid esinemisi aset leidnud. Lähemas tulevikus on lauljataril ette näha kontsert maestro P. P. Lüdigu klaverisaatel Kanada ühiskonnale ja 1983-dal aastal on sopran Õnne Laikve kutsutud solistiks Eesti Päevadele Austraalias.

Eelolevat kontserdil saadab lauljatari Charles Kipper kes on saavutanud magistrikraadi Toronto Ülikoolis muusika alal. Käesoleval ajal tegutseb ta Keskkooli muusika õpetajana ja samal ajal juhatab Peetri koguduse segakoori, Baptisti koguduse segakoori, noortekoori „Päike'st" ja Toronto Eesti Meeskoori. Klaverisaatjana on Charles Kipper saanud oma põhilise treeningu töötades kauemat aega Helmi Betlema laulustuudios. Kontsertlaval on ta saatnud mitmeid nimekaid soliste.

Seega kontsert 17. oktoobril annab meile suurepärase võimaluse kaasa elada sopran Õnne Laikve ja klaverisaatja Charles Kipperi koostööle kontsertlaval.

EKN liikmed arutavad oma tegevuse küsimusi

Nädalalõpul 1.—3. oktoobrini korraldab Eestlaste Kesknõukogu Kanadas oma liikmeile ja kutsutud külalistele informaalse sümpoosioni (seminari) vabadusvõitluslike ja rahvuspoliitiliste küsimuste arutlemisteks. Diskussioon neis küsimustes on mõeldud materjali ja ettepanekute saamiseks EKN edaspidiseks tegevuseks. Vastavad seisukohad tulevad vastuvõtmisele EKN sügisesel üldkoosolekul 30. oktoobril.

EKN sümpoosion peetakse ühes motellis Toronto ja Montreali vahemaal Jones Falls'is, Ont. Kingstoni lähedal. Osavõtuks on end registreerinud arvukalt EKN liikmeid ja mitmeid isikuid ka väljastpoolt. Sümpoosion algab reede õhtul aupeakonsul I. Heinsoo ettekandega Eesti Vabariigi juriidilisest püsimisest ja meie välisesindustest. On väljavaateid, et sümpoosionil esineb sõnavõtuga ka välisministeriumi esindaja Ottawast.

Sümpoosioni peatöö toimub laupäeval, 2. oktoobril kestes hommikust kuni hilisõhtuni. Hommikupoole on mõned ettekanded praegusest välispoliitilisest olukorrast ja Nõukogude agentuuride taktikast paguiaskondade suhtes. Pärast lõunavaheaega kuni hilisõhtuni toimub EKN tegevusalade üksikasjalik diskussioon mitmesugustes küsimustes. Kõne alla tulevad vabadusvõitlusliku, rahvuspoliitilise, noorsootöö ja EKN tegevuse majandamise küsimused kui ka meie rahvusliku tegevuse ja eestluse suhtes esinevad välised ja sisemised hädaohud.

Pühapäeva hommikul on vaimulik lühiteenistus, millele järgneb sümpoosioni kokkuvõtete tegemine.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918

Etnograafiline Ring alustab tegevust

Esimene kokkutulek toimub 14. okt. kell 6.00 õ. Eesti Majas, ruum nr. 12. Sellele järgnevalt toimuvad kokkutulekud igal nädalal samal ajal.

Kõik, kes eesti rahvakunstist on huvitatud on teretulnud Ringi tööst osa võtma. Meil on vaid üks Etnograafiline Ring Kanadas mille läbi saame oma rahvakunstilisi andeid näituste kaudu esitada. Kasutagem seda juhust. Me peame omad teadmised nooremale põlvele edasi andma. See on meie rahvuslik kohus.

ESTO '84 läheneb ja vajalikud on selleks ettevalmistused. Olemasolevad rahvarõivad tuleb selleks korda seada, uusi tuleb valmistada. Ringilt saavad nõuandeid ka kodus ülikondade valmistajad. Nõuandeid saab ka vanades rahvakommetes ja tavades, ka rahvaluules, esinemisteks, rahvalaulude valikus.

Nõuanne näituste korraldamiseks ja rahvusliku eeskava koostamiseks. Soovikorral võivad Etnograafilise Ringi liikmed loenguid pidada etnograafilistel aladel nii Torontos, kui ka väljaspool.

Paneme kõikidele eestlastele südamele, ärgem laskem vana, olemasolevat rahvakunsti kaduma minna, olgu see siis mõni vaip, sukk, kinnas, puuese, tikand või muu, vaid kogume selle Etnograafilise Ringi juurde näitusteks ja talletamiseks.

Suve jooksul on Etnograafilise Ringi liikmed olnud mitmesuguses tegevuses. Seitsme Kunsti nädalal demonstreerisid Ringi liikmed video jaoks vanu rahvakunste. Vanda Isotamm niplispitsi, Inge Kao ketramist ja kraasimist, Ene Runge kõlavööd ja pooka. Anne Tüll punus sukapaela ja mängis kannelt. Anne kandle saatel mängis Ene Runge ka vana karjalaste pilli, ritsikut.

„Hõbejärve" suurlaagris juhatas Vanda Isotamm kõlavöö huviringi. Parimaks kudujaks osutus skaut. Ene Runge juhatas pastlategemise huviringi, kus Evald Tutsu'st sai erakiirkursuse järele uus pastlategemise õpetaja.

23. okt. seisab ees maakondade poolt korraldatud Eesti Maja tuluõhtu, kus toimub ka maakondlik näitus, mille viib läbi Etnograafiline Ring.

Näituse väljapanekute suhtes palume kõiki maakondade poolt nimetatud daame helistada Ene Runge'le, tel. 438-6500.

Samal numbril helistada ka kõikides etnograafilisse rahvakunsti puutuvais küsimusis. Ringi käest on saada veel vähesel arvul Helmi Kurrik'u „Eesti rahvarõivad" raamatuid.

ETNOGR. RINGI JUHATUS

Tunnustus Timmase kunstile

Hiljuti avati Old Forge'is, New York, Adirondacks National Exhibition of American Watercolors. Sellele näitusele on valitud töid 80 kunstnikult, igalt üks teos. Kataloogi järgi on see Põhja-Ameerika tänapäeva väljapaistvate akvarellide näitus. Ainsa kunstnikuna Kanadast esineb Osvald Timmas, kelle teosele Mehhiko Keskkond on määratud Howard Johnsoni auhind.

„Rajaleidjate" gaidlipkond alustab tegevust

Lipkonna pidulik avakoondus toimub 16. okt. kell 10.00 hommikul Peetri kiriku all saalis.

Palume kõiki gaide ja lastevanemaid sellest osa võtta. Pärast lühikest pidulikku algust jagunevad noored juhtide saatel oma üksuste koondustele.

ESTO '84 ja Maailmalaager ei ole kaugel, selepärast on soovitav, et kõik noored eesti tütarlapsed gaidlusega ühineksid, et osa saada sellest toredast laagrist. Hellakeste suhtes helistada juhile Sirje Järvel'ile, tel. 225-4590, või siis üldiselt nii hellakeste kui ka gaidide suhtes lipkonna juhile Ingrid Küit'ile, tel. 598-4459, või lipkonna vanemale Ene Runge'le, tel. 438-6500.

„RAJALEIDJAD"

Jumalateenistus Floridas

EELK Lõuna Florida Kogudus algab oma sügishooaega jumalateenistusega pühapäeval, 10. okt. kell 3 päeval Christ Lutheran Church'is, 1955 E. Oakland Park Blvd'il, Fort Lauderdale's, kus tähistatakse koguduse 4. aastapäeva ja Lõikuspüha. Jutlustab praost Andres Taul, Torontost. Orelil E. Allik. Solist sopran N. Allik. Laululehed.

Pärast jumalateenistust toimub pidulik koosviibimine kohvilauas kiriku kõrvalsaalis, kus toimub Tartu Ülikooli 350 aastapäeva tähistamine. Loenguga esineb endine Tartu Ülikooli õppejõud Paul Kaur.

„KALEVI" VÕRKPALLIKLUBI TEGUTSEB

Toronto Eesti Spordisets Kalev'i Võrkpalliklubi arutas peakoosolekul 16. sept. peamiselt oma tegevusesse puutuvaid küsimusi. Koosolekule oli kogunenud üle kolmekümne liikme neljast võistlusmeeskonnast.

Varempeetud koosolekul oli klubile valitud uus juhatus järgmises koosseisus: esimees Paul Kako, sekretär Vivian Holmberg, laekur Kenneth Valvur, abilaekur Lembit Jõgi ja juhatuseliige informatsiooni ja majanduse alal Erik Konze. Klubi oli pikemat aega enne juhitud esimehe Raivo Remmel'i ja abiesimehe Valdeko Novek'i poolt, kes klubi arendamiseks, mängutaseme kõrgel hoidmiseks ja noorte järelkasvu eest hoolitsemiseks tõhusa töö olid teinud.

Klubil on momendil neli võistlusmeeskonda: üks naistel ja kolm meestel. Naiskonda treenerib Andres Terts. Täiskasvanute meeskondi (Kalev Seniors) treenerib — esimest Valdeko Novek ja teist Taimo Ilves. Noorte meeskonda treneerivad Tiit Roomet ja Karl Pahapill. Mängud toimuvad koolide võimlates, mis alates 1961 a. saadakse tasuta.

☆

Võrkpallimängu harrastamine meelelahutusena kui ka võistlusspordina Kalevi raames algas selle asutamisega 31 aastat tagasi ja areneb vahetpidamata edasi. Kogudes informatsiooni ja hankides materjale võrkpalliklubi tegevuse kohta ja võrreldes seda aastaid tagasi välja antud teoses „Eestlased Kanadas" tooduga selgus, et see teos ei anna õiget ülevaadet Spordiselts Kalevi tegevusest ega selle arengust. „Kalev'il" tuleks koostada ja välja anda täiesti uus spordiajalugu, kas „Kalev'i" või kogu Kanada eesti sporditegevuse raames.

HARALD RAIGNA

TÄHELEPANUKS ORGANISATSIOONIDELE

„MEIE ELU" on asunud oma järjekordse KALENDRI-TAHTRAAMATU koostamisele 1983. aastaks.

Kuna „MEIE ELU" KALENDER-TAHTRAAMAT on organisatsioonidele ja „Meie Elu" lalaldasele lugejaskonnale asendamatuks käsiraamatuks üle kogu vaba maailma asuvate eesti organisatsioonide kohta, siis on oluline, et Tähtraamatus oleksid organisatsioonide tälellkud õlged aadressid.

Organisatsioonide praeguste õigete aadresside saamiseks palutakse kõiki eesti organisatsioone Kanadas ja mujal saata oma täpsed aadressid Post Code'i äramärkimisega „Meie Elu'le" HILJEMALT 1. NOVEMBRIKS s.a. aadressil:

„MEIE ELU"
958 BROADVIEW AVE.,
TORONTO, ONT. M4K 2R6

Õige aadressi avaldamine „Meie Elu" Tähtraamatus on iga organisatsiooni enda huvides. Seepärast saatke oma aadress „Meie Elu" Tähtraamatu jaoks kohe viivitamatult!

„MEIE ELU"

Eesti keele kursus Eesti Majas

Teisipäeval, 5. oktoobril kl. 7.30 õ. algab Eesti Majas eesti keele kursus edasijõudnutele. Kursus toimub juba seitsmendat aastat ja selle juhendajaks on Vello Salo. Kursus on kõigile, kes soovivad oma eesti keelt täiendada.

Lõikuse tänupüha Kolmainu koguduses

Eelolleval pühapäeval, 3. oktoobril peab Toronto Kolmainu kogudus lõikuse tänupüha. Sel puhul on altari ees viljavihud meeldetuletuseks selle aasta loikusest, mida Jumal on lasknud kasvada ja mida inimene on lõiganud igapäevaseks leivaks. Teenistuse peab koguduse õpetaja O. Gnadenteich kuna solistina laulab hr. Georg Soans. Jumalateenistus algab kell 3 ja on armulauaga.

Jumalateenistuse järele on kiriku saalis kaetud kohvilaud koguduse Naisringi liikmete poolt. Esitatakse muusikalisi ja teisi ettekandeid.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

EES

Romaani

G. Helbemäe AINULT AJUT
S. Ekbaum ARM ja AHNUS
I. Jaks ARUANNE
G. Guareschi DON CAMILLO
I. Jaks EI KELLEGI MAAL
A. Valgmaa ELU ÜKSIKLINN
A. Mägi EPILOOG
R. Kolk ET MITTE KUNAGI
A. Thoen HALLIDE MÄGEDE
P. Krusten HULLUMAJAST MÖÖDUMISEL (B)
B. Kangro JOONATANI KAD
A. Mägi KARNEVAL
A. Gailit KAS MÄLETAD MU
P. Krusten KAUGEL VIIBIJ
V. Uibopuu KEEGI EI KUU
B. Kangro KEERISTULI
I. Jaks KELDRIST PÕÕNING
A. Viirlaid KES TAPPIS EE
K. Ristikivi KLAASSILMADE
A. Kivikas KODUKAIJA (B)
K. Rumor KRUTSIFIKS
K. Rumor KULD LIND
B. Kangro KUUS PÄEVA
R. Kolk KULA POLEB KAHE
V. Uibopuu LADEMED (B)
P. Krusten LAEVASOIT LEA
H. Salu LASNAMÄE LAMBU
P. Krusten LAUL KÕRGEL
A. Mägi LIPPUDE VAHETUS
E. Nõu LOIGATUD TIIBADE
V. Uibopuu MARKUSE MU
A. Kalmus MEIL POLE JAA
A. Gailit MUINASMAA
B. Kangro MUST RAAMAT
T. Saare MUURILILL
A. Viirlaid MÄRGITUD
M. Pihla NAANU EMA TÜTR
A. Kork NELI MUSKETÄRI
K. Ristikivi NOIDUSE ÕPI
G. Helbemäe PAGEJAD (B)
H. Nõu PAHA POISS
A. Mägi PARADIISI VÄRAV
A. Willman PEO TAIS TUHK
MULDA II
III
P. Krusten PIKERPOLD JA
A. Mälk PROJEKT VICTOR
B. Kangro PUU SAAREL ON
H. Mäelo PÄEVAST PÄEVA
E. Nõu PÄRANDUSMAKS
A. Kork RELVALOOD (B)
K. Ristikivi ROOMA PÄEVI
A. Kork ROOVLIJAHIL
B. Kangro SININE VÄRAV
E. Toona SIPELGAS SINIS
K. Ristikivi SURMARATSAJ
A. Viirlaid SURNUD EI LO
K. Jakobi SUVEKODUMAA
E. Sanden SÜDA JA KIVID
R. Andre' SÜDA RAMBITU
I. Jaks TALU
M. Pihla TEED JA KAIJAD
H. Nõu TIIGER — TIIGER
R. Kolk TRUUDUS ELU VÄ
K. Ristikivi TULI JA RAUD
R. Kaljumägi TUULE VESK
A. Kork TÄNAVAKUNINGA
A. Mägi UUED ISANDAD (
S. Ekbaum VANG KES PÕ
S. Ekbaum VARJUDE MAJA
A. Kivikas VERI MUST
R. Kolk VAIKEMEES MIKS
H. Mäelo VÕORSIL
A. Mägi ÕIGUS HÕLMA AL
K. Ristikivi ÕILSAD SÜDA
B. Kangro ÖÖ ASTMES X

Novel

I. Jaks AUGEIASE TALLID
P. Krusten HUUPI VALITU
A. Mägi KIUSAJA (b)
I. Jaks MAPP
V. Uibopuu MOSAIIK
E. Nõu PIDULIK MARSS
D. M. Türner SIINPOOL EI
VARAVAID
TONT TEAB
K. Rumor UNED JA MURE
E. Nõu VASTUVETT
A. Mägi VIIMANE PAAR

Jutust

A. Mägi—S. Rannu 21 MOR
LUGU
R. Kolk USKMATU TOOM
J. Kaup ÜKSIKUD RAJAD
Reisikirjad ÜLE MAA JA M

US ONTARIOS

usatele liivaluidetele ja Onta-
vele. Vaatetornidest on vaade
skonna ilule ja rahule, kus
hed oma õngesid proovivad.
satamisvõimalused on ideaal-

JA SUPLUS

lastele on kasutada veel saun,
emis- ja dushiruumiga, ning
ga järve, mille keskel asub
ilikööGi ja lõkkeplatsiga.
sillad ja trepid on uued ehi-
kuna neid ei kandnud enam
lurite vägi!
hajas asub raamatukogu ja
nna spordiauhindade kogu,
n üle ½ tuhande.
lismaja ja saunamaja koos
e pliidiga võib mahutada kuni
ut ööbimiseks.
al külas asub tennis- ja golfi-
ratsutamisvõimalused, poed,
ja postkontor.
ust või Olümpiat on aastate
l külastanud turistid Hollan-
nglismaalt, Eestist, Austraa-
aksamaal, Kaliforniast ja mu-
meerikast. Loodame pidada
leval suvel „Muistset Olüm-
", nagu see toimus kunagi
as, kui eesti spordijuhid sel-
ma abi annavad, tuues juurde
lasid, nagu võrkpalli, ujumine
a on võimalused olemas töö-
ks, nagu metsast puude maha-
sed, kahemehesaega saagimine,
e puhastamine sooheintest, ki-
juurimised ja ilukivide kogu-
saartelt, ja toimuksid ka ees-
sed mängud kotijooksu, kõie-
kingaviskamise, hobuserauа-
u, puuotsaronimise, vees palgi
eismisega jne.
ormatsiooniks ja koha külasta-
ks helistada perek. Kreem, tel.
4-6028.

M.K.

nnustus Timmase kunstile

juti avati Old Forge'is, New
Adirondacks National Exhibi-
of American Watercolors. Selle-
itusele on valitud töid 80 kunst-
t, igalt üks teos. Kataloogi järgi
see PõhjaAmeerika tänapäeva
paistvate akvarellide näitus.
kunstnikuna Kanadast esineb
ld Timmas, kelle teosele Mehhi-
Keskkond on määratud Howard
soni auhind.

„Rajaleidjate" gaidlipkond alustab tegevust

pkonna pidulik avakoondus toi-
16. okt., kell 10.00 hommikul
ri kiriku all saalis.

lume kõiki gaide ja lastevane-
d sellest osa võtta. Pärast lühi-
pidulikku algust jagunevad noo-
juhtide saatel oma üksuste koon-
ele.

STO '84 ja Maailmalaager ei ole
gel, selepärast on soovitav, et
noored eesti tütarlapsed gaid-
ga ühineksid, et osa saada sellest
dast laagrist. Hellakeste suhtes
stada juhile Sirje Järvel'ile, tel.
4590, või siis üldiselt nii helia-
e kui ka gaidide suhtes lipkonna
ile Ingrid Kütt'ile, tel. 598-4459,
lipkonna vanemale Ene Runge'le,
438-6500.

„RAJALEIDJAD"

Jumalateenistus Floridas

ELK Lõuna-Florida Kogudus al-
oma sügishooaega jumalateenis-
ega pühapäeval, 10. okt. kell 3
val Christ Lutheran Church'is,
5 E. Oakland Park Blvd'il, Fort
derdale's, kus tähistatakse kogu-
se 4. aastapäeva ja Lõikuspüha.
lustab praost Andres Taul, Toron-
t. Orelil E. Allik. Solist sopran
Allik. Laululehed.

Pärast jumalateenistust toimub
ulik koosviibimine kohvilauas ki-
u kõrvalsaalis, kus toimub Tartu
kooli 350 aastapäeva tähistamine.
enguga esineb endine Tartu Üli-
oli õppejõud Paul Kaur.

SAAR, C.A.
ountant
oronto, Ontario, M5J 2H7
115

Eestlus püsib koos emakeelse kirjasõnaga!

EESTI RAAMAT ON EESTI KODU UHKUS

Romaanid

G. Helbemäe AINULT AJUTISEKS (B) 5.00
S. Ekbaum ARM ja AHNUS (B) 8.00
I. Jaks ARUANNE 5.00
G. Guareschi DON CAMILLO 2.50
I. Jaks EI KELLEGI MAAL 5.00
A. Valgmaa ELU ÜKSIKLINNUD 6.00
A. Mägi EPILOOG 10.50
R. Kolk ET MITTE KUNAGI VÕITA (B) 6.00
A. Thoen HALLIDE MÄGEDE MAA 4.00
P. Krusten HULLUMAJAST MÖÖDUMISEL (B) 7.00
B. Kangro JOONATANI KADUNUD VELI 7.00
A. Mägi KARNEVAL 5.00
A. Gailit KAS MÄLETAD MU ARM II & III @ 4.00
P. Krusten KAUGEL VIIBIJA KAEKORVAL 4.00
V. Uibopuu KEEGI EI KUULE MEID I 9.00
B. Kangro KEERISTULI 7.00
I. Jaks KELDRIST PÕÕNINGULE 8.00
A. Viirlaid KES TAPPIS EERIK HORNI 9.00
K. Ristikivi KLAASSILMADEGA KRISTUS 13.50
A. Kivikas KODUKAIJA (B) 4.00
K. Rumor KRUTSIFIKS 5.00
K. Rumor KULD LIND 5.00
B. Kangro KUUS PÄEVA 9.00
R. Kolk KULA POLEB KAHEST OTSAST 4.00
V. Uibopuu LADEMED (B) 7.00
P. Krusten LAEVASOIT LEAGA 9.00
H. Salu LASNAMÄE LAMBURID 9.00
P. Krusten LAUL KÕRGEL KALDAL 5.00
A. Mägi LIPPUDE VAHETUS 9.00
E. Nõu LÕIGATUD TIIBADEGA 10.50
V. Uibopuu MARKUSE MUUTUMISED 5.00
A. Kalmus MEIL POLE JÄÄDAVAT LINNA 16.00
A. Gailit MUINASMAA 6.00
B. Kangro MUST RAAMAT 6.00
T. Saare MÜÜRILILL 4.00
A. Viirlaid MÄRGITUD 13.50
M. Pihla NAANU EMA TÜTRED (B) 4.00
A. Kork NELI MUSKETÄRI 4.00
K. Ristikivi NOIDUSE ÕPILANE (B) 6.00
G. Helbemäe PAGEJAD (B) 7.00
H. Nõu PAHA POISS 9.00
A. Mägi PARADIISI VÄRAVAD (B) 4.00
A. Willman PEO TAIS TUHKA, TEINE MULDA II 5.00
III 5.00
P. Krusten PIKERPOLD JA PIIRAPEEL 7.00
A. Mälk PROJEKT VICTORIA 10.50
B. Kangro PUU SAAREL ON ALLES 9.00
H. Mäelo PÄEVAST PÄEVA 9.00
E. Nõu PÄRANDUSMAKS 10.50
A. Kork RELVALOOD (B) 7.00
K. Ristikivi ROOMA PÄEVIK 10.50
A. Kork RÖÖVLIJAHIL 10.50
B. Kangro SININE VÄRAV 4.00
E. Toona SIPELGAS SINISE KAUSI ALL 9.00
K. Ristikivi SURMARATSANIKUD 5.00
A. Viirlaid SURNUD EI LOE 9.00
K. Jakobi SUVEKODUMAA 9.00
E. Sanden SÜDA JA KIVID 19.50
R. Andre SÜDA RAMBITULES 13.50
I. Jaks TALU 13.50
M. Pihla TEED JA KAIJAD (B) 4.00
H. Nõu TIIGER — TIIGER 8.00
R. Kolk TRUUDUS ELU VASTU 10.50
K. Ristikivi TULI JA RAUD 9.00
R. Kaljumägi TUULE VESKI (B) 6.00
A. Kork TÄNAVAKUNINGAD 5.00
A. Mägi UUED ISANDAD (kroonika) 8.00
S. Ekbaum VÄNG KES PÕGENES 10.50
S. Ekbaum VARJUDE MAJA (B) 4.00
A. Kivikas VERI MUST 7.00
R. Kolk VAIKEMEES MIKS NUTAD 5.00
H. Mäelo VÕORSIL 9.00
A. Mägi ÕIGUS HOLMA ALL 9.00
K. Ristikivi ÕILSAD SÜDAMED (B) 7.00
B. Kangro ÖÖ ASTMES X 9.00

Mälestused

P. Krusten AIAPIDU LAMPIONIDEGA 9.00
W. Mettus AINUS PARADIIS (B) 6.00
A. Kalmus AJASTUTE VAHETUSEL 10.50
R. G. Borgelin DANNEBORGI LIPU ALL 13.00
EDUARD OLE 35.00
M Raud EESTI KOOL AEGADE VOOLUS I 6.00
M. Raud EESTI KOOL AEGADE VOOLUS II 12.00
A. Traksmaa EESTI VABADUSSÕDA 9.00
I. Ivask ELUKOGU 12.00
A. Luts HEITLUSTE KEERISES 15.00
A. Mälk HOMMIKUST KESKPÄEVANI 8.00
F. Limberg ISAMAA EEST 18.00
G. Helbemäe JÄRELPÕIMIK 9.00
A. Kalmus KADUNUD SAAR 9.00
Hugo Raudsepa KANNATUSTEE (B) 10.00
Pusta KEHRA METSAST MAAILMA 8.00
M. Raud KONSTANTIN PÄTS 1874—1956 .... 18.00
A. Raag KÕUEPILVEDE SAATEL 8.00
E. Sanden LOOJANGUL LAHKUMÉ TALLINNAST 16.20
A. Puksov LÄBI SEGASTE AEGADE 12.00
A. Raag LÄBI VAREMETE 10.50
V. Kravchenko MA VALISIN VABADUSE 5.00
MAHAMÄNGITUD VÕIT 5.00
P. Lindsaar MARDUS KILJATIAS (B) 5.00
A. Mettus MASK JA NÄGU 7.00
E. Sanden MITME NÄO JA NIMEGA 12.50
M. Koperman MINU 12 AASTAT SIBERIS .. 12.00
O. Laaman MÄLESTUSED KRIMMIST 16.00
J. Kõpp MÄLESTUSTE RADADEL III 8.00
A. Mälk PEALE PÄEVAPÕÖRET 10.50
J. Pitka RAJUSÕLMED 6.80
F. Kraav RISTTULES 2.50
V. P. Grünthal SEE OLI EESTIS 1919—1944 12.00
A. Viirlaid SEITSE KOHTUPÄEVA (b.) 3.00
G. Helbemäe SELLEST MUSTAST MUNGAST II 4.00
E. Lundeborg SOOMUSAUTOGA EESTI VABADUSSÕJAS 7.00
W. Mettus SÕOVIMATA KÜLALISED (B) 7.00
E. Ole SUUREL MAANTEEL I (Bros.) 8.00
E. Ole SUUREL MAANTEEL II (Bros.) 9.00
W. Mettus SÜDA PÕ PEAL 7.00
E. Uustalu TAGURPIDI SÕUDES 18.00
A. Lüüs TARTUS JA ROOTSIS 8.00
J. Lattik TEDA EI OLE SIIN 6.00
H. Öpik TROOJA VÄLJADEL 31.00
J. Remmelgas TULINE VÄRAV 8.00
A. Mälk TULI SINU KÄES (B) 4.00
A. J. Leinjärv TÕNISMÄE 10.10
VABADUSE VÕITLUSE TEEDEL 1952—1978 8.00
A. Käbin VAIM JA MULD 5.00
K. Saarsen VALLUTAJAD 8.00
A. Mägi VANA TESTAMENT 10.50
E. Õun VÕIBOLLA JÄRGMISEL ÖÖL 8.00
A. Helm VÄGIVALLAMAA 16.00
S. Ekbaum ÜHISTEGEVUS ON PAIKE 12.00
ÜLEMAAILMSED EESTI PÄEVAD 35.00
ÜLEMAAILMSED EESTI PÄEVAD „ESTO 82" 49.00

A. Solzhenitzyn GULAG ARCHIPELAGO II .. 15.00
A. Solzhenitzyn GULAG ARCHIPELAGO III 20.00
L. Kaagjärv HINGAMISPÄEV 5.00
Silvet INGLIS—EESTI SÕNARAAMAT 39.00
M. Rauk INGLISE—EESTI SÕNARAAMAT 12.50
A. Roos JUUTIDE KUNINGAS TALLINNAS 6.00
JÕESAARE LOOMING (Skulptuur, Maal) 15.00
KALEVALA 53.00
F. J. Oinas KALEVIPOEG KUTKES 13.00
KGB CALLING EVE 12.50
O. Laaman K. PÄTS 4.80
A. Possevino KIRI MONTOVA HERTSOGINNALE 2.00
KODUMAAL KEELATUD RAAMATUD 9.00
KORP. ROTALIA SÜDAME JA SULEGA 3.75
Vello Salo „KRISTLIK ROOMA" ..... —.50
KUNGLA "30", 1949—1970 ..... 15.00
Arno Vihalemm „KUNSTNIK EESTI KIRJANDUSES" 2.00
H. Kompus KUSTUTAMATA NÄLG KUNSTI JÄREL 11.00
R. Seth LANGEVARJURINA EESTIS 2.50
R. Toi LAULIK 4.50
LUGEJALT KIRJANIKULE 3.00
V. Veedam LURICH AMEERIKAS 8.00
H. Jänes MAAILMA KIRJANDUSE PEAJOONI 7.50
E. Õun MERI JA MAA 12.00
B. Kangro MERRE VAJUNUD SAAR (näidend) 5.00
METROO 77 ..... 7.00
A. Küng MIS TOIMUB SOOMES 14.00
Ed. Ole MONOGRAAFIA 35.00
I. Jaks NEPTUN 18.00
E. Pehap PAINTINGS & GRAPHICS 20.00
H. Salu PORKUNI PREILI (b.) 15.00
RETSEPTIDE KOGUMIK I (kokaraamat) .. 4.50
Raud RIIGIEHITAJA KONSTANTIN PÄTS 18.00
RUDOLF SAARING 5.00
E. Saks SAXI-SAXA-SAX-SAKS 10.00
G. Ränk SEST ÜMMARGUSEST MAAILMAST 20.00
V. Linna SIIN POHJATÄHE ALL 7.20
E. Jõesaar SKULPTUUR MAALJOONISTUS 12.00
A. Vööbus STUDIES IN HISTORY OF THE ESTONIAN PEOPLE ..... II 22.00
" ..... III 24.50
" ..... IV 24.50
J. Härmatare SUMERI KILDE 8.75
T. Künnapas SUURED MÕTLEJAD 5.50
SÕNAS JA TEOS (Pühendatud E. V.Tartu ülikoolile) 5.00
K. Inno TARTU UNIVERSITY IN ESTONIA 8.50
B. J. Kaslas THE BALTIC NATIONS 12.00
E. V. Saks THE ESTONIAN VIKINGS 13.50
THE HISTORY OF ESTONIAN PEOPLE (b) 6.25
THE SECOND CONFERENCE ON BALTIC STUDIES IN SCANDINAVIA (volume 1, 2 ja 3) ..... @ 5.00
TORONTO E. MEESKOOR 1950—1970 ..... 7.50
TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING 1952—1978, Vabadusvõitluse teel 8.00
TRENT '77 ja TRENT '78 ..... a. 2.50
TUNNE EESTIT — EESTI RAHVASTIK 4.00
R. Kolk TUULISUI JA TEISED 10.00
J. Kangur VAIM, VÕIM JA VABADUS 7.50
Reedik Willem Willmann „VALMID" 2.50
J. Flynns WHILE YOU SLEPT 4.50
J. Kaup ÜKSIKUD RAJAD TAHTEDE ALL .. 4.95
G. Helbefäe ÜLELIIGNE INIMENE (näidend) 4.00

E. Krants LUMELIITLASED 3.00
P. Ilus LÕBU JA HIMU 4.00
K. Lepik MARMORPAGULANE 2.70
B. Kangro MEREVALGUS-TUULETUND 6.00
A. Vomm MINU HING 20.00
B. Kangro MINU NÄGU 8.00
P. Laan MÕTTELEND 5.00
T. Ässar „NAGU LIIV MERE ÄÄRES" 3.00
U. Maasing NEEMED VIHMADE LAHTE 3.50
J. Mandre NIPERNAADI TEELAHKMEL (noodid) 6.00
I. Ivask OKTOOBER OKLAHOMAS 4.00
M. Deverguas OSMOSES 3.00
U. Masing PIIRIDELE PYYDES 4.00
POETI ESTONI 6.50
I. Ivask PÄEV ASTUB KUKE SAMMUL 3.00
V. F. Post ROOSIAIA VANG 1.75
G. Suits ROOTSI LUULEPÕIMIK 2.00
A. Roos RÄNDAMAIE 6.00
T. Ässar SEITSE SILDA, ÜKS PAAT 2.00
E. Pettai SININE UNISTUS 6.00
B. Kangro SUVEHARI 1.25
S. Laaman SÜDA VAATAB KIIKRIGA 4.00
J. Mandre SOOLOLAULUD (noodid) 6.00
H. Oja TUNNETE PURDEL 3.00
G. Suits TUULEMAA 2.40
U. Masing UDU TOONELA JÕELT 5.00
A. Vomm VARJUD 8.00
B. Kangro VARJUMAA 2.50
A. Mägi VASTUHÄLGID 2.70
I. Ivask VERANDARAAMAT 8.00
I. Ivask VEREKIVI 6.00
K. Lepik VEREPÕLD 4.60
A. Vihalem ÜHE KEELEGA KANNEL 6.00
K. Saarsen ÜKSILDUSE AASTAD 5.00

Meie kirjanikud

A. Mägi GERT HELBEMAE 3.00
K. Ristikivi BERNARD KANGRO 3.00
H. Salu ALBERT KIVIKAS 3.00
M. Jürma PEDRO KRUSTEN 3.00
A. Mägi KALJU LEPIK 3.00
E. Eller ARVO MÄGI 3.00
R. Kolk AUGUST MÄLK 3.00
V. Terras ALEKSIS RANNIT 3.00
A. Mägi K. RISTIKIVI 3.00
A. Kurlents KARL RUMOR 3.00

Koguteosed

EESTI RIIK JA RAHVAS TEISES MAAILMASÕJAS, I—X, ... (bros.) @ 10.00
EESTI ROOTSIS 30.00
EESTI SAATUSAASTAD 1945—1960, I, II, III, IV, V ..... @ 6.50
kõites 55.00
EESTI SEINAKAART (riidel) 30.00
EESTI SEINAKAART (paberil) 28.50
EESTLASED KANADAS 30.00
ESTLANDS ANSIKTE 13.00
HIIUMAA KAART 4.00
B. Kangro-V. Uibopuu MEIE MAA IV 8.00
MINU VARAMU 8.50
TALLINNA PLAAN 5.50
TUNNE EESTIT (maakaart) I, II, II, IV, V @ 10.00
B. Kangro UNIVERSITAS TARTUENSIS 13.00

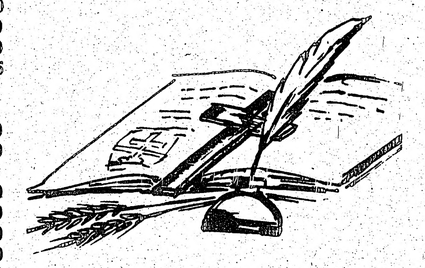

Usuline kirjandus

JEESUSE KRISTUSE ELU 5.00
B. Lige KOGUTUD JUTLUSI 5.00

Ajakirjad

HIIU 3.00
MANA 10.00
RAHVUSLANE 2.00
SILLAS 1.00
TRIINU 2.00
TULIMULD 6.50
VARRAK — JUTULEHT 5.00

Novellid

I, Jaks AUGEIASE TALLID 10.50
P. Krusten HUUPI VALITUD 7.00
A. Mägi KIUSAJA (b) 3.00
I. Jaks MAPP 8.00
V. Uibopuu MOSAIIK 5.00
E. Nõu PIDULIK MARSS 5.00
D. M. Türner SIINPOOL EEDENI VARAVAID 5.00
TONT TEAB 6.00
K. Rumor UNED JA MURED (B) 3.00
E. Nõu VASTUVETT 5.00
A. Mägi VIIMANE PAAR 6.00

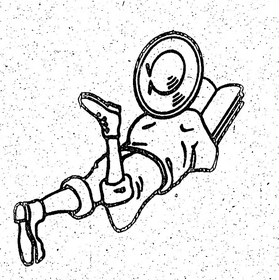

Mitmesugune kirjandus

L. Kaagjärv AASTAPÜHAD 7.50
O. Käbala AATOM POMM 2.00
E. Saks AESTI 10.00
A. Küng A DREAM OF FREEDOM 19.40
ANFÜRUNG ESTHNISCHEN SPRACHE 2.50
S. Hein BALTIC STATES 25.00
T. Parming BIBLIOGRAPHY OF ENGLISH LANGUAGE SOURCES ON ESTONIA 5.00
V. Saks COMMENTARIES-DANIAE 12.00
COOKING ESTONIAN STYLE 14.50
G. Guareschi DON CAMILLO 3.00
L. Lumiste E. AJAKIRJANDUSE AJALUGU 12.00
EESTI GRAAFIKUD 17.00
V. Piirisild EESTI-INGLISE KOKARAAMAT 8.50
EESTI KEELE ETÜMOLOOGILINE TEATMIK 15.00
" (b) 10.00
EESTI KROONIKA 1914—1943 ..... 18.00
EESTI METSAMEES EKSIILIS 1.00
N. Hinno EESTI ORGANISATSIOONID INGLISMAAL 1918—1968 ..... 6.00
EESTI PÕLLUMEESTE POLIITIKA 4.00
O. Loorits EESTI RAHVAUSUND 3.50
EESTI VABARIIGI PÕHISEADUS 1.00
EESTI VANASÕNAD 3.00
H. Salu EESTI VANEM KIRJANDUS 4.00
A. Saks ESTO-EUROPA 10.00
ESTONIAN OFFICIAL GUIDE 5.00
ESTONIA — A NATION IN THE CROSSWINDS ..... —.75
I. Manninen ETNOGRAAFILINE SÕNASTIK 6.60
A. Ränk FOLIA BIBLIOGRAPHIA #5 ..... 5.50
E. Uustalu FOR FREEDOM ONLY 7.00
S. Kudirka FOR THOSE STILL AT SEA 7.95
E. Rüga GRAAFIK JA MAALIJA 10.00

Jutustused

A. Mägi—S. Rannu 21 MORAALSET MÕRVA LUGU 9.00
R. Kolk USKMATU TOOMAS 9.00
J. Kaup ÜKSIKUD RAJAD TAHTEDE ALL 4.95
Reisikirjad ÜLE MAA JA MERE (B) 4.00

Luuletused

I. Ivask AJALOO AIAD 3.00
S. Ekbaum AJATARI $5.00
B. Kangro ALLIKAD SILLA JUURES 4.00
B. Kangro EARTHBOUND 1.50
FAUST II 4.00
K. Ristikivi INIMESE TEEKOND 6.00
J. Nigoli KALLIS KODU 1.50
K. Ahven KAS MÄLETAD 3.00
V. F Post KEVAD 1.75
R. Kolk KIRI 5.00
E. Haavniit KIRJAD KODUMAALE 4.00
I. Mikiver KIRVER JA TUIKSSOON 5.50
K. Lepik KLAASIST MEHED 6.00
U. Karuks KODAKONDUR 6.00
H. Oja KÕPUTUSED ENESES 1.50
A. Viirlaid KÄSI KÄES 7.00
G. Suits LAPSESÕND 2.40
S. Ekbaum LUPIINID-LUPIINID 6.00

TAHELEPANU. Kui teil puudub mõni soovitud raamat, siis kirjutage või helistage „Meie Elu" talitusele ja teile saadetakse raamat posti teel koju. Raamatu hinnale lisandub saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" talituses, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada

Meie Noored

UUS PURJEKAS

„Olav, oled sa kindel, et kõik on õieti . . ?" küsis Tiiu, kui nägi venda paadisillal oma uut purjekat esimeseks sõiduks ettevalmistamas.

„Muidugi olen", vastas küsitu tähtsalt. Tiiu oli alles kümnene, tema aga juba kolmteist ja mida teadsid tüdrukud paatidest, pealegi purjekatest. Kool oli lõppenud, suvevaheaeg oli alanud, nad olid järve ääres suvilas. Mootorpaati ta oskas käsitada, sellega ta algas juba paar aastat tagasi. Veesuuskadel oli ta juba vilunud kihutaja, kanuuga võis ka pikki retkeid ette võtta, ja mis ime see purjekaga järvele minek ikka ära ei olnud. Pealegi nii ilusa purjekaga.

„Mulle tundub, midagi on valesti", kahtles Tiiu, teraselt venna tegevust jälgides.

„Midagi ei ole valesti, ei saagi olla, kui tahad tule ka, meie Andruga läheme. Sellel purjekal on ruumi kolmele, nii seisab raamatus, siis saaksid ka esimesest retkest osa."

„Mina ei tule. Mina ei taha veel surra", vastas Tiiu ja väristas hirmunult õlgu.

„Mina küll tahan. Surma saada ongi tore, läheme juba", kiirustas kaheteistkümne aastane onupoeg Andrus.

Tiiu jooksis tuppa: „Ema, poisid lähevad purjekaga, ma arvan midagi oli valesti, kas sa lubasid neid . . ?"

„Olav on suur poiss, ta ütles, et oskab paati käsitada. Kui neil päästevestid seljas on, juhul kui peaksid ümber minema, siis teab ka kuidas toimida", julgustas ema.

Vaevalt olid poisid ankrunööri päästnud, kui tuligi tuuleiil, mis neid lahest suure kiirusega ulgujärvele lükkas. Puri paisus, paat lendas veeväljal ja poistel oli palju lõbu.

Aga, samas, metsa tagant tõusis sünge ja suur äikesepilv, ka tuul kõvenes. Varsti sähvisid välgud, kõu kõmises vabistades mässavat järve ja kaldakaljuid. Ema ja vanaisa jooksid suvilast, et näha, kas purjekas poistega pöördub randa tagasi. Olavil oli keelatud äiksega järvelolek. Aga rannasolijad nägid oma ehmatuseks, purjekas kihutas ikka kaugemale ja kaugemale.

„Miks nad tagasi ei tule . . ?" küsis vanaisa murelikult järvele vahtides. „Nad ju näevad, et on torm."

„Nad kindlasti ei oska", ütles Tiiu. „See oligi mida ma Olavile ütlesin, aga Andrus aina kiirustas ja arvas, et surra on tore, et ta ei olegi veel varem surnud, see oleks nüüd esimene kord."

Vanaisa nägu tõmbus pilve, ta hüppas paati, et hädalistele appi minna, aga nagu õnnetuseks, mootor ei startinud. „Mis nüüd . . ?" küsis ta vihmas ja tormis seistes ise murelikult kaugenejaid vaadates. Aga, ema ei jäänudki vanaisaga arutlema, ta lükkas kanuu vette ja algas sõudma. Ta ei mõelnud ka sellest, palju ta aidata suudaks, aga ta teadis, tema oli praegu ainuke, kes pidi appi ruttama.

Torm oli täies võimuses, äike sähvis, kõu kõmises ja vihma kallas. Sõudjale tundus, iga uus laine tiris teda randa tagasi või proovis ümber kummutada. Vanaisa ja Tiiu seisid kaldal, vaatasid kaugenevaid hädasolijaid ja lainetega võitlevat appiruttajat. Vahetevahel kadusid mõlemad hoopis lainete taha ja vaatajatel hingaminegi seisatas.

Tuul vist pöördus, purjekas võttis kursi kanuu suunas, siis nad kohtusid ja lõpuks ometi, paatide ninad olid kodupoole pöördud. Märg puri plagises tuules. Tormis kannatada saanud purjekas ei näinud enam nii uhke, kui startides. Kanged meremehed ei olnud sugugi nii pravuursed nagu retke alul, kui nad kanuu sleppides randa jõudsid. Nad värisesid vilust tuulest ja märgadest riietest. Ema pale oli aga üsna kahvatu, ta pidi ju lainetega võideldes üliinimlikult pingutama, et vaid kohale jõuda ja mitte ümber paiskuda.

„Noh Andrus, on sul kahju, et ei surnud . . ?' küsis Tiiu ja naeratas. „Nägite ju, et torm tuli, miks te tagasi ei pöördunud . . ?"

„Jah miks, hea küsimus", vastas Olav häbelikult. „Puri ei pöördunud, — mul . . . mul vist ei olnud veel vilumust . . .'

„Seda ma sulle ütlesin", noogutas Tiiu. Ega see suur au küll ei olnud, kaks tarka kaptenit uhke purjekaga kanuu slepis ja emagi oleksite peaaegu uputanud." Aga ema pöördus oma kahvatu palge halli taeva poole ja sealt jooksid nii vihma, kui ka tänupisarad.

V. A KIMBERG-KOTKAS

SÜNNIPÄEV

(Auhinnatud kirjandusvõistlusel I vanusegrupis)

Minu sünnipäev on 22. septembril. Sel aastal sain isa ja ema käest jalgratta, kingiks. Vanaemalt sain veinipunased püksid ja ilusa pluusi. Sõbrannadelt: öösärgi, pluusi, ühe karvase looma nimega Kiki ja veel palju teisi asju.

Sel aastal ma sain kaheksa aastaseks.

Pärast seda, kui ma kingid lahti tegin, me sõime sünnipäeva kooki ja siis läksime aeda mängima, sest ilm oli väga soe ja päikesepaisteline. Mängisime peitust.

Külalised lahkusid kell neli, aga üks nendest, kes elas ligidal, jäi meie juurde kella kuueni. Mina saatsin ta koju ja tulin üksinda tagasi.

Mul oli tore mängida sõbrannadega, oli lõbus sünnipäeva pidu. Ma tahaksin, et mul oleks nii tore olla iga päev. Sünnipäev võiks olla iga päev . . .

Ma unustasin midagi tähtsat. Ma sain musta- ja valgekirju koera ka oma sünnipäevaks. Panime talle nimeks Prints. Ma hoolitsen ta eest hästi.

INGRID LAAR
Toronto E.S. Täienduskool

KOOLIPÄEV

Paljudele lastele ei meeldi koolipäev. Kas te teate miks? Ma ütlen teile. Igal hommikul peame ärkama üles vara. Me kõik teame, et ka meie vanemad peavad ärkama vara, aga nemad on ju selle reegli teinud. Siis peame sööma suure hommikusöögi, mis on puder või muna, mitte ei saa kooki või saia. Kui oleme söönud paneme kokku kooliraamatud. Siis ruttu, ruttu susajakid selga ja ema nägeleb teises toas: „Ära unusta mütsi ja kindaid!"

Mina vahest vaidlen vastu: „Keegi ei kanna mütsi praegu, mina ka mütsi ei võta!"

Ema aga kindlasti vastab: „Sina teed, mis mina ütlen, mina kasvatan sind, mitte teiste lapsi!"

Lõpuks kui saan majast välja, kohtan sõpradega kooli ees ja lähme oma klassiruumi ukse taha ootama. Kui klassi saame, ootame õpetajat, kui ta on tulnud, alustame tööd. Tuubime prantsuse keelt ja emakeelt. Kui on võimlemine, on meil hea päev.

Lõunavaheajal ruttan koju sööma. Pärast lõunat on meil matemaatika ja ajalugu. Matemaatika meeldib mulle, aga ajalugu on natuke igav.

Kui õppetunnid on läbi, ruttan koju, et harjutada muusikat ja teha koolitööd. Lõpuks tuleb aeg magamiseks. Kas Teie arvate, et laste elu on raske?

Nüüd ütlen, kuidas lapsed arvavad, milline koolipäev olema peaks:

Me ärkaksime üles umbes kell 9 hommikul. Sööksime ka kooki või muud mis ainult meile maitseb. Läheksime kooli üheks tunniks, siis mängiksime palli. Lõunasöögiks läheksime McDonaldisse. Peale lõunat veel kord kooli ja siis koju.

Mis te arvate? Kas see ei oleks üks tore koolipäev?

Kui ma õigesti järgi mõtlen, see ei oleks siiski kasulik meile.

VIVIENNE MEDRI
Toronto E.S. Täienduskool

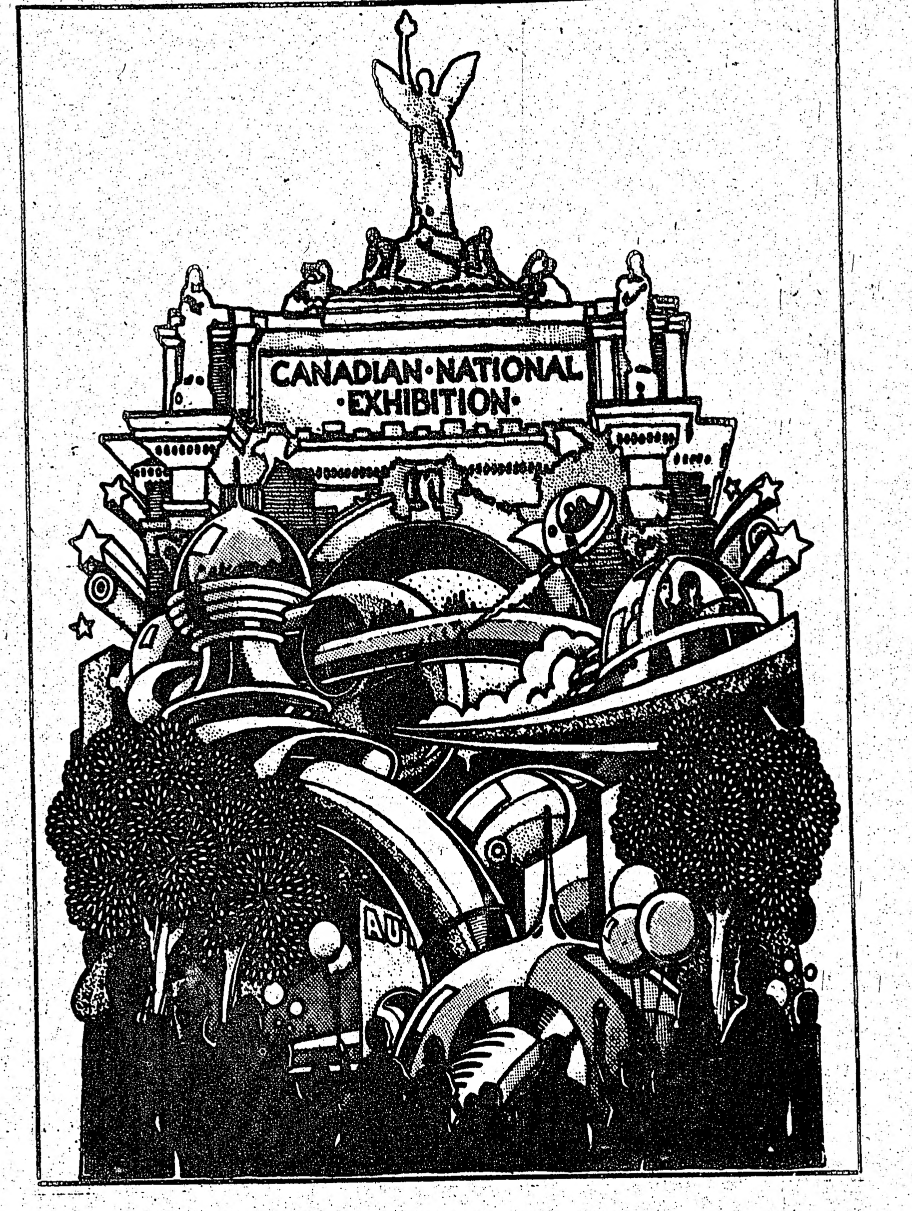

MINU SÕBER

(Kirjandusvõistlusel II vanusegrupis auhinnatud töö 1. auhinnaga)

Tänavu suvel mina olin laps linnuga. Minu lind on üks pahakeet. Ta on tüdruk ja ta nimi on Tiki. Tal on ilus türkiis rind ja kollane pea. Ma sain ta jaanuaris. Ta on olnud mu kõige parem sõber. Ta teeb meile palju rõõmu majja sädistamisega ja sirtsutamisega. Minu isa ja ema on isegi ta head sõbrad. Ka praegu, kui ma kirjutan, ta klõbistab ja maadleb oma kellaga puuris, mis ripub mu toas. Õhtuti, kui teen koolitööd, ta jookseb üle mu raamatute.

Mu töölaual on ka kuldkala akvaarium, mis huvitab teda väga, sest seal on kaks kuldkala Juliet ja Kleopatra. Tiki läheb sinna juurde ja toksib nokaga vastu purgi klaasi, nii kaua, kui kalad ujuvad edasi, tagasi ta nina ees. Nii ta vaatab kaua aega end lõbustades.

Vahest tal tulevad imelikud tuurid, siis ta hüppab kala akvaariumi peale ja joob vett sealt. Vahest ta isegi hüppab sisse ja siblib tiivadega. Siis saab ta sugeda mu käest. Talle nähtavasti meeldib vesi. Vahest viin ta vannituppa ja annan talle vanni. Panen veidi vett kraanikaussi, panen väikese peegli ka sinna, et teda meelitada. Siis panen ta kaussi. Seal ta oma tiivadega pritsib ja siblib. Pärast vanni ta paistab nii naljakas, kui ta suled on märjad ja „klimpi" läinud.

Sel suvel oli alles draama. Ma räägin teile . . . Pärast mu gaidilaagrit mina ja Tiki veetsime sooja päikese käes Kotkajärvel peaegu kogu suvepuhkuse. Tiki rippus puuriga rõdul, laulis lindudega võidu ja ööseti magas meiega toas.

Kord tulin siiski Torontosse oma vanavanematega ja olin nende juures, kuna linnas oli toimetusi teha. Tiki tõime kaasa. Ühel kenal päeval riputasime ta puuri vanavanemate männi otsa. Mina olin toas, küpsetasin kooke, kui kuulsin üht mürtsu õues. Jooksin välja ja nägin üht kassi jooksmas üle tee, Tiki puuri maas ja Tikit välja lendamas! Kass oli hüpanud puurile, tõmbanud puuri põhja alt ära. Lind pääses välja. Ta lendas üles kase otsa. Jooksin talle järele. hüüdsin ja vilistasin. Talle paistis see seiklus meeldivat. Hakkas kase lehti nokkima ja laulma teiste lindudega. Järsku tõusis ta lendu ja lendas tänavast alla. Arvasin, et ma teda enam kätte ei saa, aga tiirutas ja lendas telefoni traadile. Nägin, kuidas ta süda peksis ja hingeldas. Ta polnud kunagi nii palju lennanud.

Inimesed jäid tänavale vaatama. Vanaema ütles, et võiksin teda, tema oma puuriga, meelitada. Võtsin puuri, hoidsin selle üleval, et ta näeks. Ta vaataski mu poole viltu, vist tundis ära oma mänguasju puuril. Ta hüppas alumisele traadile ja nagu nool lendas puurile. Panin ta sisse ja viisin tuppa.

Ma lihtsalt ei uskunud, et ta kunagi enam tagasi tuleb. Olin nii rõõmus, et nutsin. Tean, et see on rumal, aga ta oli väga armas mulle ja ikkagi on!

Tiki ise on nüüd selle kindlasti unustanud, aga ma seda küll kunagi ei unusta. Olen nüüd teda oma järele vilistama õpetanud ja õpetan talle veelgi trikke. Mina ja Tiki kindlasti lõbutseme koos veel kaua.

RIINA KINDLAM
Toronto E.S. Täienduskool

ÕIGED SÕNAD

Olime Peetriga näitusel või nagu siin kõik ütlevad exhibitionil. Vaatamist ja imetlemist oli laialt. Meid, poisse, huvitasid eriti masinavärgid ja loomad. Samuti kõdistas südame alt kõik tingel-tangel, pöörlevad ja keerlevad sõidukid, kus oli kilkamist ja naeru. Meie ei tahtnud, et inimesed ümberringi me jutust ja arvamustest aru saavad, seepärast kõnelesime omavahel valjusti eesti keelt.

Muidugi olime peale poolepäevast ringikolamist üsna näljased ja väsinud. Olime juba paar hamburgerit kinni pistnud, kui märkasime, et üks daam meid teraselt silmitseb. Küsisin Peetrilt, kas see daam on tema tuttav, aga sõber raputas pead. Siis tõusis meie silmitseja, astus meie juurde, teretas ja tutvustas. Ta nimi oli proua Rõigas.

Mulle ei tulnudki meelde, et pidin püsti tõusma, kui proua teretas. Panin veel viimase pala suhu ja ütlesin istudes oma nime: Tauno Tuisk. Samuti tegi ka Peeter, kui ta end tutvustades ütles, et ta on Peeter McCann. (Praegu, mil seda meenutan, punastan, et olime kombetud.)

Proua Rõigas nagu imestas ja küsis: „Kuidas, palun?" Sõber vastas siis õige pikkamisi ja selgelt: „Peeter McCann!"

„Teate, miks just teiega tutvuda tahtsin", alustas juttu vastne tuttav proua, „sellepärast, et rääkisite eesti keelt. Tänapäeval ei kohta nii sageli noori kes omavahel meie igioma keelt räägivad. Kui kohtan noori, kes seda teevad, on eesti keel noorte suus mu südamele ja kõrvadele kauneim muusika."

Ma pidin proua Rõigasele just vastama, et ega me ka alati seda ei tee, et inglise keelt on palju kergem kõnelda. Ainult täna tahtsime olla nii tähtsad, et teised me juttu ei mõistaks ja näidata, et meie mõistame ka teisi keeli . . . Kuid õnneks sain õigel silmapilgul aru, et sellise jutuga võin proua tundeid haavata ja luiskasin veidi: „Meie kõneleme alati eesti keelt, sest kodus ja eesti koolis nõutakse." (Viimane pool sellest lausest ei olnud siiski vale!)

„Olete haruldaselt tublid poisid", kiitis proua. „Nüüd võin sõpradelegi uhkusega rääkida, et näitusel tutvusin Tauno ja Peetriga selle tõttu, et nad omavahel kõnelesid eesti keelt."

„Aga Peeter, kas su isa on ka eestlane?"

„Ei ole, kuid teised omaksed kõik on. Isale õpetan mina eesti keelt. Ta juba mõistab üsna palju."

„Sina ja Tauno olete tõesti toredad eesti poisid", kiitis uuesti meie proua Rõigas ja lahkus. Veidi aja pärast ilmus ta tagasi kahe suure torbiku maasikajäätisega.

„See on teile meeleheaks", lausus isehakanud tädi, „sest jäätisest ei ütle ära ükski nooruk. Nüüd istus ta meie juurde pingile vestlema. Õieti jutustas tema, meie kuulasime. Selle jutu tuum oli umbes sarnane, et saagu meile emakeele rääkimine nii omaseks, et alati igalpool kõnelesime omavahel ja eestlaste keskel emakeelt.

See ei tähenda, et inglise keel on kergem. Tugevad noored ei tee alati seda, mis on kerge, vaid nende mõistus ütleb neile mida teha. Noored on kuulnud, et rääkida head emakeelt on au asi. Ainult emakeelega luuakse tugev side kodu, sugulastega ja eesti ühiskonnaga. Noored ei tohi seda sidet katkestada. Nad peavad emakeelset sidet tugevdama ja alles hoidma.

Lõpetades ütles meie uus tädi, et tema on keele küsimuse mitmele noorele selgeks teinud ja meie juures seda õhutanud. Ta oli veendunud, et meie Peetriga oleme selles osas tugevad poisid ning soovis meile, et meie rahvustunne ja ind eestlane olla, aina kasvaks.

Kui kodus vanaisale kõigest sellest rääkisin arvas ta, et õigetele sõndale peaksid järgnema õiged teod. Samuti arvas ta kaheteist aastasele jõmpsikale antakse ebaviisakus teretamise juure andeks. Pealegi polevatki siin maal neid kombeid nii palju kui, vanas maailmas, kust tulime.

HELLA LEIVAT

MINU PILDIRAAMAT

LASTELE

PILDID — AXEL ROOSMAN
TEKST — AXEL VALGMA

Hind $2.50 (saatekulu 75 c)

MÜÜGIL

„MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

SUVISED SÕIDUD

Minul oli väga tore suvi. Me pidasime minu sünnipäeva juulikuu esimesel, sest et osa minu sugulastest sõitsid Rootsi või reisima ja ma läksin laagrisesse. Mina sain palju raha ja kingitusi oma sünnipäevaks. Neljandal me läksime õhtut sööma tädiga ja seal kõik ettekandjad laulsid mulle „Happy Birthday" ja tõid mulle ühe suure hiina „Fortune Cookie". Järgmine päev ma sõitsin laagrisse. Juulikuu kuuendal oli minu õige sünnipäev ja ema oli küpsetanud kringli, et võtta laagrisse kaasa. Ka pr. Ellen Kütti oli küpsetanud kringli. Laagris me tegime orienteerumist, mängisime võrkpalli ja rahvastepalli. Me tegime ka käsitööd ja ujusime. Kahekümneneljandal läksime onupoja pulma, koos teiste sugulastega Connecticutist. Juuli lõpus me sõitsime Cape Codi, mis võttis meil 15 tundi autoga sõita. Cape Codis mu onu oli üürinud meile ühe suvila 8 magamistoaga. Seal me kohtasime kaht last, kes olid Nova Scotiast ja olid meiega koos samas suvilas. Karin ja mina valisime endale ühe toa lilla kaardinatega ja hea lukuga. Rannas lastel oli väga tore. Kaks korda käisime mängimas „Miniature Golfi". Ühel päeval läksime teatrisse „Tom Sawyerit" vaatama. Teisel päeval me läksime Provincetowni ja suurtesse liivamägedesse mis oli kui kõrbe. Seal me kõrvetasime oma jalad ära. Laupäeval sõitsime jällegi sugulastega tagasi Connecticuti. Seal käisime Eesti Suvepäeval. Paari päeva pärast olime jälle Torontos tagasi. Mõne päeva pärast läksime Algonquin Parki, kus mu tädil oli üüritud suvila. Seal oli samuti tore olla. Ma jäin sinna üheks nädalaks. Ka mu kooliõde oli kõrvalsuvilas, kellega ma mängisin nädalalõpul. Teisipäeval oli mu vanaemal sünnipäev ja ma proovisin küpsetada salaja talle üllatuseks koogi. Sel õhtul läksime välja õhtut sööma. Järgmisel päeval me sõitsime „canoe tripile", kus käisime ka teisel järvel. Laupäeval ja pühapäeval ma käisin veesuusatamas naabrilastega. Läksin mitu korda üle suurte lainete ja isegi ükskord kukkusin. See oli väga tore nädal. Pühapäeva peale lõunat sõitsime koju. Ma olin väga väsinud ja läksin vara magama.

LISA LAMBUR
Toronto E.S. Täienduskool

ÜLESKUTSE

Ärgakem, noored, aeg tulnud nüüd,
et kõrvus meil kumiseks sõjahüüd
ja ühineks üheks meil süda ja meel: —
Ei kaduda tohi me emakeel!
Hällist surmani kandkem ta helisevat viit,
nii sõnas kui laulus meid ühendav liit.
Kas kuuled veel kaugusest Vanemuise kaja?
Rõkaku sellest me koda ja maja!
Sähvaku see heledalt kui virmaliste välgatus,
kõmisegu võimsalt kui kõuekärgatus,
et kajaks ta vastu, kus iganes hõim!
Ei vaigista me laulu siis võõraski võim.
Me võitlejad noored, ilul emakeel suule!
Meil relvadeks üksmeel, laul ja luule.

HELLE REIKMAN

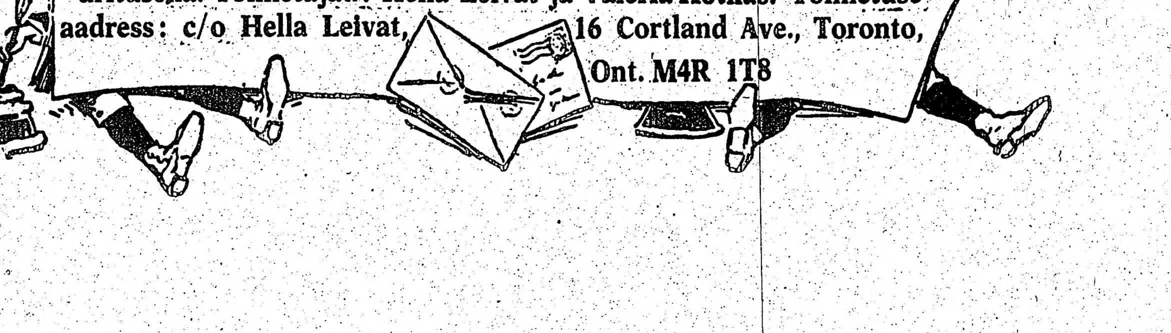

350-AASTAN

Kogu maailmas, nii Eestis kui väljaspoo val aastal Tartu Ülikooli asutamise 350. tega ning TÜ kohta käivate trükiteoste väl ginud TÜ on saavutanud ka maailmakuul tõusnud teadlasi, kes kuuluvad maailma

Sealjuures vaevalt ükski teine ülikool maailmas on sajandite jooksul olnud nii palju kordi suletud, uuesti avatud, evakueeritud, ümber ristitud ja õppekeelt vahetanud kui TÜ. Kolme ja poole sajandi joksul on TÜ töötanud Tartus, Tallinnas ja Pärnus. Väljapoole Eesti piire on teda evakueeritud täielikult või osaliselt kolm korda, tema nime ja õppekeelt on muudetud pool tosinat kordi.

KEERUKAS AJALUGU

TÜ ajalugu on pikem ja keerukam kui mõnelgi teisel ülikoolil. Juba 16. sajandi algul tekkis Vana-Liivimaa katoliiklikel usumeestel kavatsus asutada maale kõrgem õppeasutus vaimulike ettevalmistamiseks. Selle mõtte innukas eestvõitleja oli Saare-Läänemaa piiskop Johannes Kiewel. Selle katoliikliku õppeasutuse asutamine jäi ära Eestimaale tunginud protestantliku liikumise tõttu. Kui aga peale Liivi sõda 16. sajandi lõpul Tartu oli sattunud katoliikliku Poola riigi võimu alla, saabusid 1583. a. Tartusse jesuiidid, kes asutasid siia algul gümnaasiumi ja 1585. a. tõlkide seminari, et saada tõlke abiks jesuiitidele maarahvaga läbikäimises. Rootsi väed võtsid poolakailt Tartu ära 1625. aastal, hävitasid seminari ja 1630. a. asutati protestantlike rootslaste poolt Tartus gümnaasium, kus õpetati ka eesti, läti ja ingeri keeli, kuna rootsi asevalitseja võimupiirkonda kuulusid peale Eesti- ja Liivimaa ka Ingeri ja Karjala. See gümnaasium muudeti 1632. a. rootsi kuninga Gustav II Adolfi käskkirjaga ülikooliks, nimega Academia Gustaviana. Ülikool

Peeter Põld, kuraator 1918—25.

avati pidulikult 15. oktoobril 1632, seega saab käesoleval aastal 350-aastaseks.

ACADEMIA GUSTAVIANA

Põhjamail ja Ida-Euroopas kuulub TÜ vanimate hulka. Esimesed ülikoolid asutati Soomes 1640, Norras 1810, Venemaa esimene ülikool asutati Moskvas aastal 1755, seega on TÜ-st noorem 123 aastat.

Academia Gustaviana omas neli teaduskonda: filosoofia-, usu-, õigusja arstiteaduskonna ja õppekeeleks oli ladina keel. Esimesed kuus aastat tuli ülikoolis õppida üldhariduslikus filosoofiateaduskonnas ja siis kulus veel kolm aastat spetsialiserumiseks, nii et kogu kursus kestis üheksa aastat.

1632. a. immatrikuleeriti 83 üliõpilast, 1633 — 44, 1643 — 30. Üldse immatrikuleeriti aastail 1632—1665 1050 üliõpilast, neist pärit Rootsist 476, Soomest 115, Ingerist 11, Baltikumist 303 jne. Kas nende hulgas oli ka eestlasi, sellele küsimusele pole seni võimalik olnud vastust anda. Mitmed nimed võiksid olla kuulunud eestlastele. Nii immatrikuleeriti 1642. a. Johannes Freyer. Sellist perekonnanime kandsid tol ajal tihti orjusest vabaks lastud talupojad.

Kuigi eestlastel, kes tol ajal olid enamasti hariduseta talupoja seisuses ja majanduslikult alla surutud, ei olnud võimalik ülikooli pääseda, siiski tõi rootsiaegne ülikool eesti rahvale mõningat kasu, sest ülikoolist tuli umbes 250 kirikuõpetajat, kes kiriku kaudu ka rahva harimisega tegelesid.

Tartu langemine venelaste kätte 1656. a. katkestas ülikooli tegevuse Tartus ja ülikool viidi üle Tallinna, kus ta töötas 1665. aastani. Tallinnas immatrikuleerus üheksa aasta jooksul ainult 49 üliõpilast. Ülikool avati uuesti Tartus 1667. a., viidi sealt 1699. a. Pärnu ja lõpetas tegevuse 1709. a., kui venelased kogu Baltikumi vallutasid.

UNIVERSITAS DORPATENSIS

1721. a. Uusikaupungi rahulepinguga Rootsi ja Venemaa vahel määrati muuseas, et enne Põhjasõda Pärnu asunud ja hiljem Rootsi evakueeri-

...AD

...ete haruldaselt tublid poisid",
...proua. „Nüüd võin sõpradelegi
...sega rääkida, et näitusel tutvu-
...auno ja Peetriga selle tõttu, et
...omavahel kõnelesid eesti keelt."

...a Peeter, kas su isa on ka eest-

... ole, kuid teised omaksed kõik
...sale õpetan mina eesti keelt. Ta
...mõistab üsna palju."

...na ja Tauno olete tõesti tore-
...eesti poisid", kiitis uuesti meie
...a Rõigas ja lahkus. Veidi aja
...st ilmus ta tagasi kahe suure
...ku maasikajäätisega.

...ee on teile meeleheaks", lausus
...kanud tädi, „sest jäätisest ei
...ära ükski nooruk. Nüüd istus
...eie juurde pingile vestlema. Õie-
...tustas tema, meie kuulasime.
... jutu tuum oli umbes sarnane,
...agu meile emakeele rääkimine
...omaseks, et alati igalpool kõne-
...me omavahel ja eestlaste keskel
...keelt.

...e ei tähenda, et inglise keel on
...em. Tugevad noored ei tee alati
..., mis on kerge, vaid nende mõis-
...ütleb neile mida teha. Noored
...kuulnud, et rääkida head ema-
...t on au asi. Ainult emakeelega
...kse tugev side kodu, sugulastega
... eesti ühiskonnaga. Noored
...ohi seda sidet katkestada. Nad
...vad emakeelset sidet tugevdama
...lles hoidma.

...õpetades ütles meie uus tädi, et
...a on keele küsimuse mitmele
...rele selgeks teinud ja meie juu-
... seda õhutanud. Ta oli veendu-
... et meie Peetriga oleme selles
... tugevad poisid ning soovis mei-
...t meie rahvustunne ja ind eest-
... olla, aina kasvaks.

...ui kodus vanaisale kõigest sellest
...kisin arvas ta, et õigetele sõndale
...ksid järgnema õiged teod. Samu-
...rvas ta kaheteist aastasele jõmp-
...e antakse ebaviisakus teretami-
...juure andeks. Pealegi polevatki
... maal neid kombeid nii palju kui
...as maailmas, kust tulime.

HELLA LEIVAT

...TSE

...ulnud nüüd,
...s sõjahüüd
...üda ja meel: —
...keel!
...m ta helisevat viit,
...d ühendav liit.
...sest Vanemuise kaja?
... ja maja!
...ui virmaliste välgatus,
...kõuekärgatus,
...iganes hõim!
...s võõraski võim.
...l emakeel suule!
..., laul ja luule.

HELLE REIKMAN

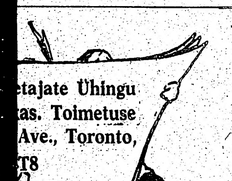

...etajate Ühingu
...as. Toimetuse
...Ave., Toronto,
...T8

350-AASTANE TARTU ÜLIKOOL

Kogu maailmas, nii Eestis kui väljaspool Eestit, kõikjal, kus elab eestlasi, mälestatakse käesoleval aastal Tartu Ülikooli asutamise 350. aastapäeva sellekohaste aktustega, pidulike kokkutulekutega ning TÜ kohta käivate trükiteoste väljaandmisega. Eesti rahva elus ja saatuses tähtsat osa mänginud T Ü on saavutanud ka maailmakuulsuse, kuna tema õppejõudude ja kasvandike hulgast on tõusnud teadlasi, kes kuuluvad maailma tippteadlaste hulka.

Sealjuures vaevalt ükski teine ülikool maailmas on sajandite jooksul olnud nii palju kordi suletud, uuesti avatud, evakueeritud, ümber ristitud ja õppekeelt vahetanud kui TÜ. Kolme ja poole sajandi jooksul on TÜ töötanud Tartus, Tallinnas ja Pärnus. Väljapoole Eesti piire on teda evakueeritud täielikult või osaliselt kolm korda, tema nime ja õppekeelt on muudetud pool tosinat kordi.

KEERUKAS AJALUGU

TÜ ajalugu on pikem ja keerukam kui mõnelgi teisel ülikoolil. Juba 16. sajandi algul tekkis Vana-Liivimaa katoliiklikel usumeestel kavatsus asutada maale kõrgem õppeasutus vaimulike ettevalmistamiseks. Selle mõtte innukas eestvõitleja oli Saare-Läänemaa piiskop Johannes Kiewel. Selle katoliikliku õppeasutuse asutamine jäi ära Eestimaale tunginud protestantliku liikumise tõttu. Kui aga peale Liivi sõda 16. sajandi lõpul Tartu oli sattunud katoliikliku Poola riigi võimu alla, saabusid 1583. a. Tartusse jesuiidid, kes asutasid siia algul gümnaasiumi ja 1585. a. tõlkide seminari, et saada tõlke abiks jesuiitidele maarahvaga läbikäimises. Rootsi väed võtsid poolakailt Tartu ära 1625. aastal, hävitasid seminari ja 1630. a. asutati protestantlike rootslaste poolt Tartus gümnaasium, kus õpetati ka eesti, läti ja ingeri keeli, kuna rootsi asevalitseja võimupiirkonda kuulusid peale Eesti- ja Liivimaa ka Ingeri ja Karjala. See gümnaasium muudeti 1632. a. rootsi kuninga Gustav II Adolfi käskkirjaga ülikooliks, nimega Academia Gustaviana. Ülikool

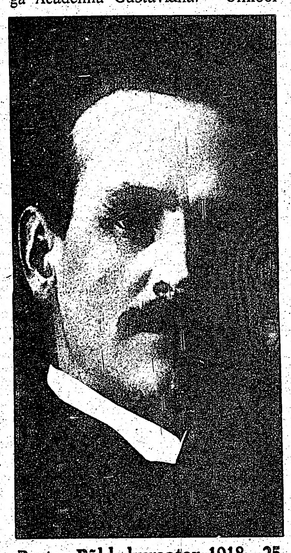

Peeter Põld, kuraator 1918—25.

avati pidulikult 15. oktoobril 1632, seega saab käesoleval aastal 350-aastaseks.

ACADEMIA GUSTAVIANA

Põhjamail ja Ida-Euroopas kuulub TÜ vanimate hulka. Esimesed ülikoolid asutati Soomes 1640, Norras 1810, Venemaa esimene ülikool asutati Moskvas aastal 1755, seega on TÜ-st noorem 123 aastat.

Academia Gustaviana omas neli teaduskonda: filosoofia-, usu-, õigus- ja arsteteaduskonna ja õppekeeleks oli ladina keel. Esimesed kuus aastat tuli ülikoolis õppida üldhariduslikus filosoofiateaduskonnas ja siis kulus veel kolm aastat spetsialiserumiseks, nii et kogu kursus kestis üheksa aastat.

1632. a. immatrikuleeriti 83 üliõpilast, 1633 — 44, 1643 — 30. Üldse immatrikuleeriti aastail 1632—1665 1050 üliõpilast, neist pärit Rootsist 476, Soomest 115, Ingerist 11, Baltikumist 303 jne. Kas nende hulgas oli ka eestlasi, sellele küsimusele pole seni võimalik olnud vastust anda. Mitmed nimed võiksid olla kuulunud eestlastele. Nii immatrikuleeriti 1642. a. Johannes Freyer. Sellist perekonnanime kandsid tol ajal tihti orjusest vabaks lastud talupojad.

Kuigi eestlastel, kes tol ajal olid enamasti hariduseta talupoja seisuses ja majanduslikult alla surutud, ei olnud võimalik ülikooli pääseda, siiski tõi rootsiaegne ülikool eesti rahvale mõningat kasu, sest ülikoolist tuli umbes 250 kirikuõpetajat, kes kiriku kaudu ka rahva haridusega tegelesid.

Tartu langemine venelaste kätte 1656. a. katkestas ülikooli tegevuse Tartus ja ülikool viidi üle Tallinna, kus ta töötas 1665. aastani. Tallinnas immatrikuleerus üheksa aasta jooksul ainult 49 üliõpilast. Ülikool avati uuesti Tartus 1667. a., viidi sealt 1699. a. Pärnu ja lõpetas tegevuse 1709. a., kui venelased kogu Baltikumi vallutasid.

UNIVERSITAS DORPATENSIS

1721. a. Uusikaupungi rahulepinguga Rootsi ja Venemaa vahel määrati muuseas, et enne Põhjasõda Pärnu asunud ja hiljem Rootsi evakueeri-

Universitas Dorpatensise esimene rektor George Fr. Parrot.

tud ülikool avatakse uuesti. Kuid alles 80 aasta pärast toimus see Tartus aastal 1802. Ülikool algas jälle tegevust Tartus Universitas Dorpatensise nime all, kui vene tsaar Aleksander I 21. aprillil 1802 kirjutas alla ülikooli asutamise aktile. Aastal 1805 valmis ülikooli uus peahoone, mis on püsinud tänini.

Selles 1802. a. tegevust alustanud ülikoolis oli endiselt neli teaduskonda: usu-, arsti-, õigus- ja filosoofiateaduskond. Viimane jagunes 1850. a. ajaloo-keeleteaduse- ja matemaatika-loodusteaduskonnaks. TÜ õppekeeleks oli nüüd saksa keel ja ülikool kujunes peamiselt baltisaksa vajadusi rahuldavaks asutuseks. Ülikoolis oli küll ka eesti keele lektori koht, mis oli mõeldud eesti keele õpetamiseks kirikuõpetajaile ja arstidele. Eesti keele lektoreiks olid Fr. R. Faehlmann 1843—1850 ja M. Veske 1874—1886.

UNIVERSITAS JURJEVENSIS

Baltikumi venestamise ajajärgu algul aastal 1889 saab ülikooli uueks nimeks Universitas Jurjevensis ja õppekeeleks vene keel. Palju sakslasist õppejõude lahkub. Venemaalt tuuakse uusi õppejõud, õppetase langeb. Olukord muutub paremaks 1905. a., mil ülikool saab tagasi oma autonoomia ja vabaduse õppejõudude valimiseks.

1915. a. oli TÜ viie teaduskonna kohta 59 professorit, neist 22 erakorralist, üks dotsent, 30 eradotsenti, 64 mitmesugust abijõudu. Ka oli õppejõudude hulgas juba eestlasi: professorid Heinrich Koppel, Johann Kopp ja Aleksander Paldrock. Üliõpilaste arv koos vabakuulajatega oli 2753, nende hulgas 287 eestlast.

EESTI ÜLIKOOL

Kui lõpuks 1919. a. avatakse ülikool Tartu Eesti Ülikoolina, on täide läinud eestlaste ammune soov, vaba juurdepääs haridusele. Üliõpilaste arv muutub kiiresti mitmekordseks ja mõne aastaga on ülikoolist väljunud haritud tegelasi iga ala jaoks,

Johan Kõpp, rektor 1928—37.

kuhu noor vabarik neid vajas. Ülikooli õppejõudude koosseis kümne aastaga täielikult eestistus, sealjuures õppetöö tase ja edukus tõusis.

Üliõpiaste arv TEÜ saavutas kõrgpunkti 1926. a., mil ülikoolis õppis 4726 üliõpilast. Sealt peale üliõpilaste arv hakkas kahanema. Osalt tulenes see majanduslikest põhjusist, kus ülemaailmne majanduskriis hakkas ka Eestis mõju avaldama. Osalt mõjus kaasa paljude kutseõppeasutamine, mis võtsid hulga noori oma hoolde, osalt vastuvõetavate üliõpilaste arvu piiramine, mida peeti vajalikuks haritlaste üleproduktsiooni vältimiseks. 1939. a. õppis TÜ ümmarguselt 2700 üliõpilast, neist üks kolmandik, 900 olid naised.

Üldse õppis TÜ Eesti omariikluse ajal 17635 üliõpilast, kellest kuni 1939. a. lõpuni lõpetasid kokku 5689, neist 4179 meest ja 1510 naist. See on suhteliselt väga kõrge arv, kui võrrelda seda Eesti Vabariigi elanike arvuga, mis tol ajal oli 1 125 000. Näeme, et üks ülikooli lõpetaja tuli umbes 200 elaniku kohta. Sellepoolest oli Eesti läänеriikide hulgas esikohal.

Andmed on olemas 1. dets. 1938 kohta, mille järgi sel päeval kuulus TÜ õppejõudude hulka 103 professorit, 114 dotsenti ja muud õppejõudu, 168 assistenti ja abijõudu, kokku 385 isikut.

TAAS VENEKEEL

Okupeeritud Eestis avaldatud andmete järgi oli TÜ kirjas 1980. aastal üliõpilastena 4455 eestlast, 640 venelast, 83 juuti, 65 ukrainlast, 37 soomlast, 36 grusiinlast, 34 leedulast, 27 valgevenelast, 26 lätlast, 16 armeenlast, 13 ungarlast, 11 tatarlast, 4 poolakat, 3 karjalast, edasi kasahhe, mordvalasi, kreeklasi, korealasi ja sakslasi igast kaks ja veel teisi, keda rahvuste järgi ei mainitud. Samas kirjutises, millest need andmed on võetud, öeldakse, et Nõukogude võimu perioodil on TÜ õppinud või õpib veel aserbeidzhaane, kirgiise, tadzhikke, usbekke, abhaase, bashkiire, jakuute, tsherkesse, tshuvasse, burjaate, kalmõkke, karatshaisid, komisid, marisid, osseete, tsetseene,

Heinrich Koppel, rektor 1920—28.

tunganeid udmurte, evenke, bulgaarlasi, hispaanlasi, hollandlasi, rootslasi, guatemaalalasi j.t. Selletõttu tuleb õppekeeleks võtta vene keel, mida teised Nõukogude Liidu rahvad oskavad.

ÜHENDUS EESTI RAHVAGA

TEÜ ülesannete hulgas ei olnud ainult õpetamine ja juhtimine, vaid ka teaduste ja teadmiste laiemalt levitamine. Selleks peeti teaduslikke päevi ja konverentse ning kokkutulekuid ja arutluspäevi, millede mõte ja korraldamine tuli suurel määral ülikoolilt. TEÜ mõjust ei jäänud puudutamata ükski eesti rahva eluavaldus Eesti iseseisvuse ajal.

Need põhimõtted, millele TEÜ tegevus oli rajatud, võttis ülikooli 300. a. juubelipäeval 1932. aastal kokku tolleaegne rektor Johan Kõpp järgmiselt:

„Kõnelemata sellest, et TÜ pidi saama mõjuvaimaks teguriks eesti keele viljelemisel ja asendamisel ning oma koosseisultki seisma kõige ligemas ühenduses eesti rahvaga kui Eesti Vabariigi kandvama osaga, tuli käsitella kindlate teaduslike meetodite abil ainestikku, mis igakülgselt seotud Eesti maa-alaga, rahvastikuga, kõigepealt eestlaste, aga ka meie maal elavate teiste rahvaste ajalooga, keelega, kirjandusega, kultuuriarenguga üldse. Nende kõrval seisavad arusaadavalt kõik need alad, millel on teostunud eesti rahva kokkupuutumine ligemate ja kaugemate hõimurahvastega ning naabritega kaugemast minevikust kuni viimase ajani. Kõige selle juures omab olulise tähtsuse ainestiku käsitluse lähte- ja sihtkoht: esimesel kohal teaduslik töe kõrval seisavad Eesti riigi ja rahva tõsise edu tingimused ja huvid."

AUDOKTORID

Nagu teisedki ülikoolid, andis TEÜ teaduslike ja seltskondlike teenete eest audoktori tiitleid. Kuni 1938. a. lõpuni oli TEÜ andnud 82 audoktori tiitlit. Nende hulgas olid järgmised kakskümmend E.V. kodanikku:

Usuteaduse alal doctor theologiae honories causa: Matthias Johann Eisen, rahvaluule professor.

Õigusteaduse alal dr. juris h.c.: Heinrich Koppel, TÜ endine rektor, prof. emeeritus, eripatoloogia, diagnostika ja teraapia dotsent.

Johann Laidoner, vabadussõjaaegne vägede ülemjuhataja.

Kaarel Parts, Riigikohtu esimees.

Konstantin Päts, E. Päästekomitee liige, end. peaminister, minister, riigivanem, Vabariigi President.

Otto Strandmann, end. peaminister, minister, riigivanem.

Jaan Teemant, end. riigivanem.

Jaan Tõnisson, end. peaminister, minister ja riigivanem.

Filosoofiateaduskonnas dr. philosophiae h.c.: Oskar Kallas, end. Eesti Vabariigi saadik Londonis.

Johann Kõpp, end. TÜ rektor, tegeliku usuteaduse professor.

Ants Laikmaa, maalikunstnik.

Mihkel Martna, kultuuri- ja poliitikategelane.

Peter Põld, TÜ kuraator, pedagoogika, professor.

Kristjan Raud, maalikunstnik.

Aleksander Sprenk-Läte, helilooja.

Johannes Voldemar Veski, TÜ eesti keele lektor.

Eduard Vilde, kirjanik.

Loomaarstiteaduskonnas dr. med. vet. h.c.: Voldemar Gutmann, TÜ veterinaarkirurgia prof. emeeritus.

Põllumajandusteaduste alal dr. agronomiae h.c.: Krahv Friedrich Berg, põllumajandustegelane.

EESTLASTE OSA

TÜ asutamine 350 aastat tagasi on sündmus, mis oma tähtsuse poolest eesti rahva elu ja saatuse kujundamisel jätab varju paljud teised sündmused Eesti ajaloo käigus.

Selle tähtsa ajaloolise sündmuse väärikaks tähistamiseks ilmus prof. Arthur Võõbuse ingliskeelse Eesti ajaloo kaheksas köide, mis on täielikult pühendatud TÜ osale meie rahva elus. Prof. Võõbus väidab, et on ülim aeg käsitleda seda, mida eestlased on teinud ja mis on nende osa TÜ pikas ajaloos ja esitada seda rahvusvahelisele foorumile nõnda, nagu eestlaste panus nõuab. 1919. a. avatud TEÜ toodi sisse alad, mida oli

Hugo Kaho, rektor 1938—40.

hüljatud aastasadu, nagu eesti keel, rahvaluule, etnograafia, arheoloogia, muinasteadus, kirjandus, ajalugu ja kunstiajalugu ning peale nende veel paljud teised alad, mis ühenduses eesti maa ja rahvaga.

Ülikooli juubeliks pühendatud köide näitab, millised vaimsed jõud TEÜ liikuma pani ja seda mitmekesist teadusliku loomingu rikkust käsitleb see teos kõigil aladel. Ajaloo VIII köite sissejuhatuse lõpul ütleb autor: „Lühikese ajavahemiku jooksul on meie rahva pojad ja tütred kirjutanud ilusa lehekülje TÜ ajalukku, lehekülje, mida isegi selles kujutlemata mõõtmeis hävitamise protsessis, mis on käimas meie kodumaal, keegi ei suuda olematuks teha. See ilus lehekülg jääb püsima meie auväärse Alma Materi pikas ja tormirikkas ajaloos."

Kuna rahvaste ajaloost leiame, et ükski rõhumine ega vägivald pole kestnud igavesti, siis jääb püsima lootus, et TÜ korra jälle saab tegutsema hakata võõrast võimust vaba eesti rahva ülikoolina.

H. SALASOO („Meie Kodu")

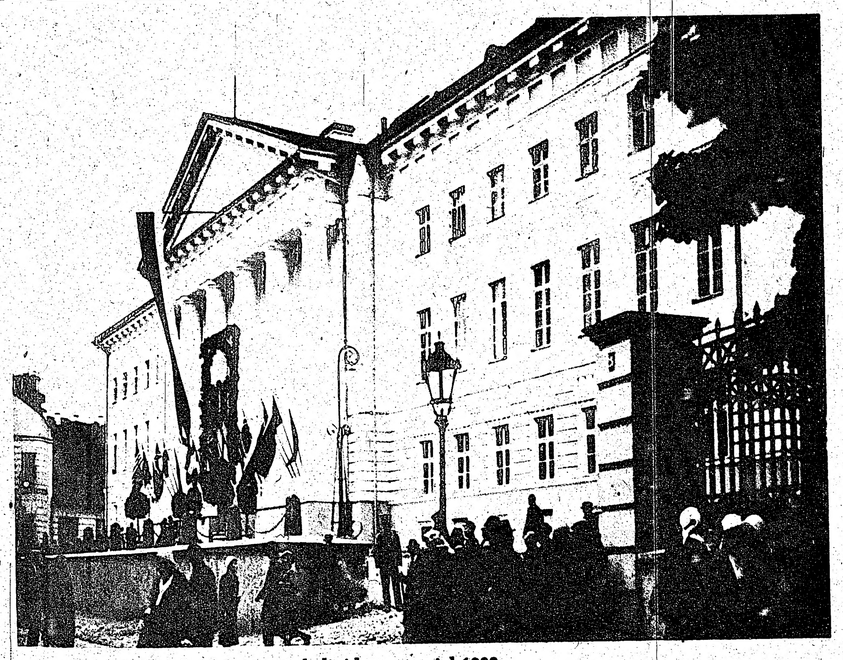

Tartu Ülikooli peahoone 300 a. juubelipidustuste ajal 1932.

Hilda Esko

MÕTTEID JA MULJEID ALEKSANDRIAST

Aleksandria on vist kõige läänelikum Egiptuse linnadest. Kairost autoga delta poole sõites, hakkab varsti märkama tuttavat rohelust punaka kõrbe ja kivi asemel ja see muutub varsti lopsakaiks põludeks ja taimekasvuks tee äärtel. Kuid linnas eneses hakkad tundma nagu õhupuudust kuna selle ehitused on kramplikult kokku surutud, kuigi vahemeri püüab seda mahendada leebe hoovusega.

Olemegi jõudnud linnast läbi ja peatume mingiks kontrolliks hiigel raudväravate ees. Kuni autojuht õiendab meie passidega on aega silmata ümbrust. Lausa meie eest algab avar allee, mis palistatud datlipalmidega. Nende valmivad viljad pesitsevad üleval tüve ümber süülemite suuruseis kobarais särades pimestavas päikeses kahvatu kollasest läbi lugematute oranzhide toonide kuni pruunini. Palmitüvede vahelt paistab külluses põõsaid ja lilli uskumatus õitemeis. See ootamatu pilt lööb hetkeks hingetuks. „Eedeni aed!" — lausub mu reisikaaslane, kes naljalt ei lase end millestki üllatada. Tegelikult on see viimse egiptuse kuninga suvelossi park. Selle merepoolses ääres asubki meie hotell — Faruki kõduneva ja tellingutes suvelossi vahetus naabruses.

Nüüd istun hotelli rõdul ja sirvin mälus päevaseid mälestusi. Vahemeri on siinsamas hüppekaugusel, kui seda vaid kuuendalt korruselt riskiks. Pimeneb. Varsti sulab horisont taevaga kokku ühtlaseks indigosiniseks massiks. Aga üleval löövad tähed õitsele. Ja seal vasakul, Pharose saarel hakkab helkima tuletorn, mille algversioon oli kord üks seitsmest maailmaimest. Selle hävitas maaväring. Praegune on ainult pool endisest kõrgusest (450 jalga) ja endise imepeegli saladust, mis valgustas laevateed 35 km kauguseni, pole keegi sel tehnika suurajastul suutnud avastada.

Kui heledad ja suured näivad siin tähed! Samade tähtede all istus kord Aleksander, unistades oma kuulsaid unistusi, kui pani aluse Aleksandria linnale, mis pidi Egiptuse ühendama mereteed pidi kogu lääne maailmaga. Samade tähtede all läksid Kleopatra ja Antonius vastu oma saatuslikule kaotusele. Samade tähtede all leidis keiser Hadrian oma armastatud Antionuse uppununa Niiluse porist. Samade tähtede all Abukiris hävitas Nelson Napoleoni laevastiku. Ja samade tähtede all El Alameinis langes alles meie päevil 8000 noort eurooplast, kui Rommel kaotas ja Montgomery võitis.

Aleksandria oli peamiselt kreeka linn ja 14. Ptolemaiose valitsusajal ka Egiptuse pealinn. Sellest hoolimata nende kreeka soost valitsejate ajal ei segatud maa sisekorda, ei puudutatud nende usku, templeid ega jumalaid. Vallutati Egiptusele juurde veel uusi maid ja kogu riik lõi õitsengule. Sellepärast on võõrastav mõelda, et nende viimasest valitsejast, Kleopatra VII,, kes elas, valitses ja võitles siin, oli ülem- ja alam Egiptuse kuningas ning Isise preestrinna, kes võttis siin oma elugi, et pääseda Augustuse häbistavast triumfiraadist, kus ta koos orjastatud sõjavangidega olnuks aheldatud Roomas pidulikku rongkäiku — jah, on tõesti arusaamata, et siin vaevalt on Kleopatrast mingit märki. On ainult üks Cleopatra nimeline linnaosa ja supelrand Vahemere kaldal — see on kõik. Aleksandria ja Kreeka-Rooma Muuseumis võite näha Kleopatra püha krokodilli balsameeringut ja fragmente selle, krokodilli templi portaalist ja Kleopatra tillukesel mündil ta viletsat profiili. Ometi oli veel Hadriani ajal s.o. üle saja aasta hiljem Antoniuse ja Kleopatra mausoleum alles. Kes selle siis hävitas? Vastus jääb saamata. Kes hävitas Aleksandria kuulsa raamatukogu? Araablasest gaid vaatab mule otse näkku: „Olen kindel, et araablased. Aga sellest ei tohi rääkida." Ühe suure merepoolse kivima- ja ees peatub sama naine: „Siin asus Kleopatra villa. Võib olla kunagi selle alt tehakse tähtsaid leide."

Nood Aleksandria arheoloogilised leiud on otse imeväärselt juhuslikud. 1979 a. kevadel hakati kaevama alusmüüri tekstiilvabrikule — ja leiti üle 400 kreeka-aegse terrakotta figuuri. Palju neid enne oli leitud, kui arheoloogid jaole said — ja mida veel? See jääb teadmatuks. Sama juhuslik oli kuulsate katakombide leid. Need avastas eesel! A. 1900 olt nimelt üks eesel raske koormaga korraga kadunud maa alla! Kukkus läbi maakamara ja vajus sügavikku. Nii avastatigi see kolmekordne maa-alune surnuteriik, kus seintesse oli õõnestatud ca 300 auku, milles igas leidus kolm muumiat. Need on hästi korrastatud, valgustatud ja õhurikkad katakombid, millest muumiad on kõrvaldatud, kuid mõned sarkofaagid veel alles. Siis üllatab vaatlejaid avar tühi ruum. Siin olevat Septimus Severus (Caraculla isa) surnuks näljutanud 100—200 kristlast, kelle laibad hiljem olevat maetud siia.

Veel juhuslikkusest. N.n. Pompey samba juures (millel pole midagi ühist selle nimega) on selili hiigel punasest graniidist Isise kuju, mis koosneb kahest tükist. Tolle olevat leidnud lihtne kalamees, kelle püünised kalapüügil jäid kivisse kinni. Seal see oligi — üks pool Isise kujust! Pika ja vaevarikka otsimise järele leiti teinegi pool. See tuletab tahtmata meelde kunagi Stratfordis nähtud Edward Bond'i tragöödiat „The Woman", kus kreeklased katsusid meeleheitlikult merest leida oma jumala kuju, mille troojalased olevat merre heitnud. Ainult neil see ei õnnestunud.

Seleen aitab südamehaigeid?

STOKHOLM (EPL) — Soomes on teostatud ulatusrikkaid uurimusi põhiaine seleeni (Se, element nr. 34) tähtsusest ja mõjudest südamehaiguste tekkimisel. Uurimised on käinud juba 1970. aastast peale hõlmates 300 südamehäirete all kannatavat isikut.

Lõptulemusi tutvustati briti maailmakuulsas meditsiinilises ajakirjas „The Lancet" Jukka Saloneni uurimusraporti näol.

Senini ei ole teada et põhiaine seleen, sissevõetud väikestes annustes omab kaitsvat mõju vähktõbede vastu. Meditsiiniliseks uudiseks on aga niiud, et seleen võiks kaitsta inimesi ka südamehaiguste vastu.

Kõige rohkem on seleeni kalades. Kuna rootslased väga vähe kala söövad, on nende toidus seleenipuudus. Võrdluseks võib tuua, et kui rootslane keskmiselt sööb 30 mikrogrammi seleeni päevas, siis ameriklased koguni 100 mikrogrammi.

Päevaseks doosiks on soovitatud 50 mikrogrammi, ütleb prof. Åke Bruce Livsmedelsverketis, kes rõhutab aga, et ei tohi mitte arvata, et seleen on mingi imeravim, mida saaks omal käel tarvitama hakata.

Seleen vähesel tarvitamisel võib olla kahjutu ja kasulik, kui aga annuseid suurendatakse, võib sellest tekkida seleenimürgitus. Livsmedelsverket on andnud loa seleeniga loomatoidu rikastamiseks mis ergutab loomade kasvu.

Rootsis elunev kunstnik Herman Talvik kinkis oma töid Eesti Kunstide Keskusele. Pildil kirjutab Rain Rebas alla üleandmise aktile. Seisavad EKK president Stella Kerson, kunstnik Mai Järve ja Emil Ecrme.

Foto — B. Piirik

EESTI KUNSTNIKUD ROOTSIS

Märk „Seitse Kunsti" oli uudne kunstinäituse ja -loengu korraldajana teisipäeval, 21. septembril Tartu College'is, väljakuulutatud pealkirjaga: „Rootsi eesti kunstiteadlane Rain Rebas Tartu College'is. Herman Talvik'u graafika näitus. Tutvustab ja analüüsib Rain Rebas. Eesti kunstnikud Rootsis. Kuidas talletada graafikat?"

Senini on taoliste näituste ja loengute korraldajana esinenud 1975. a. ellu kutsutud Eesti Kunstide Keskus (EKK), mis asutati peamiselt kunstimuuseumi loomise sihiga. Aastate kulgedes on see sihiasetus taandunud. EKK on tegelenud kõige muuga enam kui muuseumiga. Kunagisest muuseumi „kolme aasta faasist" pole enam kuulda, küll aga olnud aktiivne fotoasjanduse (loengud, fotopäevad, -näitused, võistlused) arendamisel, nüüd veel lisaks film, visuaalne kommunikatsioon ning uudsena veel savitöö, lõngade värvimine, dzhäss ja rokk, rahvatants, moelooming, kandlemängu õpetus jne. Püüdeks on olnud palju üritusi oma kontosse saada. Ja aruanded neist on suurepärased! Et osavõtt kesine, seda ei mainita (Eduard Wiiralti 3-päevase „festivali" loengutel oli osavõtjaid vaevalt 15, nende hulgas korraldajad, ajakirjanikud ja lektorid).

Uus nimi „Seitse Kunsti" kõneall olevale näitusele ja hea reklaam ei toonud paranemist publiku osavõtus.

Välja kuulutatud Herman Talviku näitust üldse ei olnud ja nii ei saanud olla ka kunstniku töödega tutvumist ega analüüsi. Referent piirdus vaid sõnalise tutvustamisega kunstnikust, kel tänavu täitub 75-es sünnipäev. Ta on alustanud õpinguid Talinnas rakenduskunsti alal. Rootsis on ta teatavas kunstiringis tähelepandav. Ta tunnustab vaid ise oma loomingu impulsse. Need ei seisne vormis, vaid on kunstnikule mediaalseks ülesandeks. Tema looming on religioosne ja nägemuslik, elamus subjektiivne. Näeb nägemusi, milliseid käsi vahetult vormib, mõistusel või etteplaanitsetul kavadel end segada laskmata. Nii valmivad Talviku mustvalged graafilised lehed. Just mustvalged, milles ürgsus ja neutraalsus, ei midagi ilutsevat. Oma nägemuslikud joonised löikab ta hiljem puusse või linoleumi, millest teeb äratõmbed, arvult kuni viis.

Talvik oli saatnud E. Kunstide Keskusele peotäis oma graafika äratõmbeid, millised R. Rebas EKK-le üle andis, piüüdes oma referaadis neist kolme analüüsida. Muidugi seesuguse kunsti mõistmiseks, nagu seda on Talviku kunst, peaks kustnik vaatajaile lähtekohana iga pildile lisama kirjelduse, mida läbirääkimistel ka märgiti.

Teise poole referaatõhtust R. Rebas pühendas Eerik Haamerile, kel mullu täitus 75-es sünniaasta.

E. Haamer avastas eneses kunstniku talendi alles kui oli juba lõpetanud Tartu Ülikooli kehakasvatuse alal ja olnud võimlemisõpetajaks gümnaasiumeis mõned aastad. Erakordse lühiajaga lõpetas ta Pallase (1934) ja tõusis maalijate esirinda. Tema loomingule on omane monumentaalsus, teostuse suureformaadilised lõuendid. Harrastab figuraalseid kompositsioone. Kalurid, meri, kaljud, rahnud on tema peamiseks ainealadeks. Neis on tujukust, sünget ja võitlust, mida ta esitab suurepärase tundelikkusega ja koloriidis. Aga ka tema teistlaadi tööd („Väljatõugatu", „Põud", „Pime kalur" jt.) on sugestiivsed ja kannavad isikupärast pitsatit. Kahtlemata on Eerik Haamer helendavamaid lehekülgi eesti kunstis.

Puudusid siingi eksponaadid, kas või reproduktsioonide või diapositiividena, milleta kujutav kunst, samuti nagu luule ja üldse kirjanduse esitamine ei anna näideteta enamat kui vaid üldsõnalise ülevaate isikust, mis lubamatult vähe. Ei saaks arvata, et referendil enamat ei ole, sest kolm aastat varem rääkis ta Torontos Eerik Haamerist heade diapositiivide esitusel. Võib arvata, et referent tuuritamisel Kanadas lasi end mõjutada, et EKK ja „Seitsme Kunsti" tulude post saaks rikastatud üritustega lugupeetud külalisnimega Rootsist.

R.A.

Eesti poiss tabas pangaröövli

Kolmapäeval, 22. sept. tuli 17-aastane Paul Pisa omaette vilistades Queen St. West Commerce pangast. Jõudnud Queeni ja O'Hara nurgale märkas ta ärevuses rahvahulka Bank of Montreali ees. Mõned inimesed vaatasid suud lahti, mõni vaid ütles: „Tal on püss!" j.n.e. ja jooksis ise varjule. Pauli küsimusele: „Mis juhtus?" vastas üks telefoniparandaja, kes ise tänavalt metalliraha rulle korjas, et siin on pangaröövi.

Paul ei mõtelnud palju. Telefoniparandaja viipe peale, kus suunas röövel oli lipanud, pistis Paul „täie auruga" jooksma. Teed juhatasid ka raharullid, mis röövli taskust libisesid. Paulil ei olnud mingit endakaitse vahendit. Nagu õnneks leidis ta ühe aia äärest tugeva kaika ja jatkas jällitamist. Kitsal majadevahelisel rajal õnnestus Paulil suruda röövel vastu planku, millise tehingu juures oli Paulil kaikast suur abi, kuigi ta kaikaga röövlit ei löönud. Röövel oli keskealine, korralikus ülikonnas mees, kes ähvardas tarvitada revolvrit. Peagi märkas Paul, et vargal relva ei paistnud olevat ja hoidis kurjategija oma võimu all seni, kuni saabus politsei.

Loomulikult oli politsei õnnelik, et rahvahulgas leidus nii vapper poiss. Kurjategija toimetati trellide taha. Rövitud raha c.a. $20.000, suures ümbrikus, toimetati kohe tagasi panka, samuti peenraha rullid. Panga mänedzher oli üliröömus ja tänulik Paulile. Paul Pisa teenis politseilt aukodaniku tiitli.

H.L.

Ilmus ANTS VOMMI 526-leheküljeline eesti-inglise ja 60-ne erineva keele

võrdlev sõnaraamat

Hind $70. Saadaval ainult ettetellimise teel. Hea ajaviiteraamat segarahvuslastele, estofiilidele ja eesti keelt rohkem tunda soovijaile.

TORONTO EESTI SELTS HÄSTI MAJANDATUD

Anne Liis Tüll valiti esimeheks

Toronto Eesti Seltsi korraline aasta peakoosolek peeti möödunud neljapäeval, 23. sept. Eesti Majas. Koosoleku avas seltsi esimees A. L. Tüll, kelle ettepanekul mälestati aasta vältel manalasse varisenud seltsi liikmeid vaikse püstiseismisega. Koosoleku juhatajaks valiti H. Lupp ja protokollijaks L. Pajur.

Tegevusaruande esitas esimees A. L. Tüll, kelle ettekandest selgus, et juhatus oli täitnud oma ülesanded, mis neil aasta vältel oli ette nähtud. Suurima üritusena oli E.V. aastapäeva aktuse korraldamine, milline hästi õnnestus. Osavõtjate arv viimastel aastatel pidevalt suureneb. Järgnes lasteaia esindaja ettekanne, teatega, et see jätkub endise eduga. Koolitoimkonna esimees oma tegevusaruannet ette kandes teatas, et lisaks alg- ja keskkoolile on asutatud ka kolmanda koolina gümnaasium. Õpilaste arv kolmes koolis kokku on üle 280. Korraldati kirjanditevõistlus ja käidi külas Lakewood'is.

Majandusaruande, milline oli ka kirjalikult koostatud, kandis ette seltsi laekur J. Terts. Aruandest selgus, et seltsil on olnud tulusid aasta vältel $8649.49, kulusid $6930.06, jättes ülejäägina $1719.43. Tuludena on laekunud liikmemaksust $1055.00, panga protsentidest 1158.19, üritustest $6431.30 ja muu tuluna $5.—. Kuludena olid suuremad ürituste korraldamiste kulud $5101.62 ja toetused $1025.00. Seltsil on kassas raha $130.59 ja pangas hoiul $10,607.89.

Varandustekapitali seis 31. aug. 1982 $20,415.80. Sellest selgus, et Toronto Eesti Selts on momendil majanduslikult jõukal järjel olev organisatsioon.

TEGEVUSKAVA JA EELARVE

Tegevuskava esitas esimees A. L. Tüll üldjoontes eelmisel aastal toimunud üritustega, lisandusega ühe peo korraldamisega märtsi või aprilli kuul. Eelarve esitati laekur J. Terts'i poolt tulude-kuludega $6500.00 suuruses. Tegevus ja majandusaruanne, samuti ka tegevuskava ja eelarve võeti vastu peakoosoleku poolt ühel häälel.

VALIMISED

Põhikirja järele valitakse seltsi esimees eraldi ja juhatuseliikmed korraga, kõik kestvusega kaheks aastaks. Kuna juhatus on kuueliikmeline, kuid valitud erinevatel aastatel, siis üks juhatusliige ei kuulunud valimisele, kolm liiget tuli valida kaheks aastaks ja kaks liiget üheks aastaks. Seltsi esimeheks valiti A. L. Tüll kahcks aastaks. Juhatuseliikmeteks valiti kestvusega kaheks aastaks J. Terts, P. Komi ja E. Aruja. Kestvusega üheks aastaks valiti E. Kaju ja A. Veedla. K ik valimised toimusid ühel häälel ja lahtisel hääletusel. Juhatuseliikmete kandidaatideks valiti L. Pajur ja J. Lillevars. Revisjonikomisjoni liikmeteks, kestvusega üheks aastaks, valiti H. Teder, S. Ristmäe ja E. Soomet. Kandidaatideks V. Poolsaar ja L. Joselin. Seltsi esindajateks E. Liit Kanadas valiti H. Teder, R. Antik, L. Pajur, V. Rein ja V. Poolsaar.

KOOSOLEKUL ALGATATUD KÜSIMUSED

Eesti Ajaloo Komitee esimees E. Soomet teatas, et nendel on vaja abilisi. Küsimus jäi juhatuse otsustada. H. Teder soovitas juhatusele kutsuda appi asjatundlikke töötahtelisi isikuid. Seltsi laekur J. Terts tõstis ülesse küsimuse E.V. aastapäeva aktuse raames korraldatava kohviõhtu edaspidise jätkamise, kuna viimane sellelaadiline üritus lõppes $570.— suuruse puudujäägiga. Selles tehti kaks ettepanekut: .esimene — jätta selle korraldamine pidamata, teine — küsimus jätta juhatuse otsustamisele.

Kõik esilekerkinud küsimused jäid juhatuse otsustamisele. Kõneall oli ka veel seltsi märgi küsimus.

Koosolek, milline oli väga ühemeeleline ja asjalik, kestis ainult üks tund ja 15 minutit.

HARALD RAIGNA

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
84 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-3847
Organist dr. Roman Toi

Lõikus-tänupüha JUMALATEENISTUS pühap., 3. okt. kell 11.00. Solist Evi Valge. Pühapäevakool. Leerieelsed. PIIBLITUND kell 10.00 igal pühapäeval. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS kell 9.30.

JUMALATEENISTUS pühap., 10. okt. kell 11.00. Jutlustab diakonõpetaja Albert Roost. Solist Irene Loosberg. Pühapäevakooli tundi pikkadel nädalalõppudel ei peeta. Ingliskeelne jumalateenistus jääb ära.

Pühap., 17. okt. kell 11.00 õpetaja Andres Tauli INTRODUKTSIOON (koguduse peale õnnistamine). Teenivad piiskop Karl Raudsepp, dr. Jaak Taul ja õp. Juris Calitis. Laulab noortekoor „Lootus" ja Cantate Domino. Kohvilaud. Ingliskeelne sektioon ühineb selle jumalateenistusega. Pühapäevakool. Leerieelsed.

Õp. Andres Taul on Fort Lauderdalis kolmap., 6. okt. — 13. oktoobrini, kus ta teenib Lõuna-Florida Eesti Kogudust. Peetri koguduse hooldaja õp. sellel nädalal on Albert Roost, tel. 244-9270. Sellel nädalal õpetaja kõnetunnid jäävad ära.

NAISRINGI kokkutulekud kolmapäeval kell 5.00 p.l. naisringi ruumis. Palume ühinege naisringiga, kus on vaja teie panust.

CANTATE DOMINO harjutused kolmap. õhtuti kell 7.30. Juhatab R. Toi. Uued lauljad teretulnud.

NOORTEKOOR „LOOTUSE" harjutused pühapäeviti kell 7.00 õhtul. Tulge laulge koos koguduse noortega.

Kes oleksid tahtelised ja võimelised ühinema Peetri kiriku VAIMULIKU ORKESTRIGA, palume registreerida dr. R. Toi'le, tel. 447-0030.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—2 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128, kirikus 923-5172

Pühapäeval, 3. oktoobril JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul. INGLISEKEELNE JUMALATEENISTUS kell 1 p.l. Teenivad mõlema koguduse õpetajad.

PÜHAPÄEVAKOOL alustab tegevust pühapäeval, 3. okt. kell 11 hommikul. Lapsi palutakse registreerida õpetajale telefoni kaudu või kohapeal 3. okt.

Vana-Andrese koguduse naisringi KASITÖÖOSAKONNA esimene kokkutulek pühapäeval, 3. okt. pärast jumalatenistust. Informatsiooniks kõlistada: pr. A. Rump, tel. 425-4624, või pr. J. Petersoo, tel. 429-4260.

Pühapäeval, 10. okt. JUMALATEENISTUS kell 4 p.l.

Pühapäeval, 17. okt. JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

KIRIKUKOORI harjutused igal esmaspäeval kell 7 õhtul kiriku ruumes. Kogudus ja õpetaja kutsuvad üles uusi liikmeid ühinema kooriga.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti 5—7 õhtul, neljapäeviti 6—8 õhtul ja pärast igat teenistust.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühap., 3. okt. kell 10.15 homm. PÜHAPÄEVAKOOL. Kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid. Noortekoor Ch. Kipperi juhatusel. Issanda surma mälestamine. Kell 6 õhtul NOORTE TUNNISTUSED. V. Krabi, instrumentaalansambel.

Edmund Valtman autoshargis.

☆ Farmningtoni linnas Connecticuti osariigis toimus uue, 300-toalise hotelli avamine, mispuhul avamiseks oli korraldatud karikatuuride näitus osariigi kahekümnest silmapaistvaimast isikust.

Isikud oli välja valinud sellekohane zhürii ja nende 20 hulka oli võetud ka eesti karikaturist ja USA Pulitzeri-auhinna laureaat Edmund Valtman. Tunnustust rõhutas veel see, et zharsikogu väljavalituist oli tellitud just Valtmanilt endalt.

Edmund Valtman, kodumaalt tuntud karikaturistinimega Vallot, sai Pulitzeri auhinna poliitilise karikaturistina The Hartford Times'i teenistuses, hiljem joonistas ta paljudele ajalehtedele üle USA.

Pensioneerituna teeb ta nüüd karikatuure vaid kohapealsele ajalehele ja televisioonisaadetele.

SPORT

LÜHIDALT

☆ Rahvusvaheline Amatöör Atleetide Liit (IAAF) kiitis Ateenas heaks nende loaga võistluste ja trustfondide rajamise mis kindlustaks tippsportlaste finantsilist tulevikku. Iga maa vastav liit võib nüüd atleetide nimel koguda tulusid mis saadud reklaamist, spordivarustuse esindamisest, raadiost, TV-st jne. Sissetulekuist kaetakse kulud seoses atleedi töölt äraolekuga, et treenida, varustuse ostmisega ja sõidu-elukuludega. Nimetatud otsus aitab läheneda Ida-Euroopa atleetide eelistatud olukorrale nii treeningu ajas-mahus, kvaliteedis ja ka varustuses.

☆ Septembri alul 29 rahvusega Euroopa kergejõustiku esivõistlusel Ateenas saavutas Heino Puuste teise koha odaviskes (89.56 m) idasakslase Hohn'i järel (91.34 m). Olümpiavõitja Dainis Kula, N. Liit, oli neljas (87.83 m).

20 km kiirkõnni võitis hispaanlane Jose Marin ajaga 1 tund 23.43 min. mis oli 8 sek. aeglasem olümpiavõitja itaallase Damilano ajast, kes nüüd diskvalifitseeriti.

☆ Rahvusvahelise Hitach'i miili jooksu 18. sept. Queen's Pargis võitis USA-s elunev Sydnee Maree aeglase ajaga 3 min. 56,59 sek., mis oli osalt tingitud tõusuga rajast ja vastutuulest. Kümne jooksja hulgast jäi USA rekordimees S. Scott kuuendaks — 4.01,96. Masterklassi võitis Ken Inglis (40+), Waterloo, ajaga 4.30,78, H. Sundin, Läti T+F Klubist oli üheksas ajaga 5.08,96. Naiste masterklassis oli esimene Pat Bessel ajaga 5.28,06.

erk

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Op. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühap., 3. okt. kell 17.00 JUMALATEENISTUS. PÜHAPÄEVAKOOL alustab tegevust.

Lõikustänupühal, esmasp., 11. okt. kell 15.00 lõikuspüha JUMALATEENISTUS armulauaga Virginia United kirikus.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning igal esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Immanuel Kirik
21 Swanwick Ave.
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L3
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 3. okt kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja täiskasvanuile. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb pastor Earl McNutt Stone Church'ist. Laulab segakoor Ülo Lindströmi juhatusel. Issanda surma mälestamine. (Buss Eesti Kodust kell 1.30 p.l.).

Kolmapäeval, 6. oktoobril kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 3. okt. kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: A. Ehasoo ja jutl. E. Saraoja. Laulu-ettekandeid. Issanda surma mälestamine.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel. 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

LÕIKUSE TÄNUPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga on pühapäeval, 3. okt. kell 3 p.l. laulab hr. Georg Soans. Jumalateenistuse järele on lõikuse tänupüha kohvilaud kaetud. Ettekandeid.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

Valpade ja mööbli PUHASTUS
auruga (steamcleaning)
Helistada ERIK LOKBIK
tel. 447-9834

Venevastane demonstratsioon Leedus

Möödunud nädalal mitu tuhat leedulast demonstreeris Leedu pealinna Vilno tänavatel lauldes rahvuslinen laule. Demonstratsioon algas jalgpalliväljakul, kus leedu meeskond võitis külastavat vene meeskonda. Politsei ajas meeleavaldajad laiali pärast seda kui need olid jõudnud staadionilt linna südamesse, Lenini väljakule. Politseil ei olnud kähmlust demonstrantidega ja kedagi ei arreteeritud. Teade Moskvast märgib, et leedulased on väga rahvuslikult meelestatud ja jalgpallimängus võit vene Jaroslavi meeskonna üle tõi selle spontaanselt esile.

26. OKTOOBRIL LOENG LONDONIS

Teisipäeval, 26. oktoobril toimub Londonis, Ont. Eha Einola loeng teemal: „Londoni arhitektuuriline tagapõhi." Ta kasutab oma ettekandes diapositiive.

Loeng toimub Redeemer luteri kirikus, 1 Wellington Crescent algusega kell 7.30 õ. Eha Einola on nooremapõlve õpetlane ja vanade ehitiste säilitamise eest võitleja.

Iisraeli esinduselt võeti sõnaõigus

Möödunud nädalal peeti Viinis rahvusvahelise aatomienergia agentuuri konverents. Konverentsil valitses tugev juudivastane meeleolu ja enamik agentuuri 110 liikmest hääletasid välja Iisraeli esindajad konverentsilt. USA ja Kanada esindajad ei nõustunud sellega ja lahkusid konverentsiruumist. Välisministeeriumi esindaja Ottawas, seletuse kohaselt ei tähendanud Kanada esinduse lahkumine konverentsi ruumist, lahkumist konverentsilt, vaid meelepaha väljendust, et Iisraeli esinduselt võeti ära sõnaõigus konverentsil. Konverentsi esindaja seletuse kohaselt Iisrael jääb edasi agentuuri liikmeks. Teda ei hääletatud välja agentuuri koosseisust.

Agentuur moodustati 1957. a. aatomenergia kasutamisvõimaluste uurimiseks tööstustes ja üldse rahuaegseks kasutamiseks.

MÄLESTAME KURBUSE

ARMAS

Igaviku kullas
tuuled laulavad und.

ARMAST KASUEMA

ROSALIE

sündinud
surnud 26. sept

ARMAST

R

Puhka rahus!

ARMAST

JÜRI

mälestame k
abikaasale j

HEAD SÕPRA JA NAAB

JÜRI

TÄNUAVALDUS

Südamlik tänu kõigile, kes

ARM

matusetalitusest ja ärasaatm
dega kaunistasid ja meile m
olid. Siiras tänu õp. Udo Pe
nade eest. Eriline tänu Iren
koorile ja Eesti Noorsoo K
kooliõdedele kauni laulu e
Irsi ja pr. L. Krabi liigutava

SPORT

LÜHIDALT

★ Rahvusvaheline Amatöör Atleetide Liit (IAAF) kiitis Ateenas heaks nende loaga võistluste ja trustfondide rajamise mis kindlustaks tippsportlaste finantsilist tulevikku. Iga maa vastav liit võib nüüd atleetide nimel koguda tulusid. mis saadud reklaamist, spordivarustuse esindamisest, raadiost, TV-st jne. Sissetulekuist kaetakse kulud seoses atleedi töölt äraolekuga, et treenida, varustuse ostmisega ja sõidu-elukuludega. Nimetatud otsus aitab läheneda Ida-Euroopa atleetide eelistatud olukorrale nii treeningu ajas-mahus, kvaliteedis ja ka varustuses.

★ Septembri alul 29 rahvusega Euroopa kergejõustiku esivõistlusel Ateenas saavutas Heino Puuste teise koha odaviskes (89.56 m) idasakslase Hohn'i järel (91.34 m). Olümpiavõitja Dainis Kula, N. Liit, oli neljas (87.83 m).

20 km kiirkõnni võitis hispaanlane Jose Marin ajaga 1 tund 23.43 min. mis oli 8 sek. aeglasem olümpiavõitja itaallase Damilano ajast, kes nüüd diskvalifitseeriti.

★ Rahvusvahelise Hitach'i miili jooksu 18. sept. Queen's Pargis võitis USA-s elunev Sydnee Maree aeglase ajaga 3 min. 56,59 sek., mis oli osalt tingitud tõusuga rajast ja vastutuulest. Kümne jooksja hulgast jäi USA rekordimees S. Scott kuuendaks — 4.01,96. Masterklassi võitis Ken Inglis (40+), Waterloo, ajaga 4.30,78. H. Sundin, Läti T+F Klubist oli üheksas ajaga 5.08,96. Naiste masterklassis oli esimene Pat Bessel ajaga 5.28,06.

erk

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Op. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühap., 3. okt. kell 17.00 JUMALATEENISTUS. PÜHAPÄEVAKOOL alustab tegevust.

Lõikustänupühal, esmasp., 11. okt. kell 15.00 lõikuspüha JUMALATEENISTUS armulauaga Virginia United kirikus.

ÕPETAJA KONETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning igal esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Immanueli Kirik
21 Swanwick Ave.
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L3
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 3. okt. kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja täiskasvanuile. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb pastor Earl McNutt Stone Church'ist. Laulab segakoor Ülo Lindströmi juhatusel. Issanda surma mälestamine. (Buss Eesti Kodust kell 1.30 p.l.).

Kolmapäeval, 6. oktoobril kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 3. okt. kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: A. Ehasoo ja jutl. E. Saraoja. Laulu-ettekandeid. Issanda surma mälestamine.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel. 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

LÕIKUSE TÄNUPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga on pühapäeval, 3. okt. kell 3 p.l. laulab hr. Georg Soans. Jumalateenistuse järele on lõikuse tänupüha kohvilaud kaetud. Ettekandeid.

ÕPETAJA KONETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

MÄLESTAME KURBUSES KALLIST

LINDA KLAAR'I

neluna Berendsen
sündinud 11. augustil 1907 Amblas
surnud 19. septembril 1982 Tallinnas

ÕED ja VENNAD perekondadega Kanadas ja Eestis
SUGULASED USA-s ja Austraalias

ARMAST ÕDE

MARIETTA HORM'I

surnud augustis 1982 kodumaal

mälestavad valusas leinas

REGINA abikaasaga
CARL perekonnaga
EMA ja OMAKSED kodumaal

Igaviku kullas
tuuled laulavad und.

ARMAST KASUEMA

ROSALIE SAARNIIT'I

sündinud 1. jaanuaril 1889
surnud 26. septembril 1982 S. Carolinas

mälestavad leinas:

JOANN ja LINDA

OMA HÕIMU JA ELUAEGSET EMALIKKU SÕPRA

MARTA SIBBELIN'I

surnud 20. septembril Oakville'is

leinab suures kurbuses

EDITH TOMSEN

LAHKUS MINU ARMAS TÄDITÜTAR JA MEIE SUGULANE

MARTHA SIBBELIN

mälestavad leinas

DAGMAR KOKKER abikaasaga
TÕNU KOKKER perekonnaga

ARMAST

ROOSI'T

mälestab leinas

Puhka rahus! LUTY

OMA KOGUDUSE LIIGET

AARNE VIIRES'T

mälestab

E.E.L.K. THUNDER BAY
KOGUDUS JA ÕPETAJA

Puhka rahus!

ARMAST

JÜRI UUSLAND'I

mälestame kurbuses ja avaldame kaastunnet abikaasale ja pojale

ELLEN ja EDGAR JÄRVIS

HEAD SÕPRA JA NAABRIT

JÜRI UUSLAND'I

mälestab

perekond REIN JALAKAS

TÄNUAVALDUS

Südamlik tänu kõigile, kes meie armsa ema ja vanaema

ARMILDA LEPIK'u

matusetalitusest ja ärasaatmisest osa võtsid, tema kirstu rohkete lilledega kaunistasid ja meile mitmel viisil kaastunnet avaldasid ja tocks olid. Siiras tänu õp. Udo Petersoole südamlikkude ja lohutavate sõnade eest. Eriline tänu Irene Loosbergile, Vana-Andrese kiriku segakoorile ja Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Gümnaasiumi kooliõdedele kauni laulu eest. Täname ka pr. E. Loosbergi, pr. E. Irsi ja pr. L. Krabi liigutavate sõnade eest.

MART, KERSTI, KATRIN ja ERIK

TÄNUAVALDUS

Palju tänu kõigile sugulastele ja tuttavatele, kes meie armsa mammakese

AGRIPPINA PARVEI

kirstupanekust ja matusetalitusest osa võtsid, tema hauda ilusate lilledega kaunistasid, meid tröösti vate sõnadega lohutasid ja ajalehtedes leinakuulutusi avaldasid!

Eriline tänu pastor A. Taulile meeldiva jutluse ja organist R. Toile talituse muusikalise osa eest!

Südamlik tänu veel prl. A. Loodusele ja pr. M. Alaverile suurepärase peielaua valmistamise eest!

Lugupidamisega tütred
AINO LOODUS ja SILVIA FORGUS

ARSTID

DR. ANN K. REBANE
PEREKONNAARST
377 Broadview Ave.
Toronto
Telefon 461-6383

MÕTTESÄHVATUSI

Poliitik saab eksperdiks siis, kui ta millegi kohta midagi ütleb.

☆

Valitsejad ja valvurid tohivad vähe magada.

☆

Kes tahab teist inimest õieti hinnata, peab esitama endale küsimuse: kas tahad teda omale ülemuseks?

☆

Enamus lahkhelisid abielus tekib seetõttu, et naine räägib liiga palju ja mees kuulab liiga vähe.

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

JAN PAUL WALDIN
BA, LL.B
ADVOKAAT — NOTAR
Waldin & de Kenedy
99 Queen St. E., Suite 1403
Tel. 364-6761, 364-6762

MÜÜGIL
heliplaat ja kassett, lastele:
„Lauluaasta Göteborgi Eesti Koolis"
Hind à $11.00 pluss Ont. müügimaks 7%. Postiteel tellides saatekulu heliplaadilt $1.65, kassetilt 90 c.
„MEIE ELU" talitusest
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäri
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis
ja ka igas hinnaklassis
„CONTACT LENSES" soodsate hindadega
Käekellade müük ja parandused kohapeal

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190 ● Lic. E1044

TÖÖPAKKUMISED

VAJAME
LAPSEHOIDJAT
kahele väiksele poisile, 3 a. ja 1 a., esmaspäevast kolmapäevani. Steeles—Dufferin'i piirkonnas. Bussiühendus. — Tel. 669-5930

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
739 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
938 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagarikoda	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitusest	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". + Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $34.00, 6 k. $18.00, 3 k. $13.00; USA-sse — 1 a. $37.00, 6 k. $20.00, 3 k. $14.00; Ülemeremaadesse — 1 a. $42.00, 6 k. $21.00, 3 k. $14.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $23.40, 6 k. $11.70. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $26.00, 6 k. $13.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $48.30, 6 k. $24.15.

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
„MEIE ELU" TALITUS

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

..... (Allkiri)

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.

Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

„Kivioja!" tähistati Lembit Kõva 75-dat sünnipäeva. Kivioja krundiomanikkude nimel andis juubilarile üle kinnise ümbriku Kaius Meipoom, Toronto Eesti Meeskoori tervitused ja koori albumi andis üle O. Haamer ja Võrulaste Koondise mälestuseseme andis juubilarile koondise abiesimees Salme Vesi, sõnades: „... võrukõsõ toova uma Kõvalõ viil üte kõva osakõsõ — Haanja lubjakivi..." (A. Tuvikese poolt kunstipäraselt valmistatud alusel kivi, millesse raiutud „Lembit Kõva 75"). Pildil Salme Vesi ja juubilar — Lembit Kõva. Foto — O. Haamer

Lembit Kõva 75-aastane

Uskudes kirikukirju sündis Lembit Kõva 20. sept. 1907 Võrumaal. Ta emaarm ja hoolitsus katkes varakult. Jäädes vaid isa hoolealuseks tuli tal päris noorelt tutvuda jõukohaste kohustustega. Omandanud keskhariduse järgnes sellele kaitseväeteenistus ja üleaja teenimine veltveebli auastmes.

Õpetades noori oli Lembit ise heaks eeskujuks laskmises, suusatamises ja ujumises. Sõjapäevil oli Lembit vapralt kodumaad kaitsmas.

Põgenikelaagris, Taanis, oli ta populaarne oma suure aktiivsuse tõttu. Tegi eduga sporti, mängis malet, laulis ja luuletas. Kanadas, jälle vaba maa jalge all, löi Lembit käed töö külge. Tulid uued mured ja külluses rõõmu. Ta muretses, koos kahe tubli eesti mehega, Jõekääru lastesuvekoduks sobiva talu. Viimasest on olnud palju tulu meie ühiskonnale nii rahvuslikult kui kasvatuslikult. Eesti Maja aitas Lembit Kõva omandada, toetades ostu keskmisest suurema panusega. Siis ostis ta Kivioja, millest kujunes eestlaste suvitusala. Praegu omab ta veel Paasjärve ja Kirepi talud. Suure ja püsiva tööga on Lembit need maa-alad muutnud ilusateks parkideks.

Ta on inimene, kes läbi aasta naudib looduse võlusid. Ilumeele väljendamisel on tal abilisteks kirves, saag ja sulepea.

Peale igapäevase töö on asjaosaline alati leidnud aega eesti üritustele kaasa lüüa. Mäletagem aega, kui suvepäevi peeti Kiviojal. Kus mängiti näidendeid, lauldi ja tantsiti korrastatud murul. Jalutati rohelistel metsaradadel ja paisjärvel liugles Mihkel Suti purjek. Siis kui puudusid mereskaudid ja praegune kuulus eesti jahtklubi...

Suusatamine on Kivioja pärisperemehe peasport. 1970. a., kui alustati Muskoka Loppeti suusavõistlused (millest välja arenesid suurimad ühepäevased võistlused kogu Kanada ulatuses) loeme Lembit Kõva nime esimesena, kolm aastat järjest, meeste 30 km matka klassis (kõik vanused koos). Suurepärane saavutus!

Kõik murdmaasuusatajad teavad, kes on Lembit Kõva ja kust on ta pärit. See on kaunis tunnustus meie rahvusele.

Mitmed tõsivõrulased ja kiviojalased veetsid lõbusa pühapäeva pühitsedes Lembit Kõva juubelit. Tublile ja töökale eesti mehele anti kingitusi, ümbrik, lilli koos õnnitluste ja südamlikkude sõnadega. Jõudu tööle, Lembit!

L.J. ja H.L.

Eesti arst valvekorras

2. ja 3. oktoobril
dr. R. Vanaselja 921-7777

9., 10. ja 11. oktoobril
dr. R. Pahapill 921-7777

16. ja 17. oktoobril
dr. A. Mae 493-7231

23. ja 24. oktoobril
dr. M. Leesment 491-6834

30. ja 31. oktoobril
dr. H. Tari 922-3824

PASTOR EDMUND SARAOJA 70-AASTANE

Pastor Edmund Saraoja sündis Tallinnas 17. sept. 1912 a. Gümnaasiumi lõpetades astus ta kohe kohustuslikku sõjaväeteenistusse, 18 aastasena. Selle lõpetades 1931. aastal oli ta juba Rootsis vabakoguduste teoloogilises seminaris, kuni 1935. Siis oli ta Lõuna-Eesti umbes üks aasta missionipõlluks. Siis ootas teda teine töö; 1937 aastal sai ta kutse Rootsi vabakogudustelt töötada misjonärina Vormsis ja Riguldis. Selle töö lõpetas poliitiline olukord kodumaal.

Siis Läänemaa koolivalitsus kutsus teda koolõpetaja kohustetäitjaks. Vahepeal pastor Saraoja abiellus 1938 a. Beate Kivimäe'ga.

1941 a. sügisel oli Riikliku kutseoskuse komisjonis alg-, kesk- ja kutsekoolidele eksamineerijaks. Selle järele kasvataja, õpetaja ja ühtlasi töökojajuhataja Koluveres, asutus raskestikasvatatavatele lastele, kuni põgenemiseni 1944 aastal Rootsi.

Olles Skånes kooliõpetaja kohal, lõpetas ka ülikooli inseneri kutsega.

1948 a. oli väljaränd Argentiinasse, kus alustas esimese eestikeelse jumalateenistusega Buenos-Airesis. Sellest kujunes väike eesti kogudus. Samas linnas töötas joonestajana, insenerina ja siis tööstuse omanikuna kuni 1960 aastani. Sel aastal rändas oma abikaasaga Kanadasse, Toronto linna. Siia saabudes asus kohe vabakoguduse pastori kohale. Selle töö kõrval oli lennukitööstuse kõrgelt hinnatud eriteadlasena hõivatud. Viimastel aastatel ka ajakiri „Usk ja Elu" toimetajaks.

Pastor Edmund Saraoja on truult ja ennastohverdavalt teeninud oma kogudust ja teisi rahvuskaaslasi ilma tasuta.

Laupäeval, 18. sept. oli koosviibimine vabakoguduse kirikus Jones'i tänaval, kus oli ajakohane jumalateenistus. Koosviibijate hulgas olid ka pastorid Allan Laur, Kaljo Raid ja Herbert Söderholm, kes tõid tervitusi ja häid õnnesoove oma kogudustelt. Koguduse naiskoor esitas mitmeid laule.

Selle järele oli koosviibimine alumises saalis, kus oli veel sõnavõtte ja kinkide üleandmine. Koosviibimine oli soe ja kodune, mis näitab, et koguduse pastor on lugupeetud ja armastatud.

B.P.

KUHU MINNA?

☆ **Pühap., 10. okt. Baltimore Eesti Seltsi Teatri esituses Hugo Raudsepa komöödia „Roosad prillid" Eesti Majas algusega kl. 3 p.**

☆ **Pühap., 17. okt. „Tartu Ülikool — 350" Tartu College'is algusega kl. 2 p.**

☆ **Pühap., 17. okt. sopran Önne Laikve kontsert Eesti Maja saalis algusega kl. 4 p.l.**

☆ **Neljap., 21. okt. Salme Ekbaumi sünnipäev Tartu College'is algusega kl. 7.30 õ.**

☆ **Laup., 23. okt. „Kiilapidu" Eesti Majas.**

☆ **Laup., 6. ja 7. nov. Joann Saarniit'l tööde näitus Eesti Majas.**

MÕLGUTUSI „SEITSME KUNSTI" LAAGRIST

— Mulle on tähtis, et eesti organisatsioonid töötaksid effektiivselt. Neid sõnu volb lugeda proklamatsioonist, mis avaldati ja võeti vastu Seitsme Kunsti Laagris, Seedriorul, augustikuu 21. päeval 1982 aastal.....

Neid sõnu lugedes tekib ka samas küsimus, kui effektiivselt töötas laager ise, kust need soovid välja kooruvad. Kaasaelanu muljete järele võib nentida, et mõnel alal isegi üsna effektiivselt, kippudes seejuures varjutama teisi alasid.

„VIDEO KARU"

Kui paljud teavad, mis on „Video Karu"? Kindlasti kõik need, kes selle produtserimises kaastegevad olid, ja need olid 100% noored, kes laagrist osa võtsid, süüdamelt ja hingelt noore, Peeter Sepp'a eestvedamisel. „Video Karu" on nimelt videolindistatud paroodia, kus tegelasteks on igasugused „karud", keda nende tegevuses ja tantsus kaameramees Alar Allas lindile jäädvustas. Mõte sai alguse paneeldiskussioonist videolindistamise tuleviku perspektiividest eesti kultuuriväljenduste salvestamisel, millest osa võtsid Jyri Kork, Edgar Väär, Hans Westerblom, Alar Allas ja Peeter Sepp. Leiti, et videolint on palju praktilisem kui senikasutatud kitsasfilm, kuna video on kohe valmis tagasimängimiseks ja ka tunduvalt odavam. Ainsaks tagasilöögiks amatööridele mängufilmide tegemisel on asjaolu, et „lõikamise" (editing) aparaadid on äärmiselt kallid. Seega jääb video meile praegu ainult salvestamise võimaluseks. Seda viimast demonstreeris Jyri Kork, näidates Baltimore Eesti Seltsi Teatri esitatud „Kuningal on külm" ja ka veel mitme teise näitega.

„Video Karu" tehti 5 päeval, viimasel neist pandi ka helitaust juurde, mille tegemisel oli kogu laagri pere kaastegev. Filmi siiski päris „valmis" ei saadud, ajast tuli puudu, tiitlid ja tegelaskonna nimed „poogitakse" hiljem Torontos juurde.

„MUSTANAHALINE" KERAAMIKA

Oli veel palju teisigi huviringe, milledest osavõtt oli suurearvuline, nagu Armas Maiste dzhäss-improvisatsiooni loengud, millega jõuti nii kaugele, et reede õhtul esines „koor" vokaalpaladega, maestro klaverisaatel.

Ants Elken'i keraamikagrupp. Konstrueeris kohapeal „põletusahju" (prügitünn, täidetud saepuruga), ja see töötas üle ootuste hästi. Tagajärjed olid pandud välja näitusel, erinesid „elektriahju" põletamisest ainult sellega, et oli „mustanahalised", kuna teised olid siis kas „punanahalised", või kirevas värvikuues, kui klasuur oli jõutud peale panna. Või siis Oss Timmas'e monotiüüpia, Jüri Taska portreemaalingu-, või siis Abel Lee akvarelliklass, kus õpetaja aitas nii mõnegi töö oma käega lõpule viia. Rutt Tulving viis oma grupi „maastikule" ja ei usu, et keegi oleks Seedrioru idülli sellisel hulgal kunagi varem avastanud ja lõuendile jäädvustanud, kui see grupp. Huvigruppe oli nii palju, et mitmed jooksid paralleelselt ja seetõttu, kuigi tahtsid kõigist osa saada, pidi paratamatult tegema valiku selle kasuks, mis sind kõige rohkem huvitas.

Eestikeele tund, Asta Willmann'i kätes oli nagu mänguasi ja kõigile tehti selgeks et peab kõlama „ahv sõi kohvikus kahvliga jõhvikaid" ja mitte „aff sõi koffikus kafliga jõfikaid" ja pandi ka kõik meie noored „saarlased" 'ö' asemel 'õ' ütlema. Selle kunsti saladus peitub selles, et pead selle hääliku katsuma välja öelda hästi laia naerusuuga. Rohkem polegi tarvis ja seda võib igaüks ise katsetada, katsu öelda 'ö', kui suu on laia naeru täis!

„UHTI-UHTI" UUES KUUES

Asta Willmann ei tegelenud aga ainult eesti keele õpetamisega, vaid pani selle ka praktikasse teatrikunsti näol, mille tagajärgi oli samuti võimalus jälgida reedeõhtusel ettekannetel. Et keha selle vaimutoidu juures lõdvaks ei jääks, selle eest hoolitsesid Evelyn Koop ja Heli Kivilaht võimlemise ja moodsa rütmilise dzhäss liikumisega ning kes soovis „vanaaegset" liigutamist, neile andis rahvatantsu alal näpunäiteid Härnald Toomsalu. Kui aga „hing" haigeks jäi, või armastuse „leegid" liiga kõrgele tõusid, aitas neid probleeme lahendada Vello Sermat.

Oli veel palju teisigi, kes andsid oma osa laagri kava kujundamisel, nende hulgas Anne Tüll, kes juhtis kolmel õhtul seltskondlikku osa kujunemist, igal õhtul eriteemadega kõikide osavõtul. Lühemaid ettekandeid oli veel mitmeid, üks nendest Alfred Kuus'ilt eesti kandlest demonstratsiooniga. Tiina Kiik tutvustas akordioni kui kontsertpilli ja Norman Reintam tutvustas asjasthuvitatuid dirigeerimise saladustega, ning Armas Maiste ja Peeter Tammearu koostöös sai meie vana tuntud „Uhti-uhti" hoopis moodsa ja uue kuue. Jyri Kork demonstreeris videolindilt oma produtseeritud eestikeelset „Joggy Bear" kartooni, andes sellega hea näite üheks võimaluseks, kuidas saaks õpetada lastele eesti keelt, muutes õppimise huvitavaks, sest millist noort ei huvitaks kartoon?

Ühel õhtul arutati ka niisuguseid küsimusi, nagu universaalne eestlus ja apoliitiline eesti noor. Neid teemasid käsitasid Kalle Naelapea ja Hillar Liitoja ettekandena. Suurt kõlapinda need teemad siiski ei näinud leidvat.

KÄSITÖÖ HÄÄBUMISOHUS

Väga tähtis osa oli kunstilaagris ka meie rahvuskultuuri pärandi, eesti käsitöö, tutvustamisel. Seda demonstreerisid prouad Tark, Kao, Runge ja Isotamm, kommenteeris Tarmet-Toomberg. Samade daamide poolt võeti arutuse alla ka selle ala tulevik, kus kaasarääkijaks oli ka ajakiri „Triinu" toimetaja Malle Laansoo. Arutlusest koorus välja tõsine mure järelkasvu üle, sest videolindid ja kirjasõna ei tee veel näppe nobedaks, see ainult salvestab teadmised, oskust saab aga omandada ainult praktikaga. Noortes paistab aga puuduvat huvi selle ala vastu, muidugi leidub ka üksikuid erandeid ja nende peale peab jääma lootma, et meie käsitöö oskus ei hääbu.

Ja siis lõpupäeva diskussioonigrupid, kus sõeluti läbi peaaegu kõik meid siin paguluses vaevavad küsimused nagu: kas eesti kultuuri on võimalik säilitada ja arendada nii paguluses kui ka kodumaal? On eesti kirjanduse edaspidine ilmumine võimalik ilma eesti keele oskuse säilitamiseta? Kas eestlus on vabatahtlik või pealesunnitud programm? Kas olete rahul eesti ühiskonna kultuuritegevusega? j.n.e. kokku 16 punkti. Mõned neist kindlasti sarnased, mis nõuavad pikka ja põhjalikku arutelu, mida kahjuks ei saanud teha aja nappuse tõttu. Üks grupp ei jõudnudki esimesest punktist kaugemale vaid lubatud aeg kadus ainult selle arutamisega. Kokkuvõttes olid tulemused erigruppide juures siiski niivõrd huvitavad ja üksteist täiendavad, et võiks need küsimused-kostmised täielikult avaldada.

Selle arutelu tulemuseks on aga resolutsioon, milline sai tunnustuse kõigi osavõtjate poolt, nende allkirjade näol.

Meil on vanasõna, mis ütleb — kui kõht on täis, siis meel on hea. Selle kõhu kaudu käiva meeleolu hoidmise eest hoolitseti küllaldaste maitsvate toitudega, mille eest olid vastutavad prouad Alaveer ja Lada, neid abistas pr. Tutsu.

Kogu laagrit „hoidis vaos" kolmik — Stella Kerson, Anita Nippak ja Mart Laanemäe. Ilma selle kolmiku sulava koostööta ja juhtimiseta oleks laager vaevalt nii hästi õnnestunud, nagu see sedakorda sündis.

-u

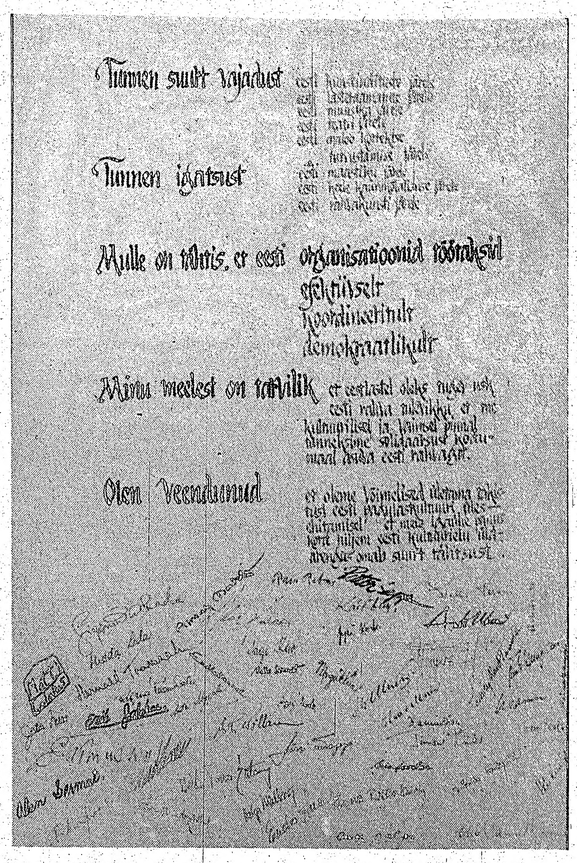

„Seitsme Kunsti" resolutsioon. Foto — H. Toomsalu

30 aastat Hugo Raudsepa surmast

„Ma tahan, et inimesed saaksid teada, mis juhtus mu isa Hugo Raudsepaga vangistuses ja kuidas ta suri", kirjutab H. Raudsepa tütar nekroloogis oma isale, mis avaldati EMP kirjastusel Stokholmis a. 1973.

Võimalik, et tuleval aastal mäletatakse Hugo Raudseppa, selle kõige eestilikuma näitekirjaniku 100. aastast sünnipäeva (sünd. 10. juuli 1883). Seni pole keegi vaevaks võtnud mäletada ta teist kuigi sünget juubelit — surma Irkutski vangilaagris a. 1952, millest 16-dal sept. möödus 30 aastat.

Ebamäärases süüdistuses maru-rahvusluses ja mingist salasepitsusest osavõtus koos F. Tuglase ja M. Metsnurgaga, mõisteti ta pärast pikemat eeluurimist Moskva Erikomisjoni poolt 10-ks aastaks „parandusLaagrisse". Seal „parandati" ta surnuks vähem kui aastaga. Ja nii puhkab nüüd Hugo Raudsepp jäljetus ja vaiata hauas Irkutski oblastis vangilaagri kalmistul. Meetri pikkune vai numbriga 749, mis löödi ta kalmule, oli sealt kadunud juba paari aasta pärast. Sama number oli märgitud ka pliiatsiga puupilpale, mis kinnitati ta parema jala suure varba külge. Kuid päris järelhüüdeta Hugo Raudsepp siiski ei jäänud. Puutelgedega „surnuvanker", millel peale H. Raudsepa maise põrmu, oli mitmeid teisi lahkunuid lauatükkidest kokkulöödud kastides, veeti kalmistule kolmeteistkümne kaasvangi poolt. Viimaste hulka kuulus ka keegi ungari usuteaduse professor. See olevat Hugo Raudsepa kalmul paljastanud pea ja öelnud inglise keeles: „Such a lovely night! The stars are coming out! It's quiet here, Hugo Raudsepp."

Kui Hugo Raudsepp Pagari tänava pimedast keldrist üle viidi „Patareisse" s.o. Keskvanglasse olevat ta olnud päris reibas ja heatujuliselt teda külastavale abikaasale tähendanud, et siin on nagu puhkus, siin Eesti rahvas paremik koos — ei pruugi end punase saastaga kokku määrida.

Hugo Raudsepas mäletame Eesti ainulaadset näitekirjanikku ja humoristi, kelle särtsukas sulg vemmeldab nii popsi kui peremeest, laiskvorsti kui tõusikut kord kõditava, kord tõrkleva huumorivitsaga. Ta sõnaline tulevärk on nagu praksuv ja sädemeid pilduv jaanituli, kuhu aina värskeid kadaka oksi juurde visatakse ja see ei lõppe enne, kui pidu otsas s.t. kui eesriie langeb. Kuigi Raudsepa värvirikka tüübistiku voorused ja pahed, unistused, püüdlused ja kavaldamised on üldinimlikud, istuvad ned ometi väga sügavalt Eesti Mullas. Ta nagu külussarvast võolav sõnasärts on nii idiomaatne, et see võõrasse keelde istutades kaotaks kogu värvi ja lõhna. Hugo Raudseppa on peetud Eesti Bernard Shaw'ks. Kuid kahjuks keegi, kes pole kasvanud Eesti keeles ja meeles, ei oskaks ta uskumatuid rikkusi nautida.

Olgu need põgusad read tänuks ja mälestuseks Hugo Raudsepale nende lugematute naerusuuliste hetkete ja vabastavate naerupursete eest, millega ta välklev vaim on meid rõõmustanud.

H.S.

ÜLESKUTSE rahvatantsijaile ja võimlejaile

Lugupeetud eesti rahvatantsijad, võimlejad, käesolevaga pöördub neljandate Ülemaailmsete Eesti Päevade, ESTO-84 juhtkond, tele poole üleskutsega oma ridade järjekordseks koondamiseks ja tälendamiseks, et jällegi maailmale näidata, et eestluse elujõud paguluses pole hääbunud või hääbumas, vaid on endiselt teotahteline ja võimeline!

Selle elujõu demonstreerimise võimaluse annab meile 8. juulist kuni 15. juulini 1984, Torontos toimuvad UEP ESTO-84 ja selle raames asetleidev suurejooneline liikumislavastus, võimlemise ja rahvatantsu esinemine.

Lavastuse võimlemise osa üldjuhi kohustused on enda kanda võtnud meie üldtuntud võimlemise juht Evelyn Koop ja rahvatantsu osa üldjuhiks on allakirjutanu, kelle õlul lasuvad ka kogu lavastuse organisaatori ülesanded.

Võimlejad ja rahvatantsijad on eelmistel suurpidustustel annud meeli- ja hingeülendavaid eeskavasid, nii endale, kui pealtvaatajalle. Minevik kohustab meid tulevikuks, andma jällegi ja järjekordselt midagi, mis kannaks meld ning annaks vaimustust ja hoogu järgmiseks neljaks aastaks, kuni jällegi kutsuvad meid järgmised UEP'd, kas vabas maailmas või vabal kodumaal!

Loodan, et kõik rahvatantsijad ja võimlejad ühinevad üheks üksmeelseks pereks ESTO-84 jaoks, moto alla „isamaale iluks, endale rõõmuks"!

HÄRNALD TOOMSALU
Liikumislavastuse peakorraldaja.

HOLLANDIST

Pärast Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamist oli Hollandi eestlaste tegevuse kõrgpunktiks kohtumine dirigent Neeme Järviga ja kontserdi külastamine Amsterdamis.

Kontsert Amsterdami Concertgebouw-orkestriga Neeme Järvi juhatusel kandis „Viini õhtu" nime, kuna kavas olid helitööd: Johann Strauss jr., Emmerich Kalman, Josef Strauss, Franz Lehar ja Johann Wagenaar. Solistideks olid sopran Roberta Alexander ja bariton Marco Bakker. Kontsert lõppes kolme lisapalaga, ovatsioonide ning „Bravoo!" hüüetega dirigendile, solistidele ja orkestrile. Neeme Järvit tutvustati kontserdil mitmel korral eestlasena. Kontsert helilindistati AVRO raadio poolt ja oli raadios nädal hiljem. Televisioon filmis kontserdi ja selle saadab välja KRO televisioon sügisel. Televisiooni teadustaja ütles kontserdi lõpul: „Concertgebouw-orkester, Eesti dirigent, Ameerika sopran, Hollandi bariton, — üks täluslik ja õige Viini õhtu!"

See „Viini kontsert" äratas ka Hollandi ajakirjanduses suurt tähelepanu ja jääb arvatavasti igaaastaseks trditsiooniks Neeme Järvi juhatusel. Rõõmustavalt on hollandlased Neeme Järvi nime õieti hääldama õppinud, samuti helilooja Arvo Pärt'i nime.

☆

Neeme Järvist kirjutades on soovitav teatavaks võtta, et heliplaat Concertgebouw-orkestriga Neeme Järvi juhatusel ilmub Euroopas septembri kuul ja ülemeremaades oktoobris. Heliplaadil on: Saint-Saens — Piano Concerto No. 2, Rachmaninoff — Rhapsody on a Theme of Paganini. Bella Davidovich — piano, Concertgebouw Orkester, Amsterdam, Neeme Järvi — dirigent. Heliplaadi number 6514 164 (Philips-Phonogram). Plaadi ümbrisel Bella Davidovich'i ja Neeme Järvi foto, mille võttis eestlanna Maret Kalda.

V. BELINFANTE-SAIDLO

VAIPADE KEEMILINE PUHASTUS
(ka mööblipuhastus)
PEETER VALING — Tel. 690-4961

NALJAD

Küsimus autokoolis:

„Teie sõidate 30 km linnast välja. Korraga jääb mootor seisma. Teie tõstate mootorikatte üles ja avastate, et mootori asemel on telliskivid. Mida teie teete?"

„Lähen kohe patendiametisse."

☆

„Palun võtke ennast riidest lahti", ütleb hambaarst noorele daamile.

„Mis?" imestab daam. „Teie olete ju hambaarst."

„Seda nüüd küll. Aga mu vend tunneb teid. Ta on advokaat."